

Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

Ηλεκτρονική έκδοση αναπτυξιακού χαρακτήρα της Επαρχίας Ικαρίας

εκδότης: [Ηλίας Γιαννίρης](#)

Νέα Περίοδος **Τεύχος 7**, Μάρτιος-Απρίλιος 2007

[προηγούμενα τεύχη](#)

Τρία Αφιέρωματα

(προστατευόμενες περιοχές, βιολογικές καλλιέργειες, Προγραμματισμός)

Περιεχόμενα

Σημείωμα της έκδοσης

[Το Sea Diamond, το Αιγαίο και ο αγωγός πετρελαίου «Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη», του Ηλία Γιαννίρη](#)

Αφιέρωμα 1: πληροφορίες για τις προστατευόμενες περιοχές της Επαρχίας Ικαρίας

1. [Τοπική Αυτοδιοίκηση, τοπικές συλλογικότητες και βιώσιμη ανάπτυξη, Του Μάκη Σταύρου](#)
2. [WWF: Κύριοι Βουλευτές: Το ξέρετε ότι οι υγρότοποι των νησιών είναι τα πλέον απειλούμενα οικοσυστήματα στο Αιγαίο;](#)
3. [Μια αρχική καταγραφή των υγρότοπων της Ικαρίας, του Ηλία Γιαννίρη](#)
4. [WWF: Κύριοι Βουλευτές: Το ξέρετε ότι δεν προστατεύονται αποτελεσματικά οι «προστατευόμενες» περιοχές της Ελλάδας;](#)
5. [Νησιά: Στα χρόνια της μεγάλης ξηρασίας](#)
6. [Χρήσιμες Πληροφορίες](#)

Αφιέρωμα 2: Βιολογικές καλλιέργειες, τοπικά προϊόντα και τοπικοί σπόροι

1. [Επικίνδυνα φυτοφάρμακα κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά](#)
2. [Φρούτα και λαχανικά με... παραθείο](#)
3. [Έκρηξη κερδοφορίας για τις βιολογικές καλλιέργειες](#)
4. [Αναζητώντας τον χαμένο σπόρο](#)
5. [Χρήσιμες πληροφορίες](#)

Αφιέρωμα 3: Προγραμματισμός, πραγματικές ανάγκες και ΚΠΣ

1. [Αέρα κοπανιστό ...παρήγαγαν οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις](#)
2. [Εκτός Δ' ΚΠΣ έργα κάτω των 300.000 ευρώ](#)
3. [Η Επαρχία Ικαρίας δεν είναι στις επιλέξιμες αστικές τοπικές ζώνες του Δ ΚΠΣ](#)
4. [Τι κάνουν οι γείτονες Χιώτες για την Προστασία των ιστορικών οικισμών τους.](#)
5. [Ο Νομός Σάμου «στο κόκκινο» λόγω σεισμού- Μελέτη του ΤΕΕ](#)
6. [Τι γινόταν κάποτε στην Επαρχία μας από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας](#)

Δέκα ειδήσεις και διάφορες χρήσιμες πληροφορίες

1. [ΤΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ οι επιβάτες όταν υπάρχουν καθυστερήσεις πλοίων](#)
2. [Δύο νέα εξωτικά είδη κάθε χρόνο στο Αιγαίο](#)
3. [Αδαμάντιος Σάμψων- Πανεπιστήμιο Αιγαίου- Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών](#)
4. [Βιβλίο: Δημητρής Νταλιανής: 1948-1949 Το Σανατοριο εξοριστων Ικαριριας](#)
5. [Καταστρέφοντας την Ικαρία](#)
6. [Ανασκαφές στην Ικαρία](#)
7. [ΜΟm / Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής φώκιας](#)
8. [Ημερολόγιο του 2007 "Ο Άγνωστος Θαλάσσιος Κόσμος του Αιγαίου"](#)
9. [«Ημερολόγιο του Αρχιπελάγους 2007»](#)
10. [Το 12ο τεύχος της "Εύπλοιας" είναι αφιερωμένο στα αιολικά πάρκα](#)

Σήμερα έχουμε γενέθλια. Μόλις κλείσαμε ένα χρόνο ηλεκτρονικής έκδοσης του περιοδικού μας. Οι αποδέκτες πληθαίνουν. Και θέλουμε όσο γίνεται περισσότερους.

Κακά τα ψέματα. Αυτό που θα κάνει αυτή την έκδοση να έχει αξία θα είναι η χρησιμότητά της στους Καριώτες-Καριωτίνες, στους Φουρνιώτες-Φουρνιωτίσες και στους φίλους/ες της Επαρχίας μας.

Προσπαθούμε, αλλά θέλουμε και τη δική σας βοήθεια.

1. Να συμμετέχετε με δικά σας κείμενα και παρατηρήσεις. (στο igiann@tee.gr)
2. Να μας στείλετε και άλλες ηλεκτρονικές διευθύνσεις για να τους στέλνουμε ειδοποίηση κάθε φορά που αναρτάται στο διαδίκτυο το νέο τεύχος.
3. Να συστήσετε την διεύθυνση του Περιοδικού μας www.asda.gr/ikariaka όπου μπορείτε.

Όπως θα έχετε ήδη καταλάβει, τα «Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα» είναι περιοδικό με άποψη. Έχει γνώμη και τη διατυπώνει θαρρετά. Αναφέρεται συχνά στο τι έχει γίνει στο παρελθόν, τι γίνεται και τι θα πρέπει να γίνει.

Σαν περιοδικό γνώμης και ενημέρωσης θέλουμε να καθιερωθεί. Όμως, όχι μόνο της δικής μας, αλλά και της δικής σας.

Θέλουμε να είναι ένας χώρος διαλόγου για όσους έχουν γνώμη για την Επαρχία Ικαρίας, για τα καλά και τα κακά της. Και αυτό αφορά όλους μας.

Το δυστύχημα είναι ότι δεν είναι πολλά τα βήματα προβληματισμού για την Επαρχία μας. Ο προβληματισμός διατυπώνεται κυρίως προφορικά. Και αυτό δίνει μια εντύπωση «γκρίνιας». Πρέπει να το αποφεύγουμε. Τα λόγια φεύγουν. Αυτό που μένει είναι τα γραπτά.

Τα έντυπα γραπτά αλλά και τα ηλεκτρονικά, με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους το καθένα.

Τα έντυπα γραπτά πρέπει να τα βρίσκεις, να τα προμηθεύσαι, να πληρώνεις συνδρομές.

Τα ηλεκτρονικά γραπτά τα βρίσκεις εύκολα και όποτε θέλεις στο διαδίκτυο. Όμως δεν έχουν εμβέλεια σε αυτούς που η εποχή μας χαρακτηρίζει «ηλεκτρονικά αναλφάβητους».

Γι' αυτό προσπαθούμε το ηλεκτρονικό μας περιοδικό να είναι και εκτυπώσιμο σε μορφή περιοδικού.

Προσπαθούμε να μην ξεπερνάμε τις 32 σελίδες σε κάθε τεύχος.

Το σημερινό τεύχος ξέφυγε και είναι 42 σελίδων. Έχει όμως τρία αφιερώματα.

Προσπαθούμε.

Κάποια στιγμή θα τα καταφέρουμε και θα υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο σε εκτυπώσιμη μορφή PDF. Δεν έχουμε όμως ακόμη εξασφαλίσει ηλεκτρονικό χώρο.

Μήπως υπάρχει καμιά ιδέα ή προσφορά ανάμεσα στους κομπιουτεράδες της Επαρχίας; Έχετε κάτι να προτείνετε; Κάτι σαν φιλικό και συνεργαζόμενο site που να φιλοξενεί τα PDF μας;

Μήπως υπάρχει κάποιος να διαθέσει τα ετήσια χρήματα ενός Domain name;

Μήπως κάποιος ή κάποια προτίθεται να βοηθήσει στην σύνταξη του;

Αν βρίσκετε αυτή την έκδοση χρήσιμη και επιπλέον μπορείτε να βοηθήσετε να ξέρετε ότι έχουμε ανάγκη αυτή την υποστήριξη και βοήθεια.

Καλή αντάμωση στο επόμενο τεύχος

ο εκδότης Ηλίας Γιαννίρης, Αρχιτέκτονας-Πολεοδόμος-Χωροτάκτης, Δρ ΕΜΠ igiann@tee.gr

ΕΠΙ ΤΟΥ...ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Διαβάσαμε (Αθήρας Ιαν-Φεβ 07) ότι η ΔΕΗ ματαίωσε-ακύρωσε το διαγωνισμό για το μοναδικό στην Ελλάδα Υβριδικό-Ενεργειακό Έργο στο Πέζι. Συμπαράτασάμαστε με το Ψήφισμα διαμαρτυρίας του Επαρχιακού Συμβουλίου (4-4-07). Συμφωνούμε απόλυτα ότι «*Η Ικαρία πρέπει να τεθεί σε εγρήγορση για κάθε ενέργεια που θα συμβάλει στο να γίνει αυτό το κεφαλαιώδους σημασίας έργο για την αναπτυξιακή πορεία και το μέλλον της Ικαρίας*». Και πιστεύω πως όλοι συμφωνούμε ότι το Έργο πρέπει να γίνει από τη ΔΕΗ και όχι να εκχωρηθεί σε κάποιον ιδιώτη, όπως συνηθίζει τελευταία η ΔΕΗ.

Η Ικαρία πρέπει να μετατρέψει σε πολιτικό κόστος τη ζημιά που παθαίνει.

[επιστροφή](#)

Το Sea Diamond, το Αιγαίο και ο αγωγός πετρελαίου

«Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη»

του Ηλία Γιαννίρη

Στο τεύχος Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2006 γράφαμε: ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΗΜΑΝΕΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ και ότι Τεράστια περιβαλλοντικά και οικονομικά ρίσκα κρύβει η συμφωνία για την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη.

Γράφαμε λοιπόν πριν από λίγους μήνες και πριν την υπογραφή της Συμφωνίας:

«πρέπει να σημάνει συναγερμός στο Αιγαίο! Όλοι οι τοπικοί παράγοντες, όλες οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να συντονιστούν, να ενημερωθούν και να ενημερώσουν την κοινωνία, και να διεκδικήσουν από την Κυβέρνηση:

- Να γίνει άμεσα ένα σχέδιο αντιμετώπισης ρύπανσης μεγάλης έκτασης στο Αιγαίο, και να εξασφαλιστεί ο εξοπλισμός και τα μέσα για την υλοποίηση του σχεδίου σε περίπτωση ατυχήματος
- Να διατεθούν κατά προτεραιότητα στο Αιγαίο όσα χρήματα χρειάζονται για την εξασφάλιση του εξοπλισμού και των μέσων που απαιτούνται από τα οικονομικά οφέλη των 35-40 εκατ. δολαρίων ετησίως
- Να καθοριστούν συγκεκριμένες και ελεγχόμενες διαδρομές διέλευσης των δεξαμενοπλοίων. Πρέπει να πούμε ότι ο τουρισμός και το περιβάλλον στο ευαίσθητο Αιγαίο είναι αδιαπραγμάτευτα».

Δυστυχώς, μετά τη βύθιση του κρουαζιερόπλοιου SEA DIAMOND στη Σαντορίνη (σκεφτείτε να ήταν τάνκερ των 300.000 τόννων), φάνηκε περίτρανα πόσο ανέτοιμη είναι η χώρα μας να αντιμετωπίσει μια περιβαλλοντική κρίση (που δεν ήταν και από τις μεγαλύτερες). Διαβάζουμε στις εφημερίδες:

«Το πετρέλαιο ξέφυγε από τα φράγματα

Σοβαρές «πληγές» αρχίζουν να δημιουργούνται στο οικοσύστημα της Θήρας από τη ρύπανση που προκαλεί το ναυάγιο του «Sea Diamond».

Το τελευταίο διήμερο, η αναμενόμενη ισχυροποίηση των βόρειων ανέμων έγινε η αιτία να «ξεφύγουν» από τα φράγματα πετρελαιοειδή, που διαφεύγουν από τις 2-3 «δεξαμενές ημέρας» του πλοίου και να «σχηματιστούν» δύο κηλίδες. Η μια κηλίδα εντοπίστηκε λίγο νοτιότερα από το σημείο του ναυαγίου, προς το λιμάνι του Αθηνιού και η άλλη στον όρμο των Φηρών, απ όπου περισυλλέγησαν, προχθές, από άνδρες του Λιμενικού Σώματος 8 οικόσιτες πάπιες «μαυρισμένες» από τα πετρελαιοειδή. «Πρόκειται για ημέρες πάπιες, που ζουν ελεύθερες.

Τις πρώτες ημέρες του ναυαγίου είχαν περισυλλεγεί άλλες δύο πάπιες, που ευτυχώς μετά την περίθαλψή τους επιβίωσαν», λέει στο «Εθνος» ο διευθυντής του Συλλόγου Περίθαλψης και Προστασίας Αγριων Ζώων «Αλκύννη», κ. Μάριος Φουρνάρης. Και τονίζει: «Παρόλα αυτά, μπορούμε να πούμε ότι ακόμα είμαστε τυχεροί, διότι βρισκόμαστε στην καρδιά της εαρινής μετανάστευσης των πουλιών και πάνω από τις Κυκλάδες πετάνε εκατομμύρια πουλιά, ανάμεσά τους και σπάνια είδη, όπως ο τικνιάς και ο νυχτοκόρακας, που είναι είδη ερωδιού και θα μπορούσαν να είχαν πληγεί από τη ρύπανση».

...Τα συνεργεία απορρύπανσης προχωρούσαν, χθες, όλη την ημέρα, σε εργασίες για την αντιμετώπιση των δύο κηλίδων, που σχηματίστηκαν από κατάλοιπα της μηχανής, τα οποία διαρρέουν από τις δεξαμενές ημέρας. Οι ειδικοί εκτιμούν, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι από αυτές τις δεξαμενές έχουν διαρρεύσει από την ημέρα του ναυαγίου περίπου 150 τόνοι καταλοίπων, που έχουν περισυλλεγεί από τα απορρυπαντικά σκάφη. Το θετικό είναι ότι ακόμα δεν έχει παρατηρηθεί διαρροή από τις δεξαμενές, όπου υπάρχουν περίπου 450 τόνοι μαζούτ, για το οποίο κανένας δεν ενημερώνει επίσημα τις τοπικές αρχές για το πότε θα ξεκινήσει η διαδικασία άντλησής του. Παράλληλα με τις εργασίες στη θάλασσα, συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς και οι εργασίες για τον καθαρισμό των ακτών, που έχουν «πληγεί» από τη ρύπανση, όπως η παραλία «Αποθήκες», κοντά στο Ακρωτήρι... Σήμερα, αναμένεται να ξεκινήσει μετρήσεις και το ερευνητικό σκάφος του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών τόσο για να υπάρξει σαφής εικόνα της κατάστασης του

θαλάσσιου περιβάλλοντος όσο και για να γίνει το σχέδιο των εργασιών άντλησης των καυσίμων από τις δεξαμενές του πλοίου.» ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΓΚΟΝΙΑΡΗΣ Έθνος 23-4-07

Όλοι καταλαβαίνουμε τι μπορεί να συμβεί στο «Αρχιπέλαγος Αιγαίο», μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς -UNESCO, αν συμβεί ακόμη και το παραμικρό ατύχημα σε κάποιο από τα σούπερ-τάνκερ που θα φαύγουν από την Αλεξανδρούπολη και θα διασχίζουν το Αιγαίο.

Για την συμφωνία του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης που υπογράφηκε ήδη, ως προς το οικονομικό μέρος μαθαίνουμε ότι σε 35-50 εκατ. δολάρια ετησίως υπολογίζονται τα έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου από τα τέλη διέλευσης (ΕΞΠΡΕΣ 11/03/2007).

Όμως, όπως αποκαλύφθηκε από την αρθρογραφία του Μαρτίου-Απριλίου 2007 Η συμφωνία αγνοεί παντελώς το περιβάλλον τόσο της Θράκης όσο και του Αιγαίου.

Για το περιβάλλον της Θράκης

Την Τετάρτη 21 Μαρτίου 2007, πραγματοποιήθηκε από την Οικολογική Εταιρεία Έβρου, στην αίθουσα του Ιστορικού Μουσείου Αλεξανδρούπολης, η ενημερωτική εκδήλωση με θέμα «ΑΓΩΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΘΡΑΚΙΚΟ ΠΕΛΑΓΟΣ».

Ομιλητές ήταν οι εξειδικευμένοι επιστήμονες του Ινστιτούτου Αλιευτικών Ερευνών του ΕΘΙΑΓΕ κ.κ. Κουτράκης Μάνος Δρ. Αλιευτικής Βιολογίας και Συλαίος Γεώργιος, Δρ. Παράκτιας Ωκεανογραφίας, καθώς και ο Πρόεδρος του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Παράκτιων Αλιέων Αλεξανδρούπολης.

Παρόλο που μερικά Τοπικά Μέσα αποσιώπησαν ή απαξίωσαν την αναγγελία της Εκδήλωσης, η πρώτη αυτή ενημερωτική Ημερίδα για τον Πετρελαιοαγωγό, σημείωσε ιδιαίτερη επιτυχία, όπως αποδεικνύεται από το πλήθος των πολιτών που συμμετείχε σ' αυτήν.

Στην εκδήλωση αρχικά η Οικολογική Εταιρεία Έβρου παρουσίασε για μια ακόμη φορά ολοκληρωμένα τους λόγους για τους οποίους αντιτίθεται στην κατασκευή και λειτουργία του Αγωγού Πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη και στη συνέχεια οι εισηγητές με αδιάψευστα και πλήρως τεκμηριωμένα στοιχεία παρουσίασαν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο Θρακικό Πέλαγος και το Δέλτα του Έβρου, από την κατασκευή και λειτουργία του Αγωγού. Τέλος ο εκπρόσωπος των αλιέων με απλά και αντικειμενικά επιχειρήματα, ουσιαστικά προανήγγειλε το τέλος της παράκτιας αλιείας στην περιοχή μας και την ανεργία των μελών των 300 περίπου οικογενειών που ασχολούνται με αυτήν.

Ακολούθησαν πλήθος παρεμβάσεων από τους συμπολίτες μας, οι οποίοι εξέφρασαν την έντονη ανησυχία τους για τις αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον αλλά και την Οικονομία της περιοχής και όλοι σχεδόν τάχθηκαν ευθέως κατά της Ιδιωτικής αυτής Επένδυσης, καταγγέλλοντας αυτούς που θριαμβολογούν προκαταβολικά και άκριτα. (από Δελτίο Τύπου της Οικολογικής Εταιρείας Έβρου -τηλ 25510-23206)

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Γιώργος Παπαδημητρίου δήλωσε: «Οποιος διαβάσει με προσοχή τη συμφωνία για τον αγωγό εκπλήσσει κυριολεκτικά για την απουσία ρυθμίσεων που να αντιμετωπίζουν με σοβαρότητα τα μεγάλα περιβαλλοντικά διακυβεύματα του σύνθετου αυτού εγχειρήματος.

«Μόνο στο άρθρο 4 γίνεται, εντελώς γενικά, μνεία για την "επίλυση θεμάτων προστασίας του περιβάλλοντος". Η συμφωνία αγνοεί, δηλαδή, παντελώς τις αρχές και τους κανόνες που διέπουν την προστασία του περιβάλλοντος». Οι προδιαγραφές για την κατασκευή και τη λειτουργία του αγωγού πρέπει, ωστόσο, να εναρμονίζονται προς το υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας που διασφαλίζουν αφ' ενός η Ελλάδα και η Βουλγαρία και αφ' ετέρου η Ευρωπαϊκή Ένωση. Διαφορετικά, η συμφωνία θα είναι από κάθε άποψη έωλη.

«Ως έσχατη λύση προβάλλει η αντιμετώπιση, έστω εκ των υστέρων, όλων των προβλημάτων που συνδέονται με την αειφόρο ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή. Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να αναλάβουμε άμεσα δράση, προτού είναι αργά». (ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 22/04/2007)

Η υπογραφή της συμφωνίας για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης δεν μας έκανε σοφότερους όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα έχει η κατασκευή και η λειτουργία του. Αναλυτικό δεσμευτικό κείμενο που να ρυθμίζει οριστικά το πλαίσιο των σχετικών μελετών δεν υπάρχει.

«Παραδείγματα στη διεθνή πρακτική υπάρχουν», θα μας πει ο Αστ. Παντοκράτορας, αναπληρωτής καθηγητής στο Πολυτεχνείο Ξάνθης. «Στο συμβόλαιο του αγωγού Trans-Alaska Pipeline, που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα μεταφοράς αργού πετρελαίου στον κόσμο, υπήρχε όρος για τη λήψη μέτρων από την πλευρά της εταιρείας που θα εξασφάλιζαν τη διαβίωση των ζώων στην περιοχή γύρω από τον αγωγό: Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του αγωγού έλαβε υπόψη ακόμη και τον κύκλο αναπαραγωγής των ζώων, έτσι ώστε η διατάραξη της ζωής τους να είναι ελάχιστη. Επειδή το υπέργειο τμήμα του, ύψους 122 cm, αποτελεί στην ουσία ένα φράχτη με τεράστιο μήκος, αφέθηκαν ειδικά ανοίγματα για τη διέλευση των μεγάλων ζώων της περιοχής, όπως είναι οι αρκούδες». Ο δρ Αλιευτικής Βιολογίας Εμ. Κουτράκης επισημαίνει ως πρώτη, εξαιρετικής σημασίας ενέργεια την πλήρη καταγραφή των οικοτόπων και των ειδών: «Πρέπει η κατάσταση πριν τον αγωγό να είναι αναλυτικά καταγεγραμμένη. Θυμάμαι το πρόβλημα που υπήρχε με τα μεταλλεία στο Στρατόνι. Όταν κατηγορούσαν την καναδέζικη εταιρεία ότι είχε δημιουργήσει ρύπανση στην περιοχή, αυτή διατεινόταν ότι η ρύπανση υπήρχε. Το ίδιο, φυσικά, μπορεί να λείει σε μερικά χρόνια και ο διαχειριστής του αγωγού». Ο υπεύθυνος περιβαλλοντικών δράσεων της WWF, Κων. Λιαρικός, μας εξηγεί ότι «πρέπει να αποφευχθεί η εγκατάσταση τμήματος του αγωγού στο Δέλτα του Εβρου. Στην κοινή υπουργική απόφαση που έχει υπογραφεί για το πάρκο της Δαδιάς, αναφέρεται ότι ο αγωγός θα περάσει στά όρια του Πάρκου. Εάν συμβεί αυτό, πρέπει να τηρηθούν αυστηρότατοι όροι προστασίας της περιοχής».

Πηγές ρύπανσης μπορεί να είναι ακόμη οι μικροδιαρροές από πετρελαιοειδή κατά τη διαδικασία φορτοεκφόρτωσης των πλοίων, αλλά και η διάχυση του έρματος που αυτά φέρουν: Τα καράβια είναι γεμισμένα με έρμα. Φτάνοντας στον προορισμό τους αδειάζουν στην περιοχή το έρμα, το οποίο όμως μέσα έχει και πετρελαιοειδή. Υπάρχει, βέβαια, πρόβλεψη να καθαρίζονται. Ακόμη κι έτσι όμως, πάντα μένει μια μικρή ποσότητα. Να σκεφτεί κανείς ότι μπορεί πέντε τάνκερ των 300 χιλιάδων τόνων να αδειάζουν ημερησίως 60 χιλιάδες τόνους έρμα το καθένα μέσα στον κόλπο της Αλεξανδρούπολης.

Ο Γ. Δεμερίδης, μέλος της Οικολογικής Εταιρείας Εβρου, μιας οργάνωσης που υπόσχεται δυναμικές κινητοποιήσεις εναντίον του αγωγού, προειδοποιεί: «Προσπαθούν να υποβαθμίσουν τις επιπτώσεις του πετρελαιαγωγού με εκφράσεις του τύπου, "πρόκειται για έναν σωλήνα που κανένας δεν θα βλέπει"... ή "τα δεξαμενόπλοια θα φορτώνουν πολύ μακριά από την πόλη κι ούτε θα τα βλέπουμε"»... (ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 22/04/2007)

Για το περιβάλλον στο Αιγαίο

Ας θυμηθούμε τι έλεγε ο διευθυντής της μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης Αρχιπέλαγος Αιγαίου, Θεόδωρος Τσιμιπίδης στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ 5-9-2006, που δημοσιεύσαμε και στο δικό μας περιοδικό: «Οι ποσότητες πετρελαίου που μεταφέρουν αυτά τα διπύθμενα πλοία είναι πολύ μεγάλες. Συνεπώς αρκεί μόνο ένα ατύχημα τάνκερ χωρητικότητας περίπου 300.000 τόνων για να αφανίσει... ολόκληρο το Αιγαίο». Προσθέτει μάλιστα ότι σήμερα δεν υπάρχει κανένα σοβαρό πλάνο αντίδρασης σε ενδεχόμενο ρύπανσης μεγάλης έκτασης. «Πώς θα περνούν λοιπόν αυτά τα πλοία με τέτοιες ποσότητες από τόσο ευαίσθητα οικοσυστήματα χωρίς κανένα μέτρο προστασίας;»

Την ανησυχία του για την καθυστέρηση της απάντλησης του πετρελαίου εξέφρασε ο πρόεδρος του ελληνικού τμήματος της Greenpeace κ. Νίκος Χαραλαμπίδης σε συνέντευξή του στην Κυριακάτικη Αυγή: "Δεν είμαστε τεχνική εταιρεία απάντλησης ώστε να δείξουμε τον ακριβή τεχνικό τρόπο αλλά δίνοντας το παράδειγμα του ατυχήματος του κρουαζιερόπλοιου Prestige αποσκοπούμε να καταδείξουμε ότι πρέπει να σταματήσει η παραφιλολογία ότι σε αυτό το βάθος δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί απάντληση ή ότι υπάρχουν μεγάλες τεχνικές δυσκολίες. Αυτό που εμείς διαπιστώνουμε από την πλευρά μας είναι τεράστια αμηχανία, έλλειψη κουλτούρας στην αντιμετώπιση αντίστοιχων περιστατικών και προφανής αδυναμία συντονισμού". "Βλέποντας τις μέχρι σήμερα διαρροές θα έλεγα ότι οι δεξαμενές έχουν αντέξει σε μεγάλο βαθμό και προς το παρόν η ρύπανση έχει περιοριστεί. Είναι λάθος όμως να κρίνουμε την κατάσταση από αυτό που βλέπουμε μέχρι σήμερα και το οποίο αποτελεί αποτέλεσμα πολλών θετικών συγκυριών. Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι σε περίπτωση διαρροής του πετρελαίου το τελικό ποσό που μπορούμε να ανακτήσουμε με τα πλωτά φράγματα δεν ξεπερνάει το 15-20%"

Ερώτηση: Από την πλευρά σας έχετε οποιαδήποτε πληροφορία για χρήση χημικών διασκορπιστικών;

Απάντηση: Το υπουργείο Ναυτιλίας μάς διαβεβαίωσε ότι δεν υπάρχει καμία χρήση διασκορπιστικών αλλά προφανώς εννοεί πως κάτι τέτοιο δε μπορεί να γίνει νομίμως. Πάντως πολλές φορές στο παρελθόν έχει υπάρξει επίσημη διάψευση, αλλά η χρήση των χημικών έχει πραγματοποιηθεί.

Ερώτηση: Θεωρείτε ότι με την επερχόμενη κατασκευή του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη αυξάνεται ο κίνδυνος μεγάλου ατυχήματος στο Αιγαίο;

Απάντηση: Όταν εμείς από την αρχή αυτής της ιστορίας είχαμε εκφράσει τις επιφυλάξεις μας,μάς κατηγορήσαν για αντεθνικές διαθέσεις.Αυτό που πρέπει να σκεφτεί ο καθένας είναι ότι έχοντας ένα τόσο μικρό ατύχημα υπό τόσο ευνοϊκές συνθήκες αν μας παίρνει ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα να οργανώσουμε ένα σχέδιο δράσης τι θα κάνουμε ένα συμβεί ένα ατύχημα σε ένα πετρελαιοφόρο με 250.000 τόνους πετρελαίου στα μέσα του Αιγαίου, νύχτα, μακριά από οποιοδήποτε άλλο νησί με 9 μποφόρ; Πόσους μήνες θα χρειαστεί για να συντονιστούμε τότε;

Ερώτηση: Ποια είναι τα σημεία προσοχής για ένα καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης πιθανών μελλοντικών ατυχημάτων, ειδικά με τη συγκυρία της κατασκευής του αγωγού;

Απάντηση: Συνοπτικά θα σας πω πως αρχικά πρέπει να υπάρχει μεγάλη προσοχή στο σύστημα φορτοεκφόρτωσης, όπου παρατηρούνται τα μεγαλύτερα ατυχήματα. Επιπλέον είναι απαραίτητο να θέσουμε υψηλά στάνταρ ασφαλείας στα πετρελαιοφόρα και γενικά στα πλοία. Βέβαια θα πρέπει να υπάρξει ένα σχέδιο άμεσης επέμβασης αλλά και ένας μηχανισμός διασφάλισης ότι αυτό το σχέδιο θα λειτουργεί. Πιθανότατα το σχέδιο αυτό θα απαιτήσει να υπάρξει ένα δίκτυο σταθμών παρακολούθησης, το οποίο να λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο 365 μέρες το χρόνο στα νησιά εκείνα που περιγράφουν τον άξονα εκείνο στον οποίο κινούνται τα πλοία από την Αλεξανδρούπολη προς τη Μεσόγειο. Ο χρόνος αντίδρασης είναι εξαιρετικά πολύτιμος σε αυτές τις περιπτώσεις.Φυσικά για να ισχύσουν όλα αυτά πρέπει να περιγραφούν οι ζώνες διέλευσης πετρελαιοφόρων. (ΑΥΓΗ 22/4/07)

Γι αυτό γράψαμε στο 4ο τεύχος: ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΗΜΑΝΕΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης. Όλοι οι φορείς του Αιγαίου, οι πολιτικοί, οι βουλευτές, οι Νομαρχίες, οι Δήμοι, οι σύλλογοι, αδελφότητες και κινήσεις πολιτών, οι οικολογικές και περιβαλλοντικές οργανώσεις πρέπει να κινητοποιηθούν και να συντονιστούν κάτω από το αίτημα:

Να υπάρξει χάραξη ειδικών διαδρομών που θα ακολουθούν τα δεξαμενόπλοια στο Αιγαίο

Να υπάρξει σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση ατυχήματος

Να υπάρξει πλήρης χρηματοδότηση από τα τέλη διέλευσης του Αγωγού για την οργάνωση ειδικού φορέα αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης με επαρκή μέσα, προσωπικό και εξοπλισμό.

Στο τεράστιο έλλειμμα ενημέρωσης και πληροφόρησης παραθέτουμε ένα ενδιαφέρον blog: www.burgas-alexandroupoli.blogspot.com

[επιστροφή](#)

Αφιέρωμα 1: πληροφορίες για τις προστατευόμενες περιοχές της Επαρχίας Ικαρίας

Σε αυτό το μικρό αφιέρωμα δημοσιεύονται 6 κείμενα.

1.

Αναδημοσιεύουμε ένα σημαντικό άρθρο του Μάκη Σταύρου, που σχετίζεται με την Ικαρία-Φούρνους. Υπενθυμίζουμε ότι ο αρθρογράφος πρωτοστάτησε ώστε το 2006 να πραγματοποιηθεί εξόρμηση στην Ικαρία για τον οικοτουρισμό (επισκέψεις, ημερίδα, εκδηλώσεις κλπ). Είχαμε κάνει και σχετική αναφορά στο τεύχος Νο 4 ([πιέστε εδώ](#)).

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών συλλογικοτήτων στη βιώσιμη ανάπτυξη κυρίως ορεινών και παραθαλάσσιων περιοχών ήταν ένα από τα θέματα που συζητήθηκαν εκτενώς σε δύο διεθνείς συνδιασκέψεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2006. Η πρώτη από τις συνδιασκέψεις οργανώθηκε από την αυστριακή προεδρία της Ε.Ε. στις 30-31 Ιανουαρίου στη Βιέννη και πήραν μέρος εκπρόσωποι υπουργείων, τοπικών αυτοδιοικήσεων και κοινωνικών φορέων ευρωπαϊκών χωρών. Η δεύτερη πραγματοποιήθηκε στη Βούλα από 26-28 Μαΐου με οργανωτή τον Όμιλο Φίλων Βουνού και Θάλασσας και συμμετείχαν εκπρόσωποι οργανώσεων Nature Friends από 30 χώρες. Όπως τονίσθηκε από όλους τους ομιλητές, ο σημαντικότερος μοχλός για τη βιώσιμη ανάπτυξη των ορεινών και παραθαλάσσιων περιοχών της Ευρώπης είναι ο βιώσιμος εναλλακτικός τουρισμός.

Επισημάνθηκε με ιδιαίτερη έμφαση ότι στη φιλοσοφία της βιώσιμης ανάπτυξης ο τουρισμός δεν είναι αυτοσκοπός. Όταν μάλιστα είναι φανερό ότι η τουριστική μονοκαλλιέργεια στην οποία επικεντρώθηκαν μέχρι σήμερα οι πολιτικές των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών οδήγησε σε πολλά αδιέξοδα και είναι από τις βασικές αιτίες της γενικότερης κρίσης σε πολλές περιοχές, που εξαρτήθηκαν αποκλειστικά από τον τουρισμό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι περιοχές αυτές να υφίστανται τις συνέπειες των κρίσεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

- *Εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα (κτηνοτροφία, γεωργία, μελισσοκομία, αλιεία).
- *Καταπατήσεις μεγάλων εκτάσεων (δασικών ή παραθαλάσσιων).
- *Υπερβολική σπατάλη ενέργειας και φυσικών πόρων.
- *Οικοδόμηση ξενοδοχειακών μονάδων μεγαθήριων που αλλοιώνουν το τοπίο.
- * Πολιτιστική υποβάθμιση και αλλοίωση του τρόπου ζωής των τοπικών κοινωνιών και άλλες.

Αντίθετα η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη στοχεύει:

- 1.\ Στην αναβάθμιση των τοπικών κοινωνιών δίνοντας έμφαση κυρίως στην ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων
- 2.\ Στη διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στη φύση και τις τουριστικές δραστηριότητες, με προτεραιότητα στην προστασία των βιοτόπων, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ήπια διαχείριση των φυσικών πόρων.
- 3.\ Στην προβολή της ιστορίας, του πολιτισμού και των παραδόσεων των τοπικών κοινωνιών.
- 4.\ Στη μείωση ή εξάλειψη της τάσης για εγκατάλειψη των χωριών ή των μικρών κωμοπόλεων.
- 5.\ Στην αναβάθμιση των δημοσίων υπηρεσιών (υγεία, παιδεία, άθληση, ψυχαγωγία, συγκοινωνίες κ.ά.).

Τοπικές Επιτροπές Βιώσιμης Ανάπτυξης (TEBA)

Ο καθοριστικός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών συλλογικοτήτων για την υλοποίηση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης που πιο πάνω αναφέρθηκαν απασχόλησε έντονα τους συμμετέχοντες και στις δύο συνδιασκέψεις. Πολύ ενδιαφέρον είχαν οι εισηγήσεις των αυστριακών εκπροσώπων: του αντιπροέδρου της Οργάνωσης NatureFriends \Manfred Pils\ (Συνδιάσκεψη Βιέννης) και του υπεύθυνου προγραμμάτων του Διεθνούς Ινστιτούτου Αειφορικού Τουρισμού \Christian Baumgartner\ (Συνδιάσκεψη Βούλας), που αναφέρθηκαν πολύ συγκεκριμένα στον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών συλλογικοτήτων. Οι εισηγητές παρουσίασαν την πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία του θεσμού των Τοπικών Επιτροπών Βιώσιμης Ανάπτυξης (TEBA), οι οποίες ξεκίνησαν με πρωτοβουλία της Οργάνωσης Nature Friends στις ορεινές περιοχές της Αυστρίας (Lesachtal, Werfenweng κ.ά.) και σήμερα έχουν επεκταθεί στις Ελβετία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Στόχοι - λειτουργία και έργο των TEBA

Οι TEBA αποτελούν έναν θεσμό που συγκροτείται από τοπικές συλλογικότητες. Μπορούν να συμμετέχουν εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των συλλόγων παραγωγών, των επιχειρήσεων, εκπρόσωποι εργαζομένων, περιβαλλοντικοί, πολιτιστικοί, αθλητικοί και άλλοι σύλλογοι, συνεταιρισμοί, οργανώσεις νεολαίας και γενικότερα κάθε ενδιαφερόμενος φορέας. Δημιουργούνται με πρωτοβουλία της τοπικής αυτοδιοίκησης ή με πρωτοβουλία κάποιου άλλου τοπικού φορέα. Ο χαρακτήρας της λειτουργίας τους δεν είναι συγκεντρωτικός και δεν

λειτουργούν με βάση την αρχή της πλειοψηφίας - μειοψηφίας. Επιδιώκεται να πεισθούν όλοι οι συμμετέχοντες ότι έχουν ευθύνη να συνεισφέρουν με θέσεις και προτάσεις για τη διαμόρφωση και υλοποίηση των κοινών στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής τους. Όπως λοιπόν είναι ευνόητο στις ΤΕΒΑ συζητούνται όλα τα θέματα που αφορούν την ανάπτυξη κάθε περιοχής:

- Παραγωγικές δραστηριότητες όπως γεωργία, κτηνοτροφία με ιδιαίτερη έμφαση στη βιολογική παραγωγή, αλιεία, μελισσοκομία, τυποποίηση προϊόντων κ.ά.
- Χρήσεις γης.
- Διαχείριση φυσικών πόρων.
- Πηγές ενέργειας με έμφαση στις ανανεώσιμες.
- Διαχείριση απορριμμάτων.
- Συγκοινωνίες.
- Ανάδειξη πολιτιστικών και ιστορικών μνημείων.
- Ελεύθερος χρόνος και εναλλακτικές δραστηριότητες.

Στις συζητήσεις αναλύεται διεξοδικά γιατί η βιώσιμη ανάπτυξη είναι σε αντίθεση με την ανεξέλεγκτη και άναρχη κερδοσκοπική ανάπτυξη. Επίσης ότι η βιωσιμότητα δεν είναι ένα απλό θεωρητικό κατασκεύασμα, αλλά ότι προϋποθέτει αντίστοιχα μέτρα και δράσεις ώστε να μην οδηγούνται οι τοπικές κοινωνίες σε άναρχη ανάπτυξη.

Επομένως είναι ανάγκη να συμφωνηθούν και να θεσμοθετηθούν κριτήρια βιωσιμότητας, ανάλογα με τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής. Τα κριτήρια θα συγκεκριμενοποιούνται σε όλες τις δραστηριότητες που πιο πάνω αναφέρθηκαν.

Τελικός στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης δεν είναι η συγκυριακή οικονομική τόνωση των περιοχών, όπως γίνεται μέχρι σήμερα, αλλά η συνεχής ανάπτυξη, η αύξηση των θέσεων εργασίας και γενικότερα η δημιουργία προϋποθέσεων, ώστε οι νέες γενιές να βλέπουν ότι στις περιοχές όπου ζουν υπάρχει μέλλον και να παραμείνουν σε αυτές.

Τέλος είναι αυτονόητο ότι οι συζητήσεις στο πλαίσιο των ΤΕΒΑ θα πρέπει να καταλήγουν σε αποφάσεις. Το γεγονός ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με ομοφωνία και κοινή συναίνεση δεν σημαίνει ότι οι συζητήσεις θα είναι ατελείωτες. Οι ίδιοι οι συμμετέχοντες φορείς θα πρέπει από την αρχή να θέτουν καταληκτικά χρονοδιαγράμματα για τη λήψη αποφάσεων. Ορισμένες αποφάσεις και σχέδια βέβαια δεν εξαρτώνται μόνο από τις τοπικές κοινωνίες, αλλά από ευρύτερες περιοχές (νομούς ή περιφέρειες) με τους φορείς των οποίων επίσης θα πρέπει να γίνονται συζητήσεις. Τελικά, αφού αποφασισθούν, τα σχέδια θα υποβληθούν στις αντίστοιχες αρχές (νομαρχίες, περιφέρειες, υπουργεία) προκειμένου να διεκδικηθούν οι απαιτούμενοι πόροι.

Ο ρόλος λοιπόν των ΤΕΒΑ δεν είναι μόνο διαχειριστικός αλλά και διεκδικητικός. Παράλληλα όμως με το έργο του σχεδιασμού της πολιτικής της βιώσιμης ανάπτυξης και της λήψης αποφάσεων οι ΤΕΒΑ χρειάζεται να οργανώσουν την ενημέρωση των πολιτών και των φορέων και κυρίως των επιχειρηματιών, των εργαζομένων και των παραγωγών σχετικά με τη φιλοσοφία, τους στόχους και τους τρόπους εφαρμογής της βιώσιμης ανάπτυξης. Για το έργο της ενημέρωσης μπορούν να αξιοποιηθούν αρκετά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους και μπορούν να τα διαχειρισθούν οι δημοτικές αρχές αλλά και οι τοπικές συλλογικότητες.

Με τον τρόπο αυτόν το έργο των ΤΕΒΑ θα είναι αποτελεσματικό και σταδιακά θα καταξιώνονται στις τοπικές και τις ευρύτερες κοινωνίες σαν αξιόπιστος θεσμός.

* Ο Μάκης Σταύρου είναι εκπρόσωπος του Ελληνικού Δικτύου Nature Friends

Αυγή 19-11-06

[επιστροφή](#)

2.

Κάθε μήνα η WWF στέλνει ένα γράμμα προς τους 300 βουλευτές για κάποιο επίκαιρο θέμα. Το γράμμα του Μαρτίου 2007 αφορά τους υγρότοπους των νησιών του Αιγαίου. Θεωρούμε ότι είναι άκρως ενδιαφέρον γιατί αφορά και την καταγραφή και αξία των Ικαριακών υγροτόπων, οι οποίοι δυστυχώς δεν καταγράφηκαν στον αρχικό χάρτη που εκπόνησε το ΕΚΒΥ.

Επίσης, το WWF Ελλάς διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «Ένα μέλλον για τους υγροτόπους των νησιών του Αιγαίου», την Τετάρτη 21 Ιουνίου 2006 στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας 50). Βασικοί στόχοι της ημερίδας ήταν η παρουσίαση της κατάστασης των υγροτόπων του Αιγαίου, η ανάδειξη της αναγκαιότητας για την προστασία τους, ο δημόσιος διάλογος με εκπροσώπους επίσημων φορέων και η προαγωγή συνεργασιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Τα ΙΚΑΡΙΑΚΑ και ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ ήταν εκεί, (ήμουν ο μόνος Ικάριος που παρεβρέθηκε), ενημερώθηκαν και έκαναν παρέμβαση.

Το αναλυτικό πρόγραμμα της ημερίδας υπάρχει αναρτημένο και στην ιστοσελίδα της οργάνωσης: http://www.wwf.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=285&Itemid=261

Όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να απευθυνθεί στον Γιώργο Κατσαδωράκη, Υπεύθυνος Προγράμματος «Υγρότοποι του Αιγαίου» του WWF Ελλάς, στη διεύθυνση *Γιώργος Κατσαδωράκης, Δρ Βιολόγος-Ορνιθολόγος, Ειδικός Διαχείρισης & Ερμηνείας Περιβάλλοντος, Δαδιά, 68 400 ΣΟΥΦΛΙ, Τηλ. (+ φαξ) 25540 32491, 6974667413, catsador@hol.gr H.Γ*

**WWF: Κύριοι Βουλευτές: Το ξέρετε ότι οι υγρότοποι των νησιών είναι τα πλέον απειλούμενα οικοσυστήματα στο Αιγαίο;
Αθήνα, Μάρτιος 2007**

Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων,

Το αρχιπέλαγος του Αιγαίου αποτελεί μια από τις σημαντικότερες περιοχές για τη βιοποικιλότητα και τον ενδημισμό της Ελλάδας και της Ευρώπης. Σε μια έκταση 240.000 km² υπάρχουν διάσπαρτα περισσότερα από 3.000 νησιά και νησίδες, όπου αναπτύσσονται πολλοί μικροί οικότοποι με ιδιαίτερες βιοκοινωνίες, αλλά και πολλές ενδημικές μορφές ζωής. Ανάμεσά τους, οι νησιωτικοί υγρότοποι, έχουν μέγιστη σημασία για τη διατήρηση των ιδιαιτεροτήτων, την ποικιλία και γεωγραφική συνέχεια της ζωής στο Αιγαίο.

Ο αριθμός και η ταυτότητα των υγροτόπων του Αιγαίου

Καλύπτοντας ένα μεγάλο κενό, το WWF Ελλάς με το πρόγραμμα του «Προστασία των Υγροτόπων του Αιγαίου» εντόπισε 342 υγροτόπους σε 50 νησιά (εκτός της Κρήτης) και συγκέντρωσε στοιχεία για τους περισσότερους από αυτούς. Στην πλειονότητά τους είναι παράκτιοι: εκβολές ρυάκων, ποταμών και χειμάρρων, έλη υφάλμυρου ή αλμυρού νερού, έλη γλυκού νερού, εποχιακοί ρυάκες ή χείμαρροι.

Το σύνολο των υγροτοπικών εκτάσεων στο Αιγαίο είναι 40 km². Μόνο 7 υγρότοποι είναι μεγαλύτεροι από 1.500 στρέμματα, ενώ κάποιοι στα μεγάλα νησιά όπως η Εύβοια, η Λέσβος και η Λήμνος, φτάνουν ή και ξεπερνούν τα 3.000 στρέμματα. Οι Κυκλάδες παρουσιάζουν το μικρότερο ποσοστό κάλυψης με υγροτοπικές περιοχές, ενώ οι άλλες ομάδες νησιών (Σποράδες, Δωδεκάνησα, Εύβοια) έχουν ενδιάμεσα ποσοστά. Περισσότερους υγροτόπους έχουν οι νομοί Κυκλάδων (94), Λέσβου (81), Δωδεκανήσου (54), Εύβοιας (43), Μαγνησίας (Βόρειες Σποράδες) (16), και ακολουθούν οι υπόλοιποι νομοί με λιγότερους. Το νησί με τους περισσότερους υγροτόπους είναι η Λέσβος (60) και ακολουθούν, η Εύβοια (38), η Ρόδος (25), η Λήμνος (21), η Νάξος (19) η Χίος (16), η Άνδρος (15).

Η σημασία για τον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον των νησιών

Οι υγρότοποι αποτελούν βασικό κρίκο του υδρολογικού κύκλου και είναι αναντικατάστατοι δείκτες της ποιότητας και της επάρκειας των υπόγειων γλυκών νερών, των οποίων η διαθεσιμότητα αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιβίωση του ανθρώπου και όλων των άλλων οργανισμών στα νησιά.

Το νερό όλων σχεδόν των νησιωτικών υγροτόπων χρησιμοποιείται από τους νησιώτες για ύδρευση και άρδευση είτε από τη λεκάνη απορροής, είτε από τον υδροφόρο ορίζοντα ή ακόμα και απ' ευθείας από τον υγρότοπο.

Οι υγρότοποι αποτελούν σημαντικό τουριστικό πόρο, διότι δίνουν προστιθέμενη αξία στη

γραφικότητα και την αισθητική του τοπίου, αυξάνοντας την ποικιλία και τη μωσαϊκότητά του. Παράλληλα, στους υγροτόπους αναπτύσσονται εντεινόμενα και άλλες δραστηριότητες, όπως η παρατήρηση πουλιών και η περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Η σημασία των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου για την άγρια ζωή είναι θεμελιώδης, γιατί αποτελούν χώρους διαβίωσης, διατροφής, φωλιάσματος και αναπαραγωγής για εκατοντάδες είδη ζώων, πολλά από τα οποία είναι απειλούμενα ή ενδημικά. Επιπλέον χρησιμεύουν ως σταθμοί ξεκούρασης, καταφυγίου και διατροφής για εκατομμύρια μεταναστευτικά πουλιά κάθε χρόνο και χωρίς αυτούς η θνησιμότητα στη διάρκεια των ταξιδιών τους θα αυξανόταν δραστικά.

Ακόμα, κατά τους εξαιρετικά δριμείς χειμώνες, όταν οι μεγάλοι υγρότοποι της Μακεδονίας και της Θράκης παγώνουν πλήρως, οι υγρότοποι του Αιγαίου αποτελούν το μοναδικό και σωτήριο καταφύγιο για τα χιλιάδες πουλιά που διαχειμάζουν εκεί. Τέλος, στους υγροτόπους εντοπίζονται πολλά ενδημικά υδρόβια είδη, όπως το γκιζάνι (*Ladigesocypris ghigii*), ενδημικό ψάρι της Ρόδου, ο βάτραχος της Καρπάθου (*Rana cerigensis*), ο βάτραχος της Κρήτης (*Rana cretensis*), αλλά και πολλά ασπόνδυλα.

Τα προβλήματα και το μέλλον

Δυστυχώς, παρόλο που σχεδόν το 50% των υγροτόπων βρίσκονται εντός των ορίων προστατευτέων ή προστατευόμενων περιοχών (Δίκτυο Natura 2000, Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά, Καταφύγια Άγριας Ζωής, κ.α.), μόνο δύο προστατεύονται ικανοποιητικά και έχουν σχετικά επαρκή περιβαλλοντική διαχείριση: οι Κουκουναριές Σκιάθου και το έλος Ψαλιδίου στην Κω.

Με την εξαίρεση λίγων υγροτόπων που βρίσκονται κυρίως σε δυσπρόσιτες περιοχές, οι υπόλοιποι υποβαθμίζονται και συρρικνώνονται με ανησυχητικά αυξανόμενους ρυθμούς κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Τουλάχιστον 25 υγρότοποι έχουν καταστραφεί εντελώς κατά τα τελευταία 50 χρόνια για τη δημιουργία νέων οικισμών και τουριστικών εγκαταστάσεων. Δύο στους τρεις ρυπαίνονται σοβαρά από στερεά απορρίμματα ή υγρά απόβλητα. Το 84% από αυτούς που εξετάστηκαν έχουν υποβαθμιστεί ή αλλοιωθεί σημαντικά, γεγονός που οφείλεται κυρίως σε εκχερσώσεις και μπαζώματα, διανοίξεις δρόμων, δόμηση και επέκταση καλλιεργειών. Απώτερος σκοπός αυτών των δραστηριοτήτων είναι η μετατροπή των υγροτόπων σε οικόπεδα εξαιτίας της αυξανόμενης ζήτησης για οικοδομήσιμη παραθαλάσσια γη, που ενισχύεται από την έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και τη δυνατότητα για εκτός σχεδίου δόμηση.

Η ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για νερό ειδικά την ξηρή εποχή του έτους λόγω της αύξησης της τουριστικής κίνησης, οδηγεί σε υπερεκμετάλλευση των υπόγειων νερών και στην πίεση για δημιουργία ολοένα και περισσότερων ταμιευτήρων. Αν η διαχείριση των αποθεμάτων αυτών δε γίνει με τρόπο ώστε να περισσεύει αρκετό γλυκό νερό για την τροφοδοσία των κατάντη φυσικών υγροτόπων πολλοί από αυτούς θα εξαφανιστούν και μεγάλες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης θα καταστραφούν από την αλμύριση.

Η εξαφάνιση των μικρών υγροτόπων θα είναι το πρώτο ορατό αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης των υδατικών πόρων και των παράκτιων περιοχών στα νησιά. Οι συνέπειες θα είναι άμεσες καθώς οι νησιωτικές κοινωνίες θα έχουν λιγότερο νερό, λιγότερα καλλιεργήσιμα εδάφη, λιγότερους χώρους αναψυχής και τουριστικούς πόρους, ενώ παράλληλα η βιοποικιλότητα της Ελλάδας θα πληγεί σοβαρά, καθώς αναμφίβολα θα εξαφανιστούν και οι πληθυσμοί εκατοντάδων ειδών που ζουν ή βασίζονται αποκλειστικά σε αυτούς.

Τι ζητάμε από τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων:

Οι υγρότοποι των νησιών του Αιγαίου είναι άμεσα απειλούμενοι εθνικοί πόροι, εξαιρετικά πολύτιμοι για τη φύση και τον πολιτισμό μας. Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων, σας καλούμε να ενώσετε τις δυνάμεις σας μαζί μας και να ενεργήσετε, ώστε:

1. Να στελεχωθούν και να ενεργοποιηθούν άμεσα οι Διευθύνσεις Υδάτων στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν όσο γίνεται πιο πιστά και έγκαιρα την Κοινοτική Οδηγία-πλαίσιο για το Νερό (2000/60/ΕΕ) και το νόμο ν.3199/2003 που αποτελεί την εναρμόνιση της στην εθνική νομοθεσία.
2. Τα σχέδια διαχείρισης που θα ετοιμαστούν ανά περιοχή λεκάνης απορροής να περιλαμβάνουν συγκεκριμένα μέτρα για κάθε διακριτή επιμέρους λεκάνη. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στα μεγαλύτερα νησιά (Λέσβος, Ρόδος, Χίος, Λήμνος, Νάξος) όπου σε επίπεδο

νησιού παρατηρούνται σημαντικές διαφορές.

3. Να ενταχθούν όλοι οι παράκτιοι υγρότοποι στην παραλιακή ζώνη, στο πλαίσιο του νέου νομοσχεδίου για τον αιγιαλό και την παραλία που ετοιμάζεται να καταθέσει στη Βουλή το Υπουργείο Οικονομικών.

4. Να εκπονηθεί πλήρης απογραφή και πλήρης οριοθέτηση των νησιωτικών υγροτόπων, με ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Να εκπονηθεί ειδική μελέτη για την προσαρμογής των οικοσυστημάτων και της οικονομίας των νησιών του Αιγαίου στην κλιματική αλλαγή.

Σχετικά κείμενα και μελέτες

Οι υγρότοποι του Αιγαίου: Εκλαϊκευμένη σύνοψη των αποτελεσμάτων του προγράμματος του WWF Ελλάς «Προστασία των Υγροτόπων του Αιγαίου» μέχρι τα μέσα του 2006.

(http://www.wwf.gr/images/stories/docs/ygrotopoi_aigaiou.pdf

<http://www.wwf.gr/images/stories/docs/ygrotopoi_aigaiou.pdf>)

Μεσογειακοί υγρότοποι και λιμνοδεξαμενές. Επίδειξη πολυλειτουργικής διαχείρισης στο νησί της Κρήτης. LIFE ENV/GR 000685: Πρόγραμμα επιδεικτικής εφαρμογής σχεδιασμού και διαχείρισης πολλαπλών σκοπών στους ταμιευτήρες της Κρήτης για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των υδατικών πόρων του νησιού, στην κατεύθυνση της αειφορίας.

(http://www.nhmc.uoc.gr/Wetlands/Index_gr.html)

Περισσότερες πληροφορίες:

Καλούστ Παραγκαμιάν, Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος «Προστασία των Υγροτόπων του Αιγαίου. Φάση III» , τηλ. 2810327459, 6977780712, paragam@otenet.gr
<<mailto:paragam@otenet.gr>>

Γιώργος Κατσαδωράκης, Επιστημονικός Σύμβουλος WWF Ελλάς, Επ. Υπεύθυνος των δύο πρώτων φάσεων του προγράμματος «Προστασία των Υγροτόπων του Αιγαίου» τηλ. 2554032491, 6974 667413, catsador@hol.gr <<mailto:catsador@hol.gr>>

[επιστροφή](#)

3.

Μια αρχική καταγραφή των υγροτόπων της Ικαρίας, του Ηλία Γιαννίρη

Σχετικά με το προηγούμενο κείμενο είναι το κείμενο που ακολουθεί. Στις 26-1-2005 έστειλα στην WWF μια προσωπική αρχική καταγραφή των υγροτόπων της Ικαρίας, ως απάντηση σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα-Πρόσκληση που έλαβα από τη WWF με τίτλο **ΠΕΙΤΕ ΜΑΣ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ.**

Έγραφε σε εκείνο το μήνυμα η WWF: «Δεκάδες μικροί ή μεγαλύτεροι υγρότοποι (π.χ. έλη, πρόσκαιροι βάλτοι, αλμυρόβαλτοι, εκβολές ποταμών, χειμάρων και ρυάκων, λιμνούλες με γλυκό, αλμυρό ή υφάλμυρο νερό, αλυκές κ.λπ), βρίσκονται διάσπαρτοι στα νησιά του Αιγαίου. Παρά τη μεγάλη οικολογική σημασία τους, οι υγρότοποι αυτοί διαρκώς υποβαθμίζονται, απειλούνται και εξαφανίζονται.

Το WWF Ελλάς, για να βοηθήσει να αντιστραφεί αυτή η αρνητική εικόνα, ξεκίνησε μια προσπάθεια συλλογής όλων των διαθέσιμων στοιχείων (οικολογικών, κοινωνικών κ.ά.), για την απεικόνιση της πραγματικής κατάστασης των υγροτόπων, η οποία στη συνέχεια θα βοηθήσει και στη διαμόρφωση συγκεκριμένων προτάσεων-δράσεων για την προστασία τους. Σας καλούμε, λοιπόν, να συμπληρώσετε και να μας αποστείλετε το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί.»

Ακολουθούσαν οι Οδηγίες συμπλήρωσης για το Β μέρος του ερωτηματολογίου, που είχαν ως εξής:

«α. Γράψτε τα ονόματα του υγροτόπου αν τα γνωρίζετε, αλλιώς περιγράψτε τη θέση του στο νησί χονδρικά (π.χ. νοτιοανατολικά του οικισμού Αμπέλια σε απόσταση περίπου 2 χλμ)

β. Γράψτε αν ο υγρότοπος είναι : εκβολή, έλος, αλυκή, αλυρόβαλτος, πηγές, ρυάκι, λίμνη, τεχνητή λίμνη, λιμνοθάλασσα ή ένας συνδυασμός τους και αν ξέρετε για πόσο χρονικό διάστημα έχει νερό, και τι νερό είναι (αλμ./υφαλμ./γλυκό). Δώστε μια σύντομη περιγραφή αν έχει βλάστηση και τον κύριο τύπο της και μια εκτίμηση της έκτασης του υγροτόπου (νερό + υγροτοπική βλάστηση) σε ότι μονάδα θέλετε.

γ. Γράψτε ποια πιστεύετε/γνωρίζετε ότι είναι τα πολυτιμότερα στοιχεία του υγροτόπου από την άποψη της βιοποικιλότητας, αναψυχής, τοπίου και χρήσεων (π.χ. σταθμός μεταναστευτικών πουλιών (και ποια είναι τα κύρια είδη), φώλιασμα πουλιών (κύρια είδη), υδρόβιοι οργανισμοί (κύρια είδη), ομορφιά τοπίου, άρδευση, ύδρευση, κυνήγι, κτλ)

δ. Περιγράψτε με όποιο τρόπο θέλετε αν υπάρχουν στοιχεία υποβάθμισης (μπάζα, στερεά απορρίματα, υγρά απόβλητα, δόμηση, κτλ) και μελλοντικές απειλές που τυχόν έχουν πέσει στην αντίληψή σας.

ε. Υποδείξτε, αν ξέρετε, άτομα που γνωρίζουν περισσότερα για τον υγρότοπο ή/και γνωστές σε σας μελέτες, αδημοσίευτες ή δημοσιευμένες

Έχουμε αφήσει τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου σε μια πιο ελεύθερη μορφή διότι είμαστε σίγουροι ότι θα επιλέξετε να περιγράψετε τα πλέον ουσιαστικά στοιχεία με τον περιεκτικότερο τρόπο. Εξ' άλλου αφού μας στείλετε τις πρώτες αυτές αδρές πληροφορίες πιθανώς θα επανέλθουμε για να σας ζητήσουμε να σχολιάσετε τα στοιχεία που θα έχουν συλλεχθεί για τον κάθε υγρότοπο, τόσο από τη βιβλιογραφία που πιθανόν θα μας υποδείξετε, όσο και από την επιτόπια επίσκεψη που θα πραγματοποιήσουμε. Παρακαλούμε αποστείlate τα στοιχεία στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση: Νίκος Γεωργιάδης n.georgiadis@wwf.gr Για οποιαδήποτε διευκρίνιση : 210 3314893»

Τέλος, στο μήνυμα υπήρχε ο Κατάλογος υγροτόπων Αιγαίου (πλην Κρήτης). Τον αναδημοσιεύουμε εδώ:

ΝΗΣΟΣ	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ	Area (0.1 ha)	ΝΗΣΟΣ	ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ	Area (0.1 ha)
ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ	Π.Βάτος	10km	ΣΑΜΟΣ	Λθ. Αλυκής Ψιλής Άμμου	1300
	Π.Φονιάς			Ελ. Μεσόκαμπου	1600
	Αλυκή Αγίου Ανδρέα (Καμαρ.)			Ελ. Γλυφάδας	6800
ΣΚΙΑΘΟΣ	Λθ.Βρωμόλιμος ή Αργυρόλιμος	5	ΑΝΔΡΟΣ	Ελ. Όρμου Βιταλίου	150
	Λθ.Αγίου Γεωργίου	30		Ελ. Όρμου Αχλά	300
	Λθ.Κουκουναριών	350		Λ. Ατένη	250
	Χειμ.Αχίλλα		ΤΗΝΟΣ	Ελ. Πανόρμου Τήνου	30
	Π. Κεχριάς			Ελ. Κολυμπήθρα Τήνου	100
	Ελ. Πούντας		Ελ. Αγ. Φωκά	40	
ΣΚΟΠΕΛΟΣ	Ελ.Μηλιών	3		Ελ Πόρτο Τήνου	3000
	Ελ.Λούτσας	14		Ροχάρι	
ΣΚΥΡΟΣ	Ποτ. Κήφηρος			Αγία Θάλασσα	
ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ	Ελ.Αγ.Δημητρίου	4		Λιβάδα	
ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ	Ελ.Παλιοφάναρο	1	ΓΥΑΡΟΣ	Ελ. Γυάρου	38
ΚΥΡΑ ΠΑΝΑΓΙΑ	Ελ.Πλανητης	1	ΜΥΚΟΝΟΣ	Λθ. Πανόρμου	280
ΨΑΘΟΥΡΑ	Ελ.Μανδράκι	2		Τλ. Μαραθίου	80
ΛΗΜΝΟΣ	Λθ. Αλυκή	6000	ΠΑΡΟΣ	Ελ Κολυμπήθρες	30
	Λθ. Χορταρολίμνη	2500		Λθ. Σάντα Μαρία	20
	Ελ.Κοντιά/τεχν. Λίμνη/φράγμα	2000		Λθ. Αλυκής Αγκαιριάς	420
		Ελος Διαπορίου		ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	Λθ. Παλιάς Αλυκής
ΛΕΣΒΟΣ	Λθ. Αλυκής Καλλονής	3500	ΝΑΞΟΣ	Λθ. Αλυκής Νάξου	300
	Λθ. Παράκοιλων	250	ΜΗΛΟΣ	Λθ. Χιβαδολίμνη	320

	Ελ. Κεραμίου	1100		Αλυκή ;;;	
	ΛΘ. Αλυκής Πολυχνίτου	1500		Διβάρι; ;;	
	ΛΘ. Μέσων	800	ΛΕΡΟΣ	Ελ. Αγ. Κισύρας ή Παρθενίου	80
	Ελ. Ντίπι Λάρσος	2800		Ελ. Γούρνας	54
	Ελ. Ευρειακής	30	ΚΩΣ	Αλ. Τιγκακίου	1000
	Ελ. Αλυκούδι	100		Λ. Πιλίου	80
	Ελ. Βούβαρη	500		Ελ. Ψαλιδίου	80
	Ελ. Αχλαδερης	20	ΡΟΔΟΣ	Λ. Νάνων	100
ΧΙΟΣ	Ελ. Λήμνου & Παρπάντας	500		Τλ. Απολακκιάς	140
	Ελ. Λαγκάδας	650	ΤΗΛΟΣ	Τλ. Τήλου	
	Ελ Κοντάρι	400	ΣΕΡΙΦΟΣ	Π. Ανώνυμο	
	Ελ. Καλαμωτής	60	ΕΥΒΟΙΑ	Λθ. Μεγάλο & Μικρο Λιβάρι	
	Εκ. Π. Κώμης	250		Έλη Καρύστου	
				Ελ. Ψαχνών	
				Λίμνη Δύστου	

Η Επαρχία Ικαρίας με τα ψηλά βουνά της και τα πολλά νερά της απουσιάζει από τον κατάλογο αυτό των υγροτόπων. Δυστυχώς δεν έχω στοιχεία για τους Φούρνους. Υποπτεύομαι ότι η περιοχή Αλυκή (κάπως έτσι θυμάμαι ότι λέγεται) είναι υγρότοπος αλλά δεν μπορώ να ξέρω. Επίσης τα στοιχεία που έχω για την Ικαρία είναι μάλλον ελλιπή. Ωστόσο, έστειλα όσα στοιχεία γνώριζα. Αναδημοσιεύω τις πληροφορίες που έστειλα στη WWF για τους υγρότοπους της Νήσου Ικαρίας. Ελπίζω κάποτε να υπάρξει ένα θεσμικό όργανο (τέτοιο ρόλο έπαιζε κάποτε η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας) που να ασχοληθεί σοβαρά, σε συνεργασία με την (συνεχώς κοιμώμενη) αυτοδιοίκηση της Επαρχίας για την καταγραφή και αποτελεσματική προστασία των υγροτόπων αυτών. Ιδού πεδίων δόξης λαμπρόν και για τους Περιβαλλοντικούς συλλόγους που υπάρχουν στην Επαρχία μας.

Ακολουθεί το κείμενο που έστειλα στη WWF στις 26-1-2005.

Στοιχεία πληροφορητή.

Όνομα: Ηλίας Γιαννίρης
Τηλέφωνο: 210-8237397
e-mail: igiann@tee.gr
Ημερομηνία συμπλήρωσης: 26-1-2005

A1. Υποδείξτε μας παρακάτω, υγροτόπους που δεν αναγράφονται στον κατάλογο που επισυνάπτεται στην αρχή και οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται στα αναφερόμενα ή και σε άλλα νησιά του Αιγαίου πλην Κρήτης (Νησί, όνομα υγροτόπου)

Νησί	Όνομα υγροτόπου
<i>Ικαρία</i>	<i>Μεσαχτή ή Μεσακτή</i>
<i>Ικαρία</i>	<i>Νας</i>
<i>Ικαρία</i>	<i>Λειβάδι</i>
<i>Ικαρία</i>	<i>Φράγμα Αγ. Πολυκάρπου</i>
<i>Ικαρία</i>	<i>Φράγμα στο Πέζι</i>

A2. Αφού συμβουλευτείτε τον κατάλογο των υγροτόπων που επισυνάπτεται, σημειώστε παρακάτω για ποιους απο κείνους αλλά και για ποιους από όσους νέους υγροτόπους προσθέσετε εσείς, θα μπορούσατε να παράσχετε περισσότερες πληροφορίες ή να κάνετε σχόλια σε διάφορα στοιχεία, αν σας ζητηθεί.

Όνομα υγροτόπου	Όνομα υγροτόπου	Όνομα υγροτόπου
Μεσακτή		
Νας		
Λειβάδι		
Φράγμα Αγ. Πολυκάρπου		
Φράγμα στο Πέζι		

B.

B1. Συμπληρώστε τις παρακάτω ερωτήσεις, με ελεύθερο τρόπο, για κάθε έναν από τους -μη αναφερόμενους στον κατάλογο- υγροτόπους που μας υποδεικνύετε(παρακαλώ συμβουλευτείτε τις οδηγίες συμπλήρωσης που σας παρέχονται στην πρώτη σελίδα) :

α) Όνομα(-τα), νησί και θέση υγροτόπου (περιγραφικά)
Μεσακτή, Βόρεια Ικαρία, δίπλα στο Γιαλισκάρι, Στην περιοχή Αρμενιστή (Δήμος Ραχών) Νας, Βορειοδυτική Ικαρία, (Δήμος Ραχών) Λειβάδι μεταξύ Μεσακτής και Αρμενιστή, (Δήμος Ραχών) Φράγμα Αγ. Πολυκάρπου, (Δήμος Ραχών) Φράγμα στο Πέζι (Δήμος Ραχών). Ανάντι του βιότοπου του Να.
β) Τύπος υγροτόπου, έκταση και αλατότητα νερού (αλμ./ υφαλμ./ γλυκό)
Και στους τρεις πρώτους προτεινόμενους βιότοπους υπάρχει εκβολή ποταμού ή ρέματος, αμοθίνες που κατακρατούν τα νερά στην παράκτια ζώνη, μικρές λίμνες με υφάλμυρο νερό. Στο Φράγμα Αγ. Πολυκάρπου υπάρχει ένα παλιό μικρό αρδευτικό φράγμα με γλυκό νερό. Στο Φράγμα στο Πέζι υπάρχει ένα μεγάλο φράγμα (Υπ. Γεωργίας), κατασκευασμένο το 1996. Εκεί η ΔΕΗ σχεδιάζει ένα πρωτοποριακό έργο (αναστρέψιμο υδροηλεκτρικό). Το νερό είναι γλυκό. Εκβάλλει στο βιότοπο του Να
γ) Πολύτιμα στοιχεία
Ο Νας είναι αρχαιολογική περιοχή. Υπάρχει υδρόβια ζωή και παρόχθια βλάστηση στους τέσσερεις πρώτους. Συχνά τους επισκέπτονται πουλιά. Στον πέμπτο βιότοπο (Φράγμα στο Πέζι) εμφανίζονται όλο και συχνότερα πουλιά. Επίσης υπάρχουν ψάρια (μάλλον φερτά). Υγρόβια παρόχθια βλάστηση δεν έχει ακόμη να γίνεται εμφανής. Στη Μεσακτή υπάρχουν πληροφορίες για θαλάσσιες χελώνες που κάνουν φωλιές. Όλοι είναι μεγάλης σπουδαιότητας γιατί στηρίζουν την μεταναστευτική κίνηση των πουλιών.
δ) Απειλές –κίνδυνοι
Μεσακτή: Πίεση από ανοικοδόμηση, αυξημένος αριθμός τουριστών, ομπρέλες, ξαπλώστρες, ρύπανση από αγροτικές δραστηριότητες στο ποτάμι που εκβάλλει εκεί. Νας: Πίεση από ανοικοδόμηση, αυξημένος αριθμός τουριστών, αυθαίρετη διαμονή στο ρέμα. Λειβάδι: Πίεση από ανοικοδόμηση, αυξημένος αριθμός τουριστών, ρύπανση από αγροτικές δραστηριότητες στο ποτάμι που εκβάλλει εκεί. Παλιότερα λειτουργούσε κάμπινγκ που έκλεισε (ήταν εκτός προδιαγραφών) που ήταν σημαντική πηγή ενόχλησης. Φράγμα Αγ. Πολυκάρπου: Λαθροκυνηγοί. Φράγμα στο Πέζι (Δήμος Ραχών). Πρέπει να γίνει ρύθμιση διαχείρισης του νερού γιατί προορίζεται για την αναστρέψιμη υδροηλεκτρική μονάδα, για άρδευση και για ύδρευση.
ε) Πηγές πληροφόρησης (άτομα-μελέτες)

Μπορώ να στείλω φωτογραφίες για Να, Μεσαχτή, Λειβάδι.

Υπάρχει μια ομάδα στο Δήμο Ραχών που έχει ασχοληθεί με την περιοχή και ίσως ξέρει περισσότερα.

Οι υγρότοποι που σας στέλνω Δυστυχώς δεν περιλαμβάνονται στην καταγραφή του ΕΚΒΥ, ούτε στο ΝΑΤΟΥΡΑ 2000.

[επιστροφή](#)

4.

Κάθε μήνα η WWF στέλνει ένα γράμμα προς τους 300 βουλευτές για κάποιο επίκαιρο θέμα. Το γράμμα του Νοεμβρίου 2006 αφορούσε τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας και το έλλειμμα προστασίας που υπάρχει. Η Επαρχία Ικαρίας (Ικαρία-Φούρνοι) έχει περιοχές NATURA, μελετημένες από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και θεσμοθετημένες πριν το 2000. Αν η Επαρχία Ικαρίας είχε ενδιαφερθεί θα είχε δημιουργήσει φορέα διαχείρισης και ειδικές μελέτες διαχείρισης ώστε να γίνεται αποτελεσματική προστασία των οικοτόπων της Επαρχίας. Χρηματοδοτήσεις για φορείς της αυτοδιοίκησης (αντίστοιχους με τη δική μας Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας) υπάρχουν από το ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως φαίνεται από άλλες περιοχές της Ελλάδας. Αλλού ενδιαφέρονται και το παλεύουν.

Είναι προφανές ότι η Ικαριακή αδιαφορία της αυτοδιοίκησης έχει γίνει πλέον εγκληματική για τον τόπο. Γιατί, η προστασία των περιοχών NATURA αφορά το βουνό και τη βλάστηση και κυρίως τα νερά και τις πηγές. Αφορά όλους αυτούς τους συμπατριώτες που θα πουν το νερό-νεράκι, περιτριγυρισμένοι από σεληνιακά τοπία υπερβόσκησης. Η επερχόμενη λειψυδρία μπορεί να φέρει και πάλι την αυτοδιοίκηση στη γνωστή θέση του γκρινιάρη και του ζητιάνου απέναντι στην κεντρική διοίκηση. «Διψάμε» θα λένε οι δημότες- «εκείνοι φταίνε» θα λείει η αυτοδιοίκηση δείχνοντας προς την Αθήνα. Και το βουνό μας, οι Δημοτικές εκτάσεις να συνεχίζουν να ρημάζουν. Προς δόξαν του μεγάλου και ιερού προσανατολισμού της Ικαριακής αυτοδιοίκησης που είναι: Οι τιμμεντοστρώσεις, τα μεπτά, η ενεξέλεγκτη δόμηση, τα αυθαίρετα, η δημοτική καταπάτηση και τα έργα των παραλιών, και φυσικά ο μη-έλεγχος της πελατειακής υπερβόσκησης, γιατί στην Ικαρία ... ΨΗΦΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΔΙΑ, ακριβώς όπως το 1961 κατηγορούσε η αριστερά την Κυβέρνηση της ΕΡΕ ότι επανεκλέχτηκε γιατί ...ψήφισαν και τα δέντρα! Η.Γ.

WWF προς βουλευτές για τη βιοποικιλότητα και το δίκτυο NATURA στην Ελλάδα

Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων,

Η βιοποικιλότητα της Ελλάδας είναι από τις πλουσιότερες στην Ευρώπη, γι' αυτό και περίπου το ¼ της ελληνικής επικράτειας ανήκει στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura. Παρόλα αυτά η χώρα μας είναι από τους ουραγούς στην προστασία και διατήρηση αυτού του φυσικού πλούτου με αποτέλεσμα να καταλαμβάνει την προτελευταία θέση ανάμεσα στις 25 χώρες της ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου, την υλοποίηση προγραμμάτων προστασίας της φύσης και μέτρων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, την οικονομική και λειτουργική υποστήριξη του δικτύου Natura. Όπως προέκυψε από πρόσφατη αξιολόγηση στα κράτη μέλη της ΕΕ, οι χώρες που εφαρμόζουν με τον καλύτερο τρόπο τη σχετική κοινοτική νομοθεσία για τη φύση είναι η Γερμανία, η Ολλανδία και η Εσθονία. Στις τελευταίες θέσεις της κατάταξης βρίσκονται η Κύπρος, η Ελλάδα και το Βέλγιο.

Η προστασία όμως της φύσης και η ορθή διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου και τη βελτίωση του επιπέδου ζωής - ιδιαίτερα σε περιφέρειες με χαμηλούς δείκτες ανάπτυξης. Επομένως, το δίκτυο Natura είναι σημαντικό τόσο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας όσο και για κοινωνικο-οικονομικούς λόγους. Όπως μας δείχνει το παράδειγμα άλλων κρατών μελών της ΕΕ, μια προστατευόμενη περιοχή που λειτουργεί σωστά δίνει ώθηση σε τοπικές παραγωγικές διαδικασίες, όπως η γεωργία, η αλιεία και η μεταποίηση, ενισχύοντας το τοπικό εισόδημα και

καταπολεμώντας την ανεργία. Παράλληλα προάγεται το τοπικό βιοτικό επίπεδο, καθώς δημιουργείται η ανάγκη βελτίωσης των υποδομών και των υπηρεσιών.

Δυστυχώς, η έλλειψη πολιτικής βούλησης, ιδιαίτερα όσον αφορά τη θεσμοθέτηση, τη διαχείριση και την υποστήριξη της λειτουργίας των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, δημιουργεί πολλά προβλήματα και αφήνει να χαθούν καινοτόμες ευκαιρίες ανάπτυξης. Η εναρμόνιση άλλωστε των αναπτυξιακών σχεδίων με τις ανάγκες του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και η περιβαλλοντική ενσωμάτωση, αποτελούν μια ακόμη μεγάλη πρόκληση. Οι περιοχές Natura είναι ευκαιρία ανάπτυξης για την περιφέρεια, τις ορεινές και νησιωτικές περιοχές της χώρας και όχι εμπόδιο.

Προβλήματα

Θεσμοθέτηση δικτύου Natura: Αν και ο εθνικός κατάλογος των περιοχών Natura είναι σε γενικές γραμμές αντιπροσωπευτικός του φυσικού πλούτου της χώρας, η ανακήρυξη και θεσμοθέτησή τους ως προστατευόμενες περιοχές σε εθνικό επίπεδο αφορά μόλις το 6% του δικτύου. Οι εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), πρώτη προϋπόθεση για τη θεσμοθέτηση, καλύπτουν μόνο το 13% των περιοχών του δικτύου. Πολλές ΕΠΜ αλλά και ΚΥΑ θεσμοθέτησης καθυστερούν αδικαιολόγητα. Η κήρυξη και η θεσμοθέτηση των περιοχών είναι πάντως απλώς το πρώτο βήμα, καθώς στη συνέχεια η προστασία απαιτεί συγκεκριμένα μέτρα διαχείρισης.

Διαχείριση: Τα ολοκληρωμένα μέτρα ή σχέδια διαχείρισης είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση του φυσικού πλούτου μιας περιοχής Natura, τη διεκδίκηση πόρων, αλλά και για την αποτελεσματική και ορθή αξιοποίηση αυτών. Συχνά μάλιστα η απουσία εγκεκριμένων σχεδίων και προγραμμάτων μειώνει την επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση. Στις περιοχές Natura στην Ελλάδα πραγματοποιούνται κυρίως μεμονωμένες δράσεις και προγράμματα παρακολούθησης που στην πλειοψηφία τους σχεδιάζονται και υλοποιούνται από περιβαλλοντικές οργανώσεις (π.χ. προγράμματα LIFE-ΦΥΣΗ). Για λόγους που σχετίζονται με την ελλιπή χρηματοδότηση και την απουσία ουσιαστικής πολιτικής και στήριξης, οι 27 Φορείς Διαχείρισης που έχουν ιδρυθεί δεν έχουν μπορέσει να υλοποιήσουν σημαντικά ή/και συνεκτικά μέτρα προστασίας. Σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει καμία ουσιαστική πρόβλεψη για το υπόλοιπο 75% του δικτύου χωρίς Φορέα Διαχείρισης! Η απουσία διαχείρισης σε συνδυασμό με τις πιέσεις οδηγεί τελικά σε υποβάθμιση του περιβάλλοντος και σε απώλεια των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής Natura.

Χρηματοδότηση: Οι πόροι που διατίθενται για την προστασία και διαχείριση των περιοχών Natura είναι εξαιρετικά περιορισμένοι σε σχέση με τις συνολικές ανάγκες και υποχρεώσεις της Ελλάδας - ακόμη και με βάση τους υπολογισμούς αρμόδιων υπηρεσιών. Στο Γ' ΚΠΣ οι μόνοι πόροι που είχαν δεσμευτεί για την προστασία του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος της χώρας μας και την υλοποίηση του δικτύου Natura, ήταν περίπου 53 εκ. Ευρώ (ΕΠΠΕΡ, μέτρο 8.1), ποσό που αφορούσε σχεδόν αποκλειστικά περιοχές με Φορέα Διαχείρισης. Αδιαφορώντας για τις ευρύτερες ανάγκες προστασίας και διατήρησης, το αρμόδιο ΥΠΕΧΩΔΕ αντιμετώπισε τα προβλήματα απορρόφησης του 8.1 επιχειρώντας να μειώσει τις χρηματοδοτήσεις αντί να ενισχύσει τις προσπάθειες για την απορρόφησή του, από τους Φορείς ή εντάσσοντας νέα ευρύτερα μέτρα.

Άμεσες προτεραιότητες:

* Ανακήρυξη όλων των περιοχών Natura σε προστατευόμενες περιοχές με βάση την εθνική νομοθεσία, έτσι ώστε η θεσμοθέτησή τους να είναι σαφής και μακροπρόθεσμα σεβαστή, αλλά και για να καταστεί δυνατή η διάθεση δημοσίων πόρων.

* Υποστήριξη του θεσμού των Φορέων Διαχείρισης, έτσι ώστε να ενισχυθεί η δυνατότητα τους για ορθό σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων.

* Άμεση επανασυγκρότηση της Επιτροπής ΦΥΣΗ, του θεσμικά δηλαδή αρμόδιου οργάνου για το συντονισμό και την υποστήριξη των Φορέων Διαχείρισης σε επιστημονικά και τεχνικά θέματα.

* Ενίσχυση της απορρόφησης της υφιστάμενης χρηματοδότησης (π.χ. ΕΠΠΕΡ), ώστε οι διαθέσιμοι πόροι να αξιοποιηθούν πραγματικά για τις ανάγκες προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και να μη χαθούν.

* Επίδειξη αποφασιστικότητας και της αναγκαίας πολιτικής βούλησης, έτσι ώστε στο πλαίσιο του σχεδιασμού για την 4η προγραμματική περίοδο (2007-2013) η διαχείριση των περιοχών Natura να ενσωματωθεί στο ευρύτερο πλαίσιο περιφερειακής πολιτικής και ανάπτυξης.

Σχετικά κείμενα και μελέτες

Natura 2000 in Europe: An NGO Assessment: Αξιολόγηση της κατάστασης υλοποίησης των σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών για τα Πουλιά και τους Οικότοπους και την εφαρμογή του δικτύου Natura σε 29 χώρες (ΕΕ-25, Βουλγαρία, Ρουμανία, Τουρκία, Κροατία), που πραγματοποιήθηκε από την περιβαλλοντική οργάνωση WWF και από άλλες ευρωπαϊκές μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ).

(http://assets.panda.org/downloads/natura_2000_wwf_report_2006.pdf

<http://assets.panda.org/downloads/natura_2000_wwf_report_2006.pdf>)

Χρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000 - Τεχνικός Οδηγός: Ο οδηγός αυτός απευθύνεται στους φορείς και υπηρεσίες που είναι υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων, με στόχο να τους βοηθήσει να ώστε να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της "επιλογής ένταξης" της ΕΕ κατά τη χρηματοδοτική περίοδο 2007-2013 και να προσδιορίσουν τις ευκαιρίες για συγχρηματοδότηση του δικτύου Natura από κοινοτικούς πόρους (http://www.wwf.gr/images/stories/docs/funding/financing%20natura%202000_gr.pdf)

Περισσότερες πληροφορίες: Παναγιώτα Μαραγκού, Υπεύθυνη Προστατευόμενων Περιοχών WWF Ελλάς, p.maragou@wwf.gr <<mailto:p.maragou@wwf.gr>> , τηλ. 210-3314893

[επιστροφή](#)

5.

Φοβάμαι ότι αν δεν λάβουμε τα μέτρα μας η Ικαρία και οι Φούρνοι θα περάσουν σε κρίσιμη κατάσταση ως προς το νερό. Τη φετινή χρονιά δεν έβρεξε επαρκώς σε όλη την Επαρχία. Στην Ικαρία φαίνεται ότι θα αντιμετωπίσουν λειψυδρία όλες οι Νότιες περιοχές, αλλά και τα χωριά Μονοκάμπι και Πλωμάρι. Ο αγώνας των προηγούμενων χρόνων για να αντιμετωπιστεί η λειψυδρία στο Φραντάτο δεν έχει τέλος. Τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται.

Βέβαια, υπάρχει η κλιματική αλλαγή σε όλο τον πλανήτη και ο καιρός έχει τρελαθεί. Τα αίτια δεν είναι αλλού. Για όλους είναι φανερό ότι η προστασία των δασικών εκτάσεων και των δασών βρίσκεται στη ρίζα της αντιμετώπισης του προβλήματος. Τα αίτια είναι και στις χωματερές της Επαρχίας μας που καίνε ανεξέλεγκτα. Είναι στις καθημερινές πρακτικές εκείνων που έχουν ένα βαρέλι και καίνε πλαστικά και άλλα οικιακά απορρίμματα. Είναι στη μη-ανακύκλωση όλων των απορριμμάτων της Επαρχίας. Είναι στην κακοποίηση των ρεμάτων με τσιμεντοστρώσεις και «διευθετήσεις». Είναι στις ανερχόμενες γεωτρήσεις, αντί των μικρών φραγμάτων και των υδρομαστεύσεων.

Τα προβλήματα δεν είναι «αλλού» αλλά εδώ, βαθιά φωλιασμένα στα χωριά μας και στην κοινωνική κατάρρευση, και έχουν κύριο αίτιο την ανυπαρξία από την αυτοδιοίκηση και τους πολίτες κάποιας διάθεσης για συλλογική αντιμετώπιση, για συλλογική δράση.

Αναδημοσιεύουμε εδώ ένα χρήσιμο άρθρο για τη λειψυδρία στα νησιά και τις ενέργειες που κάνουν στις Κυκλάδες και στα Δωδεκάνησα.

Χρειάζεται δράση τώρα. Αύριο, σε μερικά χρόνια θα ψαχνόμαστε.

Νησιά: Στα χρόνια της μεγάλης ξηρασίας

«Μια βροχή θα μας σώσει» μπορούν να τραγουδούν οι κάτοικοι κυρίως των ανατολικών περιοχών της Ελλάδας, αντί για το παλαιότερο έθιμο της περπερούνας για την πρόκληση βροχής.

Καμπανάκι χτυπούν τα νησιά μας, ο θεσσαλικός κάμπος, με Λάρισα και Καρδίτσα να βιώνουν τον πόλεμο του νερού και τις ανατολικές περιοχές της Κρήτης και της Πελοποννήσου να παρακολουθούν το βάσανο της ανομβρίας.

Το νερό στα νησιά μας είναι δυσεύρετο και κοστίζει... χρυσάφι. Το 2001 ήταν η χειρότερη χρονιά, που θυμούνται φορείς και εκπρόσωποι κυρίως του νομού Κυκλάδων και κατά δεύτερο λόγο των Νομαρχιών Δωδεκανήσου και Πειραιά και απεύχονται το ενδεχόμενο να υπάρξει τέτοια εξέλιξη. Αν συνεχιστεί όμως η παρατεταμένη ανομβρία, πιθανόν να υπάρξουν το καλοκαίρι διακοπές στην παροχή νερού. Ήδη συνιστάται αυτοσυγκράτηση για ν' αποφευχθεί η σπατάλη των νοικοκυριών.

Στις Κυκλάδες

Στις 9 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στη Νομαρχία Κυκλάδων στην Ερμούπολη υπό την προεδρία του υπουργού Αιγαίου Αριστοτέλη Παυλίδη για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στα νησιά με λιγότερους από 3.100 κατοίκους. Μόνο το έτος 2006, που δεν υπήρξε πρόβλημα ανομβρίας, διατέθηκαν περίπου 9,5 εκατομμύρια ευρώ για προμήθεια νερού στο Νότιο Αιγαίο. Η Νομαρχία και η ΤΕΔΚ Κυκλάδων ζητούν διπλασιασμό της πίστωσης, ενώ το υπουργείο Αιγαίου θεωρεί ότι το πρόβλημα του νερού αντιμετωπίζεται με αύξηση της πίστωσης κατά 35%. Φέτος, το πρόβλημα αγγίζει σχεδόν όλα τα Κυκλαδονήσια, πολλά από τα μικρά της Δωδεκανήσου και σχεδόν τα μισά νησιά του Αργοσαρωνικού. Οι γνωρίζοντες μας έλεγαν ότι απ' όλα τα Κυκλαδονήσια, ίσως να μην επηρεαστούν από την ανομβρία μόνον η Ανδρος και η Νάξος.

Το πρόβλημα στα νησιά είναι εποχικό, καθώς ο πληθυσμός δεκαπλασιάζεται τα καλοκαίρια, το ντους μετά το μπάνιο θεωρείται δεδομένο και προστίθεται η επιβάρυνση από τις πισίνες.

Χειρότερη είναι η κατάσταση μέχρι στιγμής σε: Αίγινα, Σίφνο, Θήρα, Ιο, Τήνο, Σύμη, Πάτμο, Κύθηρα και Αγκίστρι. Δυσκολίες αναμένεται να υπάρξουν σε Μήλο, Κουφονήσια, Κίμωλο, Χάλκη και Καστελόριζο.

«Τα άνυδρα νησιά στα Δωδεκάνησα είναι: Σύμη, Πάτμος, Καστελόριζο, Λειψοί, Αγαθονήσι, Νίσυρος, Αρκιοί και Χάλκη, οπότε υπάρχει η αναγκαιότητα να μεταφέρουμε νερό με υδροφόρες», τονίζει ο αντινομάρχης Δωδεκανήσου Στάθης Κουσουρνάς. Προμήθεια νερού με караβάκι γίνεται και στα Κυκλαδονήσια: Ηρακλειά, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Δονούσα, Φολέγανδρο Θηρασιά, ακόμη και στη Μήλο.

«Φοβάμαι ότι φέτος, αν δεν ληφθούν μέτρα, θα διψάσει η Αίγινα, το Αγκίστρι ακόμη και τα Κύθηρα, που δεν αντιμετώπιζαν άλλοτε πρόβλημα. Είναι το πιο δύσκολο καλοκαίρι. Έχει χαμηλώσει η στάθμη του νερού στις δεξαμενές, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται προβλήματα και στις γεωτρήσεις. Δευτερευόντως επηρεάζονται η Ύδρα και ο Πόρος», εξηγεί ο νομάρχης Πειραιά Γιάννης Μίχας.

«Η φετινή χρονιά θυμίζει το 2001. Έχουμε ήδη ζητήσει από το υπουργείο Αιγαίου τη συνδρομή υδροφόρας για τη μεταφορά νερού, καθώς η στάθμη έχει κατεβεί πολύ στους ταμιευτήρες. Οι μικρές μονάδες αφαλάτωσης δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τις αυξημένες ανάγκες του καλοκαιριού και των προσκυνητών», επισημαίνει ο δήμαρχος Τήνου Σίμος Ορφανός.

Λύσεις

Οι βασικές λύσεις που υπάρχουν, όπως εξηγούν ο δήμαρχος Μυκόνου Χρήστος Βερόνης και ο σύμβουλος ανάπτυξης στην ΤΕΔΚ Κυκλάδων Γιάννης Τομαής, είναι οι εξής:

- * Αφαλάτωση στο νερό της θάλασσας. Μόνο το πρόγραμμα για την αφαλάτωση 2.000 κυβικών νερού την ημέρα, που έγινε το 2001 στη Μύκονο, κόστισε 435 εκατομμύρια δραχμές. Παρ' όλο που το κόστος του νερού συναρτάται και με άλλους παράγοντες, «το κόστος του αφαλατωμένου νερού στη Θήρα ανέρχεται σε 1 ευρώ το κυβικό», εξηγεί ο δήμαρχος του νησιού Αγγελος Ρούσσο.

- * Λιμνοδεξαμενές ή φράγματα, κατά κόρον σε νησιά όπου υπάρχουν φυσικές πηγές ή όταν βρέξει να μπορεί να συλλεχθεί το νερό. Είναι η πιο φτηνή λύση συγκριτικά με τις υπόλοιπες, αλλά όχι πάντα εφαρμόσιμη.

- * Γεωτρήσεις. Χρησιμοποιούνται κυρίως από ιδιώτες, αλλά με την υπερκατανάλωση, μακροπρόθεσμα, προκαλούν ακόμη και εξάντληση του υδροφόρου ορίζοντα.

- * Μεταφορά νερού με υδροφόρα πλοία. Η λύση είναι ασύμφορη, αλλά χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχουν φυσικές πηγές ή νερό στις λιμνοδεξαμενές και κατά κόρον στα μικρά νησιά. Η μεταφορά νερού στη Σαντορίνη, λ.χ., κοστίζει περίπου 10 ευρώ το κυβικό.

«Ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα -λέει ο κ. Τομαής- είχε εφαρμόσει ως δήμαρχος Απείρανθου ο Μανώλης Γλέζος στη Νάξο: το πρόγραμμα αποκατάστασης των ξερολιθιών, για τη συγκράτηση χώματος και νερού». Υπάρχουν νησιά που έχουν μεν νερό αλλά αυτό δεν συγκρατείται λόγω της μεγάλης κλίσης του εδάφους.

Λιμνοδεξαμενές

Μόνιμη λύση, τονίζουν άπαντες, είναι μόνο η αφαλάτωση του νερού, που υπάρχει σε αφθονία. Χρειάζεται η δημιουργία μεγάλων λιμνοδεξαμενών ώστε να μην εξαντλούνται γρήγορα τα αποθέματα. Σε πολλά νησιά και να μεταφερθεί νερό δεν υπάρχει μεγάλος αποθηκευτικός χώρος, όπως λ.χ. Δονούσα, Σύμη, Πάτμος.

Φέτος, όλα τα νησιά των Κυκλάδων έχουν ζητήσει τη συνδρομή της Πολιτείας για ν' αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ανομβρίας, τονίζει ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ Κυκλάδων Γ. Δεκαβάλλας.

Μεγάλο πρόβλημα θα κληθεί ν' αντιμετωπίσει η Θήρα, μας ανέφερε ο κ. Ρούσσο, αφού υπό φυσιολογικές συνθήκες έχει τις λιγότερες βροχοπτώσεις από τα Κυκλαδονήσια. Ήδη έχει ζητηθεί η συνδρομή υδροφόρων πλοίων, η αφαλάτωση του νερού και η επιδότησή του.

Η πιλοτική εφαρμογή αυτόνομης πλωτής μονάδας αφαλάτωσης, ίσως είναι η μελλοντική απάντηση στο πρόβλημα της λειψυδρίας, εξηγεί ο περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου Χαράλαμπος Κόκκινος.

Πρόκειται για μια ελληνική εφεύρεση, με τηλεχειριστήριο από τη στεριά, η οποία θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά σ' ένα από τα μικρονήσια των Κυκλάδων και κινείται με αιολική ενέργεια. Βρίσκεται στα Ναυπηγεία Ελευσίνας, αναμένεται να κοστίσει 750.000 ευρώ και πρόκειται να εγκατασταθεί σε Κυκλαδονήσι πριν από το καλοκαίρι ώστε να μπορεί να υδροδοτήσει 350 κατοίκους την ημέρα.

(Της ΑΝΝΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ http://www.enet.gr/online/online_text/c=112,id=65483572)

[επιστροφή](#)

6.

Χρήσιμες Πληροφορίες

Το 19,1% της χέρσου χώρας έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000. Αυτό περιλαμβάνει:

151 \Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ\ - Οδηγία 79/409/ΕΚ) και
239 \Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ\ - Οδηγία 92/43/ΕΚ).

Οι δύο κατηγορίες περιοχών παρουσιάζουν μεταξύ τους επικαλύψεις όσον αφορά τις εκτάσεις τους. Οι 31 περιοχές έχουν οριστεί ταυτόχρονα ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας και ως ΤΚΣ. Η έκταση των περιοχών του Δικτύου, εξαιρουμένων των αλληλεπικαλύψεων, ανέρχεται σε 3.151.000 ha (19.1% της χερσαίας έκτασης της χώρας). Στον κατάλογο των περιοχών του Natura 2000 εντάχθηκε το σύνολο σχεδόν των μέχρι τότε προστατευόμενων περιοχών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ήτοι Εθνικοί Δρυμοί (10), Αισθητικά Δάση (19), υγρά τοπία Ramsar (10), Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς (2), Αποθέματα Βιόσφαιρας (2), Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους κ.λπ.

Για την κήρυξη περιοχών ως προστατευόμενων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (ν. 1650/86), προαπαιτείται η εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ). Μέχρι σήμερα εκπονήθηκαν ή βρίσκονται στο στάδιο εκπόνησης περίπου 80 ΕΠΜ που καλύπτουν κατά προσέγγιση το 55% της έκτασης όλων των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 (ΤΚΣ και ΖΕΠ). Για επτά από αυτές έχει γίνει κήρυξη ισάριθμων περιοχών (Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα, Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων, Περιοχή Οικοανάπτυξης Λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων, Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας - Βόλβης, Εθνικό Πάρκο Πίνδου, Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου - Αιτωλικού) που καλύπτουν περίπου το 6% του αριθμού των περιοχών του Δικτύου.

Οι υπόλοιπες είναι σε διάφορα στάδια ολοκλήρωσης. Οι εγκεκριμένες ΕΠΜ, οι οποίες όμως επί του παρόντος δεν έχουν ακόμα οδηγήσει στην κήρυξη των σχετικών περιοχών, καλύπτουν περίπου το 13% των περιοχών του Δικτύου Natura 2000.

Για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών έχουν ιδρυθεί μέχρι σήμερα 27 Φορείς Διαχείρισης. Οι περιοχές δικαιοδοσίας τους καλύπτουν περίπου το 24% των περιοχών Natura 2000.

Ο Τομέας της Φύσης γενικά αποτελεί έναν από τους βασικούς τομείς θεσμικών και δικαστικών εκκρεμοτήτων με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επιτροπή, ΔΕΚ) σε περιβαλλοντικά θέματα.

Ένα πολύ χρήσιμο site για τις προστατευόμενες περιοχές: <http://www.itia.ntua.gr/filotis/>

Τέλος αφιερώματος: **πληροφορίες για τις προστατευόμενες περιοχές της Επαρχίας Ικαρίας**

[επιστροφή](#)

Αφιέρωμα 2: Βιολογικές καλλιέργειες, τοπικά προϊόντα και τοπικοί σπόροι

Το αφιέρωμα αυτό περιέχει 5 κείμενα

1.

Επικίνδυνα φυτοφάρμακα κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά

Επικίνδυνα φυτοφάρμακα συνεχίζουν να κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά, μετά την περίοδο χάριτος που έλαβε η Ελλάδα μαζί με τρία ακόμη κράτη-μέλη για κατάργησή τους έως το τέλος του 2007.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την απάντηση που έδωσε ο επίτροπος, αρμόδιος για θέματα υγείας και προστασίας του καταναλωτή Μάρκος Κυπριανού σε ερώτηση του ευρωβουλευτή του ΣΥΝ Δημήτρη Παπαδημούλη τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. όφειλαν να άρουν τις εγκρίσεις για φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν την ουσία endosulfan μέχρι τις 2 Ιουνίου 2006, με εξαίρεση περιορισμένο αριθμό καλούμενων ουσιαστών χρήσεων που θα μπορούσαν να διατηρηθούν σε ισχύ από τέσσερα κράτη μέλη (Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία και Πολωνία), όπου η εν λόγω άρση έγκρισης θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι την 30η Ιουνίου 2007. Μια περαιτέρω περίοδος χάριτος για υφιστάμενα αποθέματα χορηγήθηκε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2007. Μετά τη λήξη της περιόδου χάριτος, όπως για κάθε άλλο απαρχαιωμένο χημικό προϊόν, τα προϊόντα φυτοπροστασίας που περιέχουν endosulfan θα θεωρούνται ως απόβλητα και θα πρέπει να απορρίπτονται σύμφωνα με το κεκτημένο, συγκεκριμένα τις οδηγίες περί αποβλήτων και περί επικίνδυνων αποβλήτων.

Τα κράτη-μέλη στα οποία αναγνωρίστηκαν ουσιαστικές χρήσεις θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι λαμβάνονται όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα μετριασμού του κινδύνου και ότι οι ετικέτες προσαρμόζονται προς τις περιορισμένες χρήσεις. Σε ετήσια έκθεση προς την Επιτροπή οφείλουν, επιπρόσθετα, να αναφέρουν την πραγματοποιηθείσα πρόοδο σχετικά με εναλλακτικές ουσίες και να παρέχουν αριθμητικά στοιχεία ως προς τις ποσότητες που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Σχολιάζοντας την απάντηση του επιτρόπου ο Δ. Παπαδημούλης δήλωσε: "Οι ελληνικές αρχές εξακολουθητικά καθυστερούν να αποσύρουν από την αγορά μία αναγνωρισμένα επικίνδυνη ουσία. Ταυτόχρονα, η μη εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί επικίνδυνων αποβλήτων θα οδηγήσει σε αδυναμία διαχείρισης των επικίνδυνων αποθεμάτων της, προκαλώντας μεγάλη ζημιά στην δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Επιπρόσθετα προκαλείται και σημαντική οικονομική βλάβη των αγροτών που αδυνατούν να διαθέσουν τα αποθέματά τους στο εξωτερικό, γιατί εντοπίζονται σε αυτά υπολείμματα των -απαγορευμένων παντού στην Ευρώπη- επικίνδυνων φυτοφαρμάκων. Όσο η Ελλάδα δεν εναρμονίζει στην πράξη τη νομοθεσία της για τα επικίνδυνα φυτοφάρμακα και τα απόβλητα, οι συνέπειες θα γίνονται εμφανείς όχι μόνο στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη. Αναμένουμε τις εξηγήσεις και τα μέτρα των αρμοδίων". Μανιφάβα Δ. Αυγή 5-4-07

[επιστροφή](#)

Φρούτα και λαχανικά με... παραθείο

Στο 40% των 250 δειγμάτων που ελέγχθηκαν από το ΑΠΘ βρέθηκαν υπολείμματα από διάφορες ιδιαίτερα τοξικές για τον άνθρωπο ουσίες

Φρούτα και λαχανικά με υπολείμματα φυτοφαρμάκων; «Ο καταναλωτής μπορεί να είναι ήσυχος», σύμφωνα με τους αρμοδίους. Τα ελληνικά φρούτα και λαχανικά, σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα των ελέγχων είναι καθαρά. Αν όμως συνειδητοποιήσει κάποιος πώς βγαίνουν αυτές οι μετρήσεις, πόσο ελλιπείς είναι οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται και γιατί τα αποτελέσματα ελέγχων που διεξάγουν τα πανεπιστήμια είναι τόσο διαφορετικά και άκρως ανησυχητικά, κάθε άλλο παρά ήσυχος μπορεί να είναι.

Ακόμα πιο τρομακτικό όμως είναι το γεγονός ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται κάθε άλλο παρά έχουν στόχο την πρόληψη και τη θεραπεία της ανεξέλεγκτης και αλόγιστης χρήσης φυτοφαρμάκων. Ο κ. Κώστας Φιτιάνος, αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Χημείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και διευθυντής του Εργαστηρίου Ελέγχου Ρύπανσης του Περιβάλλοντος πραγματοποίησε αναλύσεις το 2005 σε 125 δείγματα φρούτων και το 2006 σε αντίστοιχο αριθμό λαχανικών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνάς του, τα τέσσερα στα δέκα φρούτα και λαχανικά περιείχαν υπολείμματα φυτοφαρμάκων και το 3% - 4% των εξεταζόμενων δειγμάτων περιείχαν υπολείμματα πάνω από τα όρια. Το «παράξενο» είναι ότι από τα δείγματα που βρέθηκαν θετικά στο 30% ανιχνεύθηκε, παραθείο και μεθυλο-παραθείο, οργανοφωσφορικά εντομοκτόνα που έχουν καταργηθεί από το 2002. «Πρόκειται για εντομοκτόνα που είναι πολύ τοξικά για τον άνθρωπο», τονίζει στην «Κ» ο κ. Φιτιάνος.

Το γεγονός ότι ανιχνεύονται οδηγεί σε δύο συμπεράσματα: Οτι χρησιμοποιούνται ακόμα, και άρα εισάγονται παράνομα και ότι ο παραγωγός δεν τηρεί τους αναγκαίους χρόνους αναμονής πριν από τη συγκομιδή. Πώς όμως οι κρατικοί έλεγχοι δεν βρίσκουν τις συγκεκριμένες ουσίες; Πολύ απλά γιατί δεν τις αναζητούν. Στα επτά Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών όπου πραγματοποιούνται οι έλεγχοι για υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε φρούτα και λαχανικά εξετάζονται τα δείγματα μόνο για τα υπολείμματα των φυτοφαρμάκων που κανονικά θα έπρεπε να χρησιμοποιούνται, δηλαδή τα εγκεκριμένα για τις συγκεκριμένες καλλιέργειες. Ετσι, τα παράνομα φυτοφάρμακα, που κατά γενική ομολογία κυκλοφορούν στην αγορά, μπορούν να χρησιμοποιούνται όπως και όποτε αποφασίσει ο κάθε παραγωγός.

Αλλωστε, οι περίφημοι έλεγχοι κάθε άλλο παρά εξασφαλίζουν τους καταναλωτές, με τον τρόπο και στο ποσοστό που πραγματοποιούνται. Σύμφωνα με τον κ. Φιτιάνο, πραγματοποιούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε ποσοστό 3% - 4% των ποσοτήτων φρούτων και λαχανικών που διακινούνται...

Τα κονδύλια δεν επαρκούν

Κάθε χρόνο, η αρμόδια Διεύθυνση Φυτοπροστασίας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (η ίδια που δίδει και τις εγκρίσεις για την κυκλοφορία των φυτοφαρμάκων) εκπονεί συγκεκριμένο πρόγραμμα που αναφέρει πόσα και ποια είδη φρούτων και λαχανικών θα ελεγχθούν για υπολείμματα. Στη συνέχεια το αποστέλλει προς υλοποίηση στα Περιφερειακά Κέντρα ανά την επικράτεια. Σύμφωνα με αυτό το πρόγραμμα, το κάθε ένα από τα κέντρα αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει συγκεκριμένους ελέγχους, όχι πολλούς, καθώς δεν υπάρχουν κονδύλια. Χαρακτηριστικά, ο υπεύθυνος του περιφερειακού Κέντρου Θεσσαλονίκης είχε δηλώσει ότι τα κονδύλια που διαθέτει επαρκούν για τον έλεγχο 60 δειγμάτων ετησίως.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιών αναλαμβάνουν το έργο της συλλογής των δειγμάτων κατ' εντολή των περιφερειακών κέντρων. Ετσι, πέρυσι, η αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας Δυτικής Αττικής συνέλεξε 15 δείγματα μπανανών (εισαγωγής) τα οποία «όλα ήταν καθαρά». Αλλά και αν δεν ήταν, στην πραγματικότητα αυτό σημαίνει πρόστιμο για τον παραγωγό (εφόσον ήταν εγχώριο το προϊόν) ή τον εισαγωγέα και απολύτως τίποτα για τον καταναλωτή. Γιατί απλούστατα στο χρονικό διάστημα, τουλάχιστον μιας εβδομάδας, που μεσολαβεί ανάμεσα στη συλλογή του δείγματος και την εξαγωγή των αποτελεσμάτων, τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά έχουν καταναλωθεί. Είναι προφανές ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει στόχο «να τσεκάρει το

πού βρισκόμαστε σε σχέση με τα υπολείμματα που ανιχνεύονται» αλλά δεν μπορεί να προστατεύσει τον καταναλωτή.

Υπολείμματα εντομοκτόνου σε βιολογικές ελιές!

Η Κ.Δ. καλλιεργεί βιολογικά ελιές στην Κρήτη για την παραγωγή ελαιόλαδου. Κάνει μάλιστα και εξαγωγές και ετοιμαζόταν να στείλει μια ακόμα παρτίδα βιολογικού ελαιολάδου, όταν την ειδοποίησαν από τον πιστοποιητικό οργανισμό στον οποίο είναι γραμμένη ότι στο λάδι της βρέθηκαν υπολείμματα φυτοφαρμάκου. Και μάλιστα υπολείμματα φυτοφαρμάκου που κανονικά δεν χρησιμοποιείται στις βιολογικές καλλιέργειες, το endosulfan. Αν και επέμενε ότι η ίδια σε καμία περίπτωση δεν είχε ψεκάσει τις ελιές με το συγκεκριμένο εντομοκτόνο, ούτε και με κάποιο άλλο, της αφαίρεσαν το πιστοποιητικό παραγωγής βιολογικού ελαιολάδου, επεβλήθη πρόστιμο και βέβαια ούτε λόγος για εξαγωγές.

Το παραπάνω περιστατικό είναι αληθινό και τα στοιχεία της βιοκαλλιεργήτριας βρίσκονται στη διάθεση της εφημερίδας. Και ήταν αυτό που μας οδήγησε να ψάξουμε περισσότερο.

Διαπιστώσαμε λοιπόν ότι η παρουσία υπολειμμάτων endosulfan στο ελαιόλαδο, βιολογικό ή συμβατικό -εντομοκτόνο που δεν χρησιμοποιείται στην ελαιοκαλλιέργεια- δεν ήταν μεμονωμένο περιστατικό, αλλά κοινός τόπος σε ελαιόλαδα από όλη την Ελλάδα.

Ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αλέξανδρος Κοντός, σε άρθρο του στην «Κ» έγραφε ότι «όσα αναφέρονται ότι το endosulfan εμφανίζεται ως υπόλειμμα ακόμα και όταν δεν χρησιμοποιείται, δεν υποστηρίζονται από επιστημονικά δεδομένα».

Το αρμόδιο εργαστήριο στο Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) που διενεργεί τους ελέγχους για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων στο ελαιόλαδο ωστόσο διαθέτει επιστημονικά δεδομένα. Σε δείγματα ελαιολάδου από όλη την Ελλάδα που εξέτασε το 2005 και το 2006 βρέθηκαν αρκετά να περιέχουν υπολείμματα endosulfan. Μάλιστα από τα «ένοχα» δείγματα στο 8% τα υπολείμματα ήταν πάνω από τα επιτρεπόμενα όρια.

«Υστερα από αίτημα των βιοκαλλιεργητών, το ΓΧΚ ανέπτυξε ειδική μέθοδο για τη διευκρίνιση και τη λύση του προβλήματος της επιμόλυνσης ελαιολάδου με το εντομοκτόνο endosulfan που δεν είναι εγκεκριμένο για την καλλιέργεια ελιάς» τονίζει ο γενικός διευθυντής του ΓΧΚ κ.

Αριστοτέλης Κανλής.

Από γειτονικές καλλιέργειες

Τι ακριβώς συμβαίνει, δεδομένου ότι το συγκεκριμένο εντομοκτόνο δεν χρησιμοποιείται στην ελαιοκαλλιέργεια;

Το πιθανότερο είναι ότι ταξίδεψε μέσω του αέρα στις γειτονικές καλλιέργειες. «Είναι ενδεικτικό ότι σε περιοχές όπου δεν υπήρχαν καλλιέργειες κηπευτικών, όπως η Μυτιλήνη, τα δείγματα ελαιολάδου βρέθηκαν καθαρά» λέει στην «Κ» η προϊσταμένη του Εργαστηρίου Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του ΓΧΚ δρ χημικός Δέσποινα Τσίπη. Το endosulfan ανήκει στα οργανοχλωριωμένα εντομοκτόνα και είναι η μοναδική ανάλογη ουσία που χρησιμοποιείται ακόμα σε καλλιέργειες, δεδομένου ότι είναι ιδιαίτερα τοξική και έχει μεγάλη διάρκεια ζωής.

Αδιευκρίνιστο παραμένει το γιατί το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο γνώριζε το πρόβλημα, επέλεξε να παρατείνει τη χρήση του έως και το τέλος του 2007 (σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής της 2ας Δεκεμβρίου 2005 άρθρο 3 παράγραφος β, όταν δίδεται παράταση μέχρι τις 30 Ιουνίου 2007, ισχύει αυτή ισχύει έως 31 Δεκεμβρίου 2007), και μάλιστα για πλήθος καλλιεργειών: βαμβάκι, ντομάτες, πιπεριές, αχλάδια, πατάτες και ζωοτροφές. Και επειδή προβάλλεται ότι και άλλες χώρες έχουν ζητήσει παρατάσεις, πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη δραστική ουσία έχει απαγορευτεί σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και η χρήση της επιτρέπεται ακόμα -κατ' εξαίρεση- στην Ισπανία (σε φουντούκια, πατάτες, ντομάτες), στην Ιταλία σε φουντούκια και στην Πολωνία σε φουντούκια, φράουλες, ζέρμπερες.

Πάντως, σύμφωνα με τους επιστήμονες, στο Γενικό Χημείο του Κράτους τα δείγματα ελαιολάδου που εξετάστηκαν φέτος έχουν βρεθεί καθαρά.

Στρουθοκαμηλισμός...

Του Νίκου Χαραλαμπίδη*

Από τη «Σιωπηλή άνοιξη» της Κάρσον, κύλησε πολύ νερό στο αυλάκι της ελληνικής γεωργίας αλλά, δυστυχώς, λίγα πράγματα άλλαξαν. Η όποια πρόοδος στο θέμα των φυτοφαρμάκων έρχεται στη χώρα μας με εξαιρετικά μεγάλη καθυστέρηση, με δειλά μέτρα και με αμφισβητήσιμα αποτελέσματα. Η όποια νύξη για υπερβολική, παράλογη ή παράνομη χρήση

φυτοφαρμάκων συναντά τα ενωμένα εθνικά αντανακλαστικά που θέλουν να «προστατέψουν την αγροτική παραγωγή» (και όχι την υγεία των αγροτών και των καταναλωτών). Ενώ λοιπόν το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μας καθησυχάζει και χαρακτηρίζει χαμηλά τα ποσοστά προϊόντων με υπερβολικές συγκεντρώσεις υπολειμματικών φυτοφαρμάκων, δεν γνωρίζουμε τον όγκο των παράνομων (απαγορευμένων) φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα. Δεν γνωρίζουμε επίσης τους ποσοτικούς στόχους του υπουργείου για τη μείωση των φυτοφαρμάκων, εφόσον ανακοινώνει ότι προωθεί την ποιοτική γεωργία. Είναι καιρός να σταματήσουμε να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας. Πρέπει να αναγνωρίσουμε το πρόβλημα, να μιλήσουμε ανοιχτά για τις επιπτώσεις στην υγεία στους αγροτικούς πληθυσμούς, για τη ρύπανση των υδάτων κ.λπ. και να προχωρήσουμε σε δράσεις και λύσεις. Ο εφησυχασμός (πολλών δεκαετιών) είναι επικίνδυνος και αδιέξοδος.

* Ο κ. Ν. Χαραλαμπίδης είναι διευθυντής του ελληνικού τμήματος της Greenpeace.

Μέτρα για βιοκαλλιέργειες

Του Νίκου Ψυλακη*

Στην Ελλάδα επιτρέπεται η χρήση εντομοκτόνων που στις άλλες χώρες απαγορεύονται με παρατάσεις που επανειλημμένως έχουμε πάρει. Ίσως παλαιότερα να μην υπήρχαν υποκατάστατα. Ομως σήμερα υπάρχουν μέσα φυτοπροστασίας φιλικότερα προς το περιβάλλον. Πρέπει λοιπόν να αποσυρθούν αμέσως από την κυκλοφορία τα τοξικά εντομοκτόνα, όπως το endosulfan ή το fenthion (Το fenthion χρησιμοποιείται για την καταπολέμηση του δάκου, πάλι με παρατάση που έχει ζητηθεί, αν και έρευνες της Ε.Ε. έχουν δείξει ότι είναι εξαιρετικά τοξικό), γιατί διαφορετικά μόλις λήξει η παράταση της άδειας χρήσης που έχει δοθεί θα διατεθούν άφθονα σε χαμηλότερες τιμές, γιατί το κόστος καταστροφής των φυτοφαρμάκων είναι πολύ μεγάλο.

Σαν Ομοσπονδία Βιοκαλλιεργητών αντιμετωπίζουμε μεγάλο πρόβλημα. Σε ορισμένες περιοχές γίνεται χρήση ψεκαστικών-τυφώνων που εκτοξεύουν λεπτότατα σταγονίδια σε ακτίνα 15-20 μέτρων με αποτέλεσμα να έχουμε επιμολύνσεις στις βιολογικές καλλιέργειες.

Επίσης, θα πρέπει το υπουργείο Γεωργίας να χορηγεί προσωρινή έγκριση για τα βιολογικά φυτοπροστατευτικά που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας σε άλλη χώρα της Ε.Ε. Οι εγκρίσεις στην Ελλάδα είναι χρονοβόρες –για να εγκριθεί ένα νέο προϊόν μπορεί να περάσουν και πέντε χρόνια– με αποτέλεσμα οι Έλληνες βιοκαλλιεργητές να στερούνται σύγχρονων μέσων, που διαθέτουν οι Ευρωπαίοι συνάδελφοί τους.

* Ο κ. Ν. Ψυλάκης είναι πρόεδρος της Ένωσης Βιοκαλλιεργητών, γεωπόνος και πρώην γενικός γραμματέας του υπουργείου Γεωργίας. (Της Τανίας Γεωργιοπούλου Καθημερινή 12-3-07)

[επιστροφή](#)

3.

Εκρηξη κερδοφορίας για τις βιολογικές καλλιέργειες

Η αποσύνδεση των επιδοτήσεων από την παραγωγή στις συμβατικού τύπου καλλιέργειες δίνει επιπλέον κίνητρα στους παραγωγούς να στραφούν στη βιολογική γεωργία, λόγω της συνεχούς ζήτησης για ποιοτικά προϊόντα. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια παραγωγοί βαμβακιού, καλαμποκιού και σιταριού που έχουν εφαρμόσει βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας έχουν καταφέρει να φτάσουν σε ένα υψηλό επίπεδο αποδόσεων, που σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις, υπερκαλύπτουν αυτές της συμβατικής γεωργίας.

Στην κατεύθυνση αυτή και προκειμένου να επεκταθεί περαιτέρω η βιολογική εκτατική γεωργία, προκρίνεται ως η πιο ενδεδειγμένη λύση ο καθορισμός ζωνών βιολογικής καλλιέργειας.

Ηδη, ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων-ΟΠΕΓΕΠ ξεκινά από την 1η Δεκεμβρίου ένα χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, το οποίο θα έχει στόχο την πιστοποίηση και κατοχύρωση ολόκληρου του νομού Γρεβενών ως αποκλειστικά βιολογικά καλλιεργούμενη περιοχή. Τα αποτελέσματα αυτού του προγράμματος θα αποτελέσουν πρότυπο για τη δημιουργία και άλλων μικρότερων ή μεγαλύτερων ζωνών βιολογικής καλλιέργειας ανά την Ελλάδα.

Βαμβάκι

Φέτος, η τιμή για το βιολογικό βαμβάκι διαμορφώθηκε στα 0,60 ευρώ ανά κιλό, ενώ οι αποδόσεις δεν είχαν μεγάλη διαφορά με τη συμβατική καλλιέργεια. Ωστόσο, υπάρχουν και περιπτώσεις που η απόδοση της παραγωγής «ζηλεύει» αυτή της συμβατικής γεωργίας και φθάνουν ως και 400 κιλά το στρέμμα. Εξάλλου, το βαμβάκι περιλαμβάνεται στις αρδευόμενες καλλιέργειες και έτσι χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα για τη βιολογική γεωργία λαμβάνοντας επιδότηση 60 ευρώ ανά στρέμμα ετησίως για μία πενταετία.

Σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης οι εκτάσεις όπου καλλιεργήθηκε το 2005 βιολογικό βαμβάκι ήταν 4.301,03 στρέμματα, με πρωταθλητές το νομό Έβρου (1.464,91 στρ.), ενώ ακολουθούν με μεγάλη διαφορά οι νομοί Βοιωτίας (558,20 στρ.) και Ροδόπης (421,50 στρ.).

Στάρι

Το στάρι θεωρείται ως η πιο διαδεδομένη εκτατική βιολογική καλλιέργεια, με την πλειοψηφία των παραγωγών να καλλιεργεί σκληρό σιτάρι. Η παραγωγή απορροφάται κυρίως από τους κτηνοτρόφους και προορίζεται κυρίως για βιολογικές ζωτροφές. Ηδη εμφανίζονται μύλοι που ζητούν βιολογικό σιτάρι, με τον βασικότερο αγοραστή την επιχείρηση «Μύλοι Κρήτης», ενώ αυξημένη ζήτηση παρουσιάζεται από οικοτεχνίες βιολογικών ζυμαρικών και μπισκότων.

Το σκληρό σιτάρι εντάσσεται στην κατηγορία των ξηρικών (όσπρια) καλλιεργειών, οι οποίες επιδοτούνται μόλις με 33 ευρώ το στρέμμα λόγω του χαμηλότερου κόστους σε σχέση με τις αρδευόμενες καλλιέργειες.

Το κόστος της πιστοποίησης για το σκληρό σιτάρι είναι το χαμηλότερο και ανέρχεται περίπου στα 2,5-3 ευρώ ανά στρέμμα ετησίως. Η εμπορική τιμή για το βιολογικό σιτάρι ανέρχεται στα 0,23 ευρώ, ενώ η απόδοση της βιολογικής καλλιέργειας σκληρού σίτου κυμαίνεται μεταξύ 200 και 400 κιλών το στρέμμα, και διαφοροποιείται ανάλογα με την περιοχή.

Τα στοιχεία του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης δείχνουν ότι, οι εκτάσεις όπου καλλιεργήθηκε το 2005 βιολογικό σιτάρι ήταν 83.412,23 στρέμματα, με το νομό Θεσσαλονίκης να κατέχει την πρώτη θέση (14.422,23 στρ.), ενώ ακολουθούν οι νομοί Κιλκίς (12.284,26 στρ.) και Έβρου (10.971,60 στρ.).

Καλαμπόκι

Στο καλαμπόκι πάνω από το 90% της παραγωγής προορίζεται κάθε χρόνο για ζωτροφές και καλαμποκάλευρο για κτηνοτροφική χρήση. Η ζήτηση είναι υψηλότερη από τα άλλα φυτά μεγάλης καλλιέργειας, καθώς γίνονται ακόμα και εισαγωγές από την Ιταλία, λόγω έλλειψης. Η εμπορική του τιμή ξεκινά από τα 0,20 ευρώ το κιλό και φτάνει μέχρι και 0,31 ευρώ το κιλό, ανάλογα με την περιοχή και τη ζήτηση.

Οι αποδόσεις στο βιολογικό καλαμπόκι υπολογίζονται κατά μέσο όρο στα 1.000 κιλά ανά στρέμμα. Όπως και το βαμβάκι, ανήκει στις αρδευόμενες καλλιέργειες κι έτσι χρηματοδοτείται από το σχετικό μέτρο για τη βιολογική γεωργία με 60 ευρώ ανά στρέμμα ετησίως για μία πενταετία.

Με βάση τα στοιχεία του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι εκτάσεις όπου καλλιεργήθηκε το 2005 βιολογικό καλαμπόκι ήταν 13.447,25 στρέμματα, με νομό Γρεβενών στην πρώτη θέση (1.377,57 στρ.), ενώ από κοντά ακολουθούν οι νομοί Έβρου (1.205,49 στρ.) και Θεσσαλονίκης (1.181,69 στρ.).

Πριμ για το κόστος πιστοποίησης

«Τονωτική ένεση» για τους παραγωγούς βιολογικών προϊόντων αποτελεί ο νέος κοινοτικός κανονισμός που προβλέπει, μεταξύ άλλων, ειδικά πριμ για την κάλυψη του κόστους πιστοποίησης και προβολής τους. Στο πλαίσιο ενεργοποίησης του κανονισμού, το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης έχει προχωρήσει στην έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ), με την οποία επιχειρείται η κάλυψη του αυξημένου κόστους παραγωγής και η βελτίωση της θέσης τους στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Στην απόφαση, προβλέπεται η πλήρης κάλυψη του κόστους πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων με κοινοτικά κονδύλια. Συγκεκριμένα, προβλέπει την επιδότηση κατά 100% των βιοκαλλιεργητών για 5 χρόνια και μέχρι του ποσού των 3.000 ευρώ ανά έτος, για την κάλυψη των δαπανών πιστοποίησης, πληρωμή γεωπόνου συμβούλου, εδαφολογικών και άλλων αναλύσεων, κ.λπ.

Σήμερα, πάντως περισσότεροι από 10.000 αγρότες - τελευταία και κτηνοτρόφοι - έχουν υιοθετήσει αυτού του είδους την παραγωγική διαδικασία, που καλύπτει περίπου το 2% της ελληνικής αγροτικής παραγωγής. Ενδεικτικό, είναι ότι την τελευταία 5ετία οι πωλήσεις βιολογικών προϊόντων σημειώνουν αύξηση σε ποσοστό 170%.

Όπως υποστηρίζει η Ομοσπονδία Ενώσεων Βιοκαλλιεργητών, η Βιολογική Γεωργία αποτελεί ίσως το μοναδικό μοντέλο παραγωγής που μπορεί να αντιμετωπίσει τα περιβαλλοντικά και διατροφικά αδιέξοδα, αποτελώντας ταυτόχρονα μια επικερδή λύση για τους αγρότες. Εξάλλου, τα νούμερα μιλάνε από μόνα τους, αφού η αξία της εγχώριας παραγωγής βιολογικών προϊόντων ανέρχεται περίπου σε 100.000 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 80 εκατ. ευρώ αποτελούν εξαγωγές.

Στα 31 δισ. δολ. ο τζίρος της παγκόσμιας αγοράς

Συνεχή αύξηση σημειώνεται παγκοσμίως στις βιολογικά καλλιεργούμενες εκτάσεις, αλλά και στην αντίστοιχη αγορά προϊόντων.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία ειδικών εμπειρογνομόνων της ΕΕ, ο παγκόσμιος τζίρος της αγοράς βιολογικών προϊόντων αναμένεται να φτάσει φέτος τα 31 δισ. δολάρια, ενώ η αύξηση της ζήτησης για βιολογικά προϊόντα προέρχεται κυρίως από χώρες με υψηλό εισόδημα, όπως η Ελβετία, οι ΗΠΑ, αλλά και η Σιγκαπούρη. Μάλιστα, το 80% των συνολικών πωλήσεων βιολογικών προϊόντων γίνονται στις επτά πλουσιότερες χώρες του κόσμου (G7), παρότι αντιπροσωπεύουν μόλις το 12% των εκτάσεων που καλλιεργούνται βιολογικά προϊόντα παγκοσμίως.

Η ψαλίδα μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς συνεχώς διευρύνεται, παρά την τριψήφια ποσοστιαία αύξηση των βιολογικών καλλιεργειών σε Λατινική Αμερική, Ασία και Αφρική την τελευταία πενταετία.

Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι η υπερσυγκέντρωση της ζήτησης ενδέχεται να θέσει τα βιολογικά τρόφιμα σε μια πιο ευαίσθητη κατάσταση. Ήδη, οι ελλείψεις είναι ιδιαίτερα εμφανείς στη Βόρεια Αμερική.

Λόγω της αύξησης της ζήτησης ελλείψεις, παρατηρούνται και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Συγκεκριμένα, στην Ε.Ε η ζήτηση για βιολογικά φρούτα και λαχανικά αυξάνεται διαρκώς, ενώ οι πωλήσεις σημείωσαν άνοδο κατά 26% μεταξύ του 2001 και του 2004. Η υψηλότερη αύξηση των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων καταγράφεται στη γερμανική αγορά (14% το 2004), όπου το 2004 άνοιξαν 40 νέα καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων.

Ωστόσο, «πρωταθλήτρια» στις πωλήσεις αναδεικνύεται η Μεγάλη Βρετανία, στην οποία ανέρχονται σε 330 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, Γερμανία και Μεγάλη Βρετανία απορροφούν το 50% των συνολικών ευρωπαϊκών πωλήσεων του κλάδου.

Της Μαρίας Γιουρουκέλη ΗΜΕΡΗΣΙΑ 2-12-06

[επιστροφή](#)

4.

Αναζητώντας τον χαμένο σπόρο

Το 1926, ο Ιωάννης Παπαδάκης, διάσημος γεωπόνος της εποχής, κατέγραφε αναλυτικά σε βιβλίο του 186 διαφορετικές ποικιλίες σιτηρών που έσπερναν οι αγρότες. Οκτώ δεκαετίες αργότερα, καλλιεργούνται μόλις 3-4 από αυτές!

Στην ίδια κατάσταση βρίσκεται και το ελληνικό καρότο: από 150 ποικιλίες, απέμειναν μόλις τρεις. Ο κατάλογος των παραδοσιακών ειδών και ποικιλιών που χάνονται κάθε χρόνο είναι μακρύς...

Κι όμως η αξία τους «είναι αντίστοιχη με εκείνη των αρχαίων μνημείων!» όπως τονίζει ο Στέλιος Σαμαράς, προϊστάμενος της Τράπεζας Γενετικού Υλικού του ΕΘΙΑΓΕ (Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικών Ερευνών). Ιδρύθηκε το 1981 και βρίσκεται στη Θέρμη Θεσσαλονίκης. Στόχος της η διάσωση των φυτογενετικών πόρων της χώρας, στους οποίους περιλαμβάνονται ποικιλίες παραδοσιακής καλλιέργειας και άγρια φυτικά είδη (αρωματικά, φαρμακευτικά).

Εξορμήσεις στη φύση

Ωστόσο, λόγω της περιορισμένης χρηματοδότησης και του λιγοστού προσωπικού, εστιάζει κυρίως στις γεωργικές καλλιέργειες που έχουν τη μεγαλύτερη οικονομική σημασία. Τα μέχρι

τώρα αποτελέσματα είναι σημαντικά. Όταν οι ερευνητές της τράπεζας ξεκίνησαν να μαζεύουν κρεμμύδι, υπήρχαν 46 άγρια είδη, γραμμένα στα σχετικά βιβλία.

Σήμερα έχουν φτάσει τα 73 και συνεχίζουν. Δεδομένης της υποχρέωσης που έχουν να αναπαράγουν ό,τι μαζεύουν, μέχρι το 2008 θα χαρακτηρίζουν και θα αξιολογούν πάνω από 1.500 ποικιλίες το χρόνο.

Η συλλογή του «υλικού» γίνεται με αποστολές στην επαρχία. Οι ερευνητές πηγαίνουν σε μέρη για τα οποία έχουν συγκεντρώσει πληροφορίες. Εκεί συνήθως συναντούν ηλικιωμένους αγρότες που καλλιεργούν μόνο με παλιούς σπόρους και τους φυλάσσουν ως κόρη οφθαλμού.

Στη συνέχεια, παίρνουν τα δείγματα, τα πολλαπλασιάζουν, τα ξεραίνουν, τα κλείνουν αεροστεγώς και τα συντηρούν στην κατάψυξη (στους -20 βαθμούς).

Με αυτό τον τρόπο οι σπόροι αντέχουν την ξήρανση και διατηρούν την ελαστικότητά τους για πολλά χρόνια. Επίσης μαζεύονται και τα λεγόμενα κλωνικά υλικά όπως δέντρα, πατάτες, κρεμμύδια, σκόρδα, τα οποία έχουν διάφορους τρόπους διατήρησης.

Δεν λείπουν και οι συνεργασίες με αρχαιολόγους. Ορισμένοι βρίσκουν παλιούς σπόρους στις ανασκαφές τους και τους πάνε στην Τράπεζα Γενετικού Υλικού για να συγκριθούν με αρχέγονες ποικιλίες που έχουν διασωθεί. Έτσι ανακαλύφθηκε ότι το μονόκοκκο στάρι έχει ως χώρα καταγωγής την Ελλάδα.

Με αυτό τον τρόπο έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα χιλιάδες ποικιλίες. Μια σημαντική παρακαταθήκη, τη στιγμή που πάνω από το 80% των ελληνικών καλλιεργειών γίνεται με σπόρους υβριδίων τους οποίους οι γεωργοί είναι αναγκασμένοι να προμηθεύονται μόνο από τις εταιρείες.

Υβρίδια των πολυεθνικών

Η αντάρκεια που παρείχαν οι παραδοσιακές ποικιλίες αντικαταστάθηκε σταδιακά από την ανάγκη για υπερπαραγωγή. Σύμφωνα με την οικολογική πρωτοβουλία Δια-σπορά Αντίστασης, «τα υβρίδια απλά άνοιξαν το δρόμο για τον απόλυτο έλεγχο στο σχεδιασμό και τη διακίνηση της τροφής από τις πολυεθνικές εταιρείες». Τα τελευταία χρόνια στις ΗΠΑ αναπτύχθηκαν τεχνολογίες που κάνουν τον κάθε σπόρο στειρό μετά την πρώτη βλαστική περίοδο.

Άλλες αποτρέπουν τις διαδικασίες ανάπτυξης όπως η βλάστηση και άνθηση εκτός εάν τα φυτά ψεκαστούν με συγκεκριμένο χημικό (η περιβόητη τεχνολογία «Εξολοθρευτής»). Την ίδια ώρα οι γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες χτυπούν όλο και δυνατώτερα την πόρτα της Ε.Ε.

Στη χώρα μας, πάντως, όλο και περισσότεροι ασχολούνται με τη διάδοση των παραδοσιακών ποικιλιών. Οικολογικές ομάδες έχουν φτιάξει δίκτυα συλλογής, αναπαραγωγής και ανταλλαγής. Αυτό δείχνουν και τα δεκάδες τηλεφωνήματα που γίνονται καθημερινά στην τράπεζα. Γεωργοί απ' όλη την Ελλάδα ζητούν να προμηθευτούν παλιούς σπόρους για να τους καλλιεργήσουν.

Οι λόγοι αρκετοί: η παραγωγή είναι καλύτερης ποιότητας, ενώ τα φυτά είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες καιρικές συνθήκες κάθε περιοχής και ανθεκτικά σε ασθένειες, έντομα, παράσιτα. Μεταξύ των δραστηριοτήτων της Τράπεζας Γενετικού Υλικού είναι οι διμερείς συνθήκες που υπογράφονται με αντίστοιχους οργανισμούς άλλων κρατών (ο καλύτερος βρίσκεται στη Ρωσία).

Λιγιστά κονδύλια

Ο Στ. Σαμαράς εξηγεί ότι αυτό γίνεται «λόγω των συχνών επισκέψεων στην Ελλάδα επιστημόνων απ' όλο τον κόσμο, οι οποίοι συλλέγουν γενετικό υλικό. Αν, λοιπόν, μια ποικιλία που μάζεψαν είναι ωφέλιμη για εμάς, μέσω των συμφωνιών έχουμε το δικαίωμα να τη πολλαπλασιάσουμε και να τη διαθέσουμε χωρίς να πληρώνουμε δικαιώματα βελτιωτού».

Τον περασμένο Φεβρουάριο ξεκίνησε η κατασκευή των νέων εγκαταστάσεων της τράπεζας κοντά στις παλιές. Μαζί με τις εξερευνητικές αποστολές των επιστημόνων και τις διαδικασίες συντήρησης του υλικού αποτελούν ένα έργο αξίας 2,3 εκατ. ευρώ, το οποίο συγχρηματοδοτεί η Ε.Ε.

Λίγα χρήματα σε σχέση με την αρχική πρόταση που είχαν υποβάλλει οι ερευνητές της τράπεζας το 1996, η οποία ξεπερνούσε τα 9 εκατ. ευρώ και περιελάμβανε πολύ περισσότερες δράσεις.

Τώρα η «μάχη» δίνεται ώστε με τη βοήθεια του Δ' ΚΠΣ να συλλέγεται και γενετικό υλικό από τα δέντρα αλλά και τα αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, τα οποία απειλούν οι «ληστρικές» επιδρομές «φυσιολατρών» εμπόρων.

Οι ερευνητές έχουν μαζέψει μέχρι σήμερα 450 είδη, όμως υπάρχουν πολύ περισσότερα.

Αλλωστε η Ελλάδα θεωρείται παγκοσμίως ως μία από τις πλουσιότερες χώρες σε βιοποικιλότητα. (Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΟΥΓΑΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 04/06/2006)

[επιστροφή](#)

5.

Χρήσιμες Πληροφορίες

Εναλλακτική κοινότητα "Πελίτι" www.peliti.gr

Το "Πελίτι" σήμερα είναι μία από τις σημαντικότερες μη κυβερνητικές οργανώσεις στην Ελλάδα, στο θέμα της συλλογής, διάδοσης και διάσωσης των ντόπιων σπόρων. Το "Πελίτι" ξεκίνησε, την άνοιξη του 1995 από τον Παναγιώτη Σαϊνατούδη και σημερινό συντονιστή των δράσεών του.

Βρείτε πληροφορίες για [Κατά τόπους αγροκτήματα](#) [Πανελλαδικό Δίκτυο ανταλλαγής Πανελλαδική Γιορτή Ανταλλαγής Ντόπιων Ποικιλιών](#) [Εκδηλώσεις](#) [Υποστηρικτές Φυτικό Γενετικό υλικό](#) [Ζωϊκό γενετικό υλικό](#) [Απόψεις - Άρθρα](#) [Εμπειρίες καλλιεργητών](#) [Εκδόσεις](#) [Συνδέσεις](#) [Επικοινωνία](#) [Μανιφέστο για το μέλλον των σπόρων](#) [Οι μαθητές στην πρώτη γραμμή](#) [οικολογικές κοινότητες](#)

Τέλος αφιερώματος: **Βιολογικές καλλιέργειες, τοπικά προϊόντα και τοπικοί σπόροι**

[επιστροφή](#)

Αφιέρωμα 3: Προγραμματισμός, πραγματικές ανάγκες και ΚΠΣ

Στο αφιέρωμα αυτό περιλαμβάνονται 6 κείμενα.

1.

Αναδημοσιεύουμε ένα περιληπτικό άρθρο-κριτική των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης. Όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης τα ΚΠΣ για το περιβάλλον δεν στοχεύουν σε περιβαλλοντικές ανάγκες περιοχών όπως η Επαρχία Ικαρίας. Η ρητορική των τοπικών βουλευτών και Περιφερειάρχων, που εκστομίζεται στις πλατείες της Επαρχίας μας, ηχεί σαν φερέφωνο των πολιτικών επιλογών του συγκεντρωτισμού και της αστυφιλίας που χαράζουν τα δυο κόμματα εξουσίας. Η περιφερειακή αντιμετώπιση των περιφερειακών προβλημάτων μοιάζει με «όνειρο θερινής νυκτός». Μόνο στο Γ ΚΠΣ τέθηκε έντονα το πρόβλημα της χρηματοδότησης ενός ΧΥΤΑ για την Ικαρία. Ευτυχώς που δεν προχώρησε ο ΧΥΤΑ Ικαρίας, γιατί εν τω μεταξύ άλλαξαν οι πολιτικές. Οι χρηματοδοτήσεις προορίζονται πλέον για ΧΥΤΥ. Για το θέμα αυτό γράψαμε στο προηγούμενο τεύχος ([λεπτομέρειες](#)).

Βέβαια, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τις χρηματοδοτήσεις που έχουν περιβαλλοντικές διαστάσεις και που χειρίζεται η Περιφέρεια (ΠΕΠ). Ωστόσο, και εκεί τα αποτελέσματα είναι φτωχά γιατί προϋποθέτουν την διατύπωση ολοκληρωμένων προτάσεων για περιβαλλοντικά ζητήματα από την ίδια την Επαρχία. Όμως, η Επαρχία μας είναι ανέτοιμη να προσφέρει τέτοια κοινωφελή εργασία γιατί ο μόνος Ικαριακός φορέας που υπάρχει (η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας) είναι ανενεργός, με ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Επαρχίας.

Αέρα κοπανιστό για το περιβάλλον ...παρήγαγαν οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις

Αέρα κοπανιστό ...παρήγαγαν οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις όπως πιστοποιεί η αποτίμηση "της πορείας των Προγραμματικών Περιόδων 1989-1993, 1994-1999 και 2000-2006", η οποία περιλαμβάνεται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης". Μελέτες επί μελετών οι οποίες στην συντριπτική τους πλειοψηφία δεν θεσμοθετήθηκαν και με το πέρασμα ...των δεκαετιών

έγιναν άχρηστες αφού άλλαξαν τα δεδομένα ενώ το έργο της επαναδημιουργίας της Κάρλας είναι πρωτίστως παραγωγικό. Αντιγράφουμε από το Σχέδιο:

Α' ΚΠΣ (1989-1993)

Γενικά διαπιστώνεται πως οι πόροι του Α' ΚΠΣ στον Τομέα του Περιβάλλοντος δαπανήθηκαν κυρίως σε:

- Προμήθειες εξοπλισμού μετρήσεων περιβαλλοντικών παραμέτρων σχετικών με ρύπανση ατμόσφαιρας και υδάτων.
- Εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και σε
- Πολύ περιορισμένες παρεμβάσεις είτε στις πηγές των προβλημάτων είτε στην αποκατάσταση των περιβαλλοντικών βλαβών και την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Β' ΚΠΣ (1994-1999)

Η γενική κατεύθυνση των πόρων του Α' ΚΠΣ επαναλήφθηκε και στη Β' Προγραμματική Περίοδο με την προσθήκη έργων υποδομής:

- Στον τομέα της Επεξεργασίας αστικών λυμάτων όσο και
- Στον Τομέα της Διαχείρισης Αστικών Αποβλήτων.

Επίσης σε σχέση με το Α' ΚΠΣ διευρύνθηκε η χρηματοδότηση παρεμβάσεων ανάπλασης του οικιστικού περιβάλλοντος και η χρηματοδότηση εκπόνησης χωροταξικών και πολεοδομικών μελετών. Για πρώτη φορά ενισχύθηκαν επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, στον Τομέα Βιομηχανίας και Ενέργειας και στον Τομέα της Γεωργίας, για τη βελτίωση των ενεργειακών και περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων και για την ανάπτυξη περιβαλλοντικά φιλικών καλλιεργειών αντίστοιχα.

Γ' ΚΠΣ (2000-2006)

Στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο επιχειρείται να δοθεί μία κρίσιμη ώθηση στην ικανοποίηση των αναγκών της χώρας σε βασικές υποδομές διαχείρισης κυρίως αστικών λυμάτων και στερεών αποβλήτων, ενώ κρίσιμη ποσότητα πόρων διατίθεται για τη χρηματοδότηση έργων ανάπλασης αστικού και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, μεταξύ των οποίων και η ανασύσταση της Λίμνης Κάρλας στη Θεσσαλία. Ιδιαίτερη μέριμνα έχει δοθεί επίσης στην ενίσχυση περιβαλλοντικών και ενεργειακών επενδύσεων από τις επιχειρήσεις, καθώς και στην προσπάθεια συστηματοποίησης της περιβαλλοντικής παρέμβασης στον τομέα της γεωργίας. Πόροι διατίθενται και μέσω των δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) για Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μαθητών και για Κατάρτιση Εργαζομένων και Ανέργων σε θέματα Περιβάλλοντος, καθώς και για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον Τομέα του Περιβάλλοντος". (ΑΥΓΗ 7-1-2007)

επιστροφή

2.

Δυσκολότερη από τα προηγούμενα χρόνια γίνεται η χρηματοδότηση μικρών έργων δήμων και άλλων φορέων από το Δ ΚΠΣ. Δεν είχαμε που δεν είχαμε ουσιαστική χρηματοδοτική οφέλεια στα τρία προηγούμενα ΚΠΣ, τώρα δεν θα μπορούμε, γιατί τίθεται όριο 300.000 ευρώ! Αν θέλουμε να κάνουμε μικρότερα έργα τότε θα πρέπει να τεθούμε υπό τον έλεγχο της νέας γιγάντιας εταιρείας ΔΗΜΟΣ Α.Ε.

Ευχόμαστε η αυτοδιοίκηση να φανεί αρκετά ευφάνταστη και να καταφέρει να διατυπώσει προτάσεις χρηματοδότησης για καυτά περιβαλλοντικά και οικιστικά ζητήματα της Επαρχίας Ικαρίας. Και λυπόμαστε που η ίδια έχει αναίρεσει την τεχνική δυνατότητα υποστήριξης που θα είχε αν φρόντιζε να είχε οργανωμένη, στελεχωμένη και σε λειτουργία την Αναπτυξιακή της Εταιρεία.

Εκτός Δ' ΚΠΣ έργα κάτω των 300.000 ευρώ

Ελάχιστο όριο προϋπολογισμού σχεδιάζει να θέσει η κυβέρνηση ως προϋπόθεση για την ένταξη έργων στο ΔΚΠΣ, καθιστώντας έτσι δυσκολότερη τη χρηματοδότηση μικρών έργων δήμων και άλλων φορέων από τα κοινοτικά προγράμματα.

Στο νομοσχέδιο για την υλοποίηση του Δ ΚΠΣ, μελετάται να περιληφθεί διάταξη που θα προβλέπει ότι για να ενταχθεί ένα έργο σε περιφερειακό πρόγραμμα θα πρέπει να είναι προϋπολογισμού άνω των 300.000 ευρώ και σε τομεακό, άνω των 500.000 ευρώ. Αυτά τα όρια δεν θα ισχύουν για δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς αυτές από τη φύση τους έχουν μικρούς προϋπολογισμούς.

Εντάξεις

Αυτό σημαίνει ότι μεμονωμένα μικρά έργα που ενδιαφέρουν κυρίως περιφερειακούς δήμους (για παράδειγμα κατασκευές πλατειών ή αναπαλαιώσεις κτιρίων) δεν θα είναι αυτομάτως επιλέξιμα για χρηματοδότηση από τα κοινοτικά ταμεία.

Έτσι, δήμοι και άλλοι φορείς για να χρηματοδοτήσουν τέτοια έργα από το Δ ΚΠΣ θα πρέπει είτε να τα εντάξουν σε «Ολοκληρωμένα Προγράμματα» (Global Grants) είτε να αναζητήσουν χρηματοδότηση από τα «ταμεία- πάρκινγκ» (revolving funds) που πρόκειται να δημιουργηθούν.

Τα «ολοκληρωμένα προγράμματα» προϋποθέτουν συνεργασία μεταξύ δήμων ή φορέων ώστε να συγκεντρώσουν τα επιμέρους μικρά έργα του καθενός σε ένα ενιαίο μεγάλο έργο το οποίο θα ενταχθεί στο ΔΚΠΣ.

Η χρηματοδότηση από τα revolving funds θα είναι ακόμη πιο πολύπλοκη διαδικασία, καθώς είναι ένα σύνθετο και νέο για τα ελληνικά δεδομένα χρηματοδοτικό εργαλείο, με το οποίο δεν είναι καθόλου εξοικειωμένοι οι δήμοι και οι άλλοι χρηματοδοτούμενοι φορείς. Στόχος των στελεχών του υπουργείου Οικονομίας που εισηγούνται τη θέσπιση ελάχιστου προϋπολογισμού είναι να αποφευχθεί η πολυδιάσπαση του Δ ΚΠΣ σε δεκάδες χιλιάδες μεμονωμένων μικρών έργων, όπως έγινε στο Γ ΚΠΣ, ώστε να είναι ευκολότερη και αποτελεσματικότερη η διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων. Ωστόσο, η ευγενής πρόθεση δεν είναι βέβαιο ότι θα επιβιώσει των πολιτικών σκοπιμοτήτων, καθώς οι αντιδράσεις από τους δημάρχους -ιδίως των «γαλαζίων» δήμων- και τους βουλευτές που τους υποστηρίζουν αναμένονται ισχυρές.

Ανώνυμη Εταιρεία

Οι υπόλοιποι θα ενταχθούν εκόντες-άκοντες σε μια γιγάντια Ανώνυμη Εταιρεία, τη ΔΗΜΟΣ Α.Ε. η οποία θα ανήκει στην ΚΕΔΚΕ και θα έχει ένα παράρτημα σε κάθε περιφέρεια.

Το υπουργείο Οικονομίας θα δώσει σε όλους τους υποψήφιους τελικούς δικαιούχους δύο χρόνια προθεσμίας (2007-2008) για να πιστοποιηθούν. Οσοι τα καταφέρουν θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Ανώνυμη Εταιρεία ως σύμβουλο στη διαδικασία υλοποίησης των έργων τους.

Σε αντίθετη περίπτωση, που θα είναι και η πιο πιθανή για τη συντριπτική πλειονότητα των δήμων, απλώς θα προτείνουν την ένταξη έργων στο Δ ΚΠΣ και η ανώνυμη εταιρεία δια του οικείου παραρτήματός της θα τα υλοποιεί.

Ο σημαντικός ρόλος της ΔΗΜΟΣ Α.Ε. στη διαχείριση των κονδυλίων είναι ένας από τους βασικούς λόγους που η κυβέρνηση επιχειρεί να ελέγξει την ΚΕΔΚΕ μέσω του Προεδρικού Διατάγματος Παυλόπουλου.

Πιστοποίηση

Πάντως, προς το παρόν οι δήμοι έχουν άλλα σοβαρότερα προβλήματα να αντιμετωπίσουν σε σχέση με το Δ' ΚΠΣ με πρώτο αυτό της πιστοποίησής τους ως τελικών δικαιούχων. Τα κριτήρια της πιστοποίησης, όπως η ύπαρξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, επαρκές εξειδικευμένο προσωπικό, κ.λπ. είναι τέτοια, που θεωρείται βέβαιο ότι ελάχιστοι μεγάλοι δήμοι θα μπορούν να τα ικανοποιήσουν και κατά συνέπεια λίγοι θα είναι αυτοί που θα διαχειρίζονται δια των υπηρεσιών τους κονδύλια, να σχεδιάζουν προγράμματα και να παρακολουθούν την πρόοδό τους.

Του Βασίλη Ζήρα ΗΜΕΡΗΣΙΑ 12/2/2007

[επιστροφή](#)

3.

Μεγάλες είναι οι ευθύνες της αυτοδιοίκησης (των Δήμων; Της Επαρχίας; Του Νομού;) γιατί δεν προωθήθηκε πρόταση ώστε τουλάχιστον ο Δήμος Αγίου Κηρύκου και ο Δήμος Ευδήλου να περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες Αστικές Τοπικές Ζώνες για το Δ ΚΠΣ. Θα μπορούσαν να είναι επιλέξιμες, όπως είναι ο Δήμος Μύρινας της Λήμνου, και μάλιστα για ένα κάποιο συγκεκριμένο Δημοτικό Διαμέρισμα.

Κανείς δεν φρόντισε στην Επαρχία μας ώστε να συνταχθεί ένα κάποιο Επιχειρησιακό Σχέδιο. Τα πολεοδομικά προβλήματα είναι οξυμένα όχι μόνο μέσα στον Άγιο Κήρυκο και στον Ευδήλο αλλά και στα Δημοτικά Διαμερίσματα Καραβοστάμου, Μεσαριάς και Φραντάτου. Τέτοια δράση θα μπορούσε να αναλάβει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας. Επίσης θα μπορούσαν η Αναπτυξιακή της ΤΕΔΚ, ή κάποια από τις 3-4 άλλες αναπτυξιακές εταιρείες του Νομού Σάμου (αυτές όμως φροντίζουν εδώ και χρόνια τη ΝΗΣΟ Σάμο και όχι ΟΛΟ το Νομό). Ο βαθύς ύπνος της αυτοδιοίκησης για τα οξυμένα προβλήματα του τόπου συνεχίζεται.

Δημοσιεύουμε τον κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών για το Βόρειο Αιγαίο.

Η Επαρχία Ικαρίας δεν είναι στις επιλέξιμες αστικές τοπικές ζώνες του Δ ΚΠΣ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ

XI	<u>ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ</u>		
1	ΒΑΘΕΟΣ	<i>Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Βαθέως</i>	Η περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνει το Δημοτικό Διαμέρισμα Βαθέως (Διοικητικά όρια πρώην κοινότητας Άνω Βαθέως).
2	ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΩΝ	<i>Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Καρλοβασίων</i>	Η περιοχή παρέμβασης (Όρμος Καρλοβάσου) εκτείνεται ανάμεσα σε δύο χείμαρρους: δυτικά τον Κερκήτειο και ανατολικά το Φουρνιώτικο. Το βόρειο όριο της είναι η θάλασσα, ενώ το νότιο όριό της με την υπόλοιπη πόλη είναι ο κεντρικός δρόμος Θεμιστοκλή Σοφούλη, ο οποίος αποτελεί τη συνέχεια της Εθνικής Οδού Βαθέως - Καρλοβάσου μέσα στην πόλη.
3	ΜΥΡΙΝΑΣ	<i>Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Μύρινας</i>	Η περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνει το Δημοτικό Διαμέρισμα Μυριναίων (Διοικητικά όρια Δ.Δ. Μύρινας).
4	ΜΥΤΙΑΗΝΗΣ	<i>Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Μυτιλήνης</i>	Η περιοχή παρέμβασης (πολεοδομική ενότητα του Κέντρου - Επάνω Σκάλα - Οδός Ερμού - και πολεοδομική ενότητα της Αγίας Κυριακής «Συνοικισμός» στην πόλη της Μυτιλήνης). Βόρεια: Οδός Ναυμαχίας Έλλης (από συμβολή με οδό Μ. Ασίας έως συμβολή με την οδό Κυδωνίων) Νότια: Τμήμα οδού Αρχίτα από συμβολή με οδό Αγραφιώτη – οδός Ευετινίδου – τμήμα οδού Χάριτος – τμήμα οδού Αγήνορος – τμήμα οδού Αλφαίου – τμήμα οδού Κρατίνου – οδός Θεολίτου – τμήμα οδού Κιουταχείας – τμήμα οδού Γερμανού Καραβαγγέλη – τμήμα οδού Λέοντος Σοφού – τμήμα οδού Πανσεληνά Αγιορείτου – τμήμα οδού Λεσβώνακτος – τμήμα οδού Λορέντζου Μαβίλη – οδός Βηλαρά – τμήμα οδού Ερμού –

			<p>τμήμα οδού Απόστολου Σημαντήρη – οδός Αγίας Σοφίας – τμήμα οδού Αγίων Αποστόλων – οδός Πατρ. Ιακώβου – τμήμα οδού Ερμού – οδός Θάσου – τμήμα οδού Λήμνου – οδός Αθανασίου Μητρέλια – οδός Λαδάδικα έως συμβολή με την οδό Κομνηνάκη Ανατολικά: Τμήμα οδού Κομνηνάκη από συμβολή με οδό Λαδάδικα – οδός Μητροπόλεως – τμήμα οδού Ερμού – τμήμα οδού Αδραμυτίου – οδός Στρ. Δημ. Ιωάννη – τμήμα οδού Μεραρχίας Αρχιελάγους – οδός Δακρύων – τμήμα οδού Μικράς Ασίας έως συμβολή με οδό Ναυμαχίας Έλλης Δυτικά: τμήμα οδού Κυδωνίων από συμβολή με οδό Ναυμαχίας Έλλης – τμήμα οδού Εκατονήσου – τμήμα οδού Φανίου – τμήμα οδού Κρήνης – τμήμα οδού Αγ. Κυριακής – ανώνυμη οδός – τμήμα οδού Αγραφιώτου – τμήμα οδού Χάριτος – ανώνυμη οδός έως συμβολή με οδό Αχρίτα.</p>
5	XIOY	<i>Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Χίου</i>	<p>Η περιοχή παρέμβασης (Κάστρο της Χίου στη βόρεια πλευρά του λιμανιού της Χίου), διαχωρίζεται από την υπόλοιπη πόλη με οχυρώσεις: στα βορειοανατολικά περιορίζεται από το θαλάσσιο τείχος, στα νοτιοανατολικά από το τείχος του λιμανιού και στις άλλες δύο πλευρές από τα τείχη ξηράς και την ξηρή τάφρο. Επίσης, περιλαμβάνει την Οδό Δημοκρατίας, η οποία βρίσκεται στη βορειοδυτική πλευρά του Κάστρου και εκτείνεται παράλληλα με τα τείχη (χωρίζεται από αυτά με μία σειρά δύο οικοδομικών τετραγώνων).</p>

[επιστροφή](#)

4.

Οι γείτονες Χιώτες και η Προστασία των ιστορικών οικισμών τους.

Έτσι, για να σκάσουμε από τη ζήλεια μας.

Περήφανοι για τους Ιστορικούς Οικισμούς τους, οι Χιώτες διοργάνωσαν ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ με θέμα «Προστασία των ιστορικών οικισμών της Χίου», στο Ομήρειο Χίου, 1-2 Δεκεμβρίου 2006, με την υποστήριξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χίου και των Chandris Hotels & Resorts. Τη διοργάνωση ανέλαβε το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς- Τοπική Επιτροπή Χίου. Σκέφτονται οι γείτονες νηφάλια και δημοκρατικά για το μέλλον τους. Το ίδιο κάνουν και για τα παραδοσιακά τους προϊόντα, και γενικά για τον τοπικό τους πολιτισμό.

Εμείς στην Ικαρία ρωτηθήκαμε, δεν προτείναμε τίποτε και τελικά το Υπουργείο Αιγαίου έβγαλε ΜΟΝΟ τρεις παραδοσιακούς οικισμούς, την Ακαμάτρα, το Πέζι και τη Λαγκάδα. Και κοντέψαμε να κάνουμε επανάσταση.

Αντί να πρωτοστατήσουμε να βγάλουμε όλη σχεδόν την Ικαρία παραδοσιακή-Ιστορική, και να το κάνουμε σωστά, κοιτάξαμε να αντιδράσουμε και να διαμαρτυρηθούμε.

Δημοσιεύουμε εδώ ολόκληρο το Πρόγραμμα της διημερίδας της Χίου, μήπως και καταλάβει η αυτοδιοίκηση της Ικαρίας ότι πρέπει να ανασκουμπωθεί. Κάθε διαμαρτυρία είναι προάσπιση ιδιοτελών μικροσυμφερόντων. Τόσοι Ικάριοι επιστήμονες υπάρχουν που έχουν ιδέες και προτάσεις αλλά μένουν ανενεργοί. Τόσα άλλα συνέδρια και τόσες δράσεις έχουν διοργανωθεί

στην Επαρχία μας με επιτυχία και πάντα με την διστακτική συμμετοχή ή και απουσία της αυτοδιοίκησης. Θα το ξαναγράψουμε: Κάθε συζήτηση για σωστές δράσεις και κάθε εφαρμογή προστασίας είναι προς το συμφέρον του τόπου. Είναι το συλλογικό μας μέλλον.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Ας ενδιαφερθεί κάποιος φορέας ή ΟΤΑ να έρθει σε επαφή με το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και ας φροντίσει να διοργανωθεί κάτι ανάλογο και στην Ικαρία. Τουλάχιστον, ας βρει τα πρακτικά της Δημερίδας και να τα βάλει σε κάποια τοπική βιβλιοθήκη (π.χ. του Δήμου Ευδήλου). Είναι κρίμα να περνάνε τέτοιες ενέργειες απαρατήρητες.

Ιδού το Πρόγραμμα και οι ομιλητές της Δημερίδας της Χίου: Η.Γ.

Α' Ενότητα: Προστασία των ιστορικών οικισμών, Αρμόδιοι φορείς

Αριστέα Καββαδία, Διευθύντρια 3ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων,
Ηλίας Υψηλάντης, Αρχιτέκτων Τμήματος Διατηρητέων Διεύθυνσης Περιβάλλοντος Υπουργείου
Αιγαίου,
Μαρία Ξύδα, Αρχιτέκτων-Αναστηλώτρια Παρούσα κατάσταση και προοπτικές διαχείρισης του
περιβάλλοντος στον Κάμπο της Χίου,
Κρίτων Αρσένης, Χωροτάκτης-Οικονομολόγος Παρουσίαση του προγράμματος της
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την αειφόρο ανάπτυξη του Αιγαίου

Β' Ενότητα: Προστασία των ιστορικών οικισμών, Αρχές και μεθοδολογία προστασίας, -
Παραδείγματα από διάφορες περιοχές

Χαράλαμπος Μπούρας, Αρχιτέκτων, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ *Οι βασικές αρχές προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και η διαχρονική τους εξέλιξη στην Ελλάδα*
Δημήτρης Φιλιππίδης, Αρχιτέκτων, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ *Ελληνική και ξένη εμπειρία για την προστασία οικισμών και συνόλων*
Μιχάλης Νομικός, Αρχιτέκτων, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ *Μεθοδολογία και πρακτική για την αποκατάσταση ιστορικών κτηρίων: Η περίπτωση διατηρητέου κτηρίου στη Θεσσαλονίκη*
Σταύρος Μαμαλούκος, Αρχιτέκτων-Αναστηλωτής, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών *Η συμβίωση με την κληρονομιά μας: Επεμβάσεις για την αναβίωση ιστορικών κτηρίων με σεβασμό στην αυθεντικότητά τους*
Πέτρος Κουφόπουλος, Αρχιτέκτων-Αναστηλωτής, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών– Μαρίνα Μυριανθέως, Αρχιτέκτων - Αναστηλώτρια *Θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα εφαρμογής δομικών ενισχύσεων σε μνημεία και ιστορικά κτήρια*
Αλέξανδρος Καλλιγιάς, Αρχιτέκτων-Χάρις Καλλιγιά, Αρχιτέκτων PhD *Μονεμβασία, Διάλογος με το παρελθόν, το παρόν, το μέλλον*
Βούλα Διδώνη-Μποζινέκη, Αρχιτέκτων *Παραδοσιακοί οικισμοί και τουριστική ανάπτυξη. Το παράδειγμα της Οίας Σαντορίνης*
Δημήτρης Ζυγομαλάς, Αρχιτέκτων, Διπλωματούχος Συντήρησης Ιστορικών Κτηρίων και Συνόλων *Σύγχρονα κτήρια σε ιστορικό περιβάλλον: Ο χειρισμός ενός ευαίσθητου ζητήματος στην Άνω Πόλη της Θεσσαλονίκης*
Βιβιάννα Μεταλληνού, Αρχιτέκτων, Ιστορικός Περιβάλλοντος, Μέλος Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς ΤΕΕ Κεντρικής Μακεδονίας *Θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης ιστορικών τόπων: Η περίπτωση της Άνω Πόλης Θεσσαλονίκης*
Άννα Σαραϊδάρη, Αρχιτέκτων *Θεσμικό πλαίσιο προστασίας παραδοσιακού οικισμού Παλαιού Παντελεήμονα Πιερίας*
Βλάσσης Κουμούσης, Πολιτικός Μηχανικός, Καθηγητής ΕΜΠ *Βασικές αρχές στατικών επεμβάσεων σε κατασκευές από λιθοδομή βάσει του Ευρωκώδικα 6.*
Θεόφιλος Κουφόπουλος - Γεώργιος Κουφόπουλος, Εργολήπτες Δημοσίων Έργων *Τα έργα της αποκατάστασης των ναών του Σωτήρος στο Αλεποχώρι Αττικής και του Ευαγγελισμού στην Ορμύλια*
Χρήστος Ηλιόπουλος, Αρχιτέκτων, Εργολήπτης Δημοσίων Έργων *Αποκατάσταση του αρχοντικού Αντωνόπουλου στη Δημητσάνα*
Στα πλαίσια της Δημερίδας έγινε και επίσκεψη σε μνημεία και σε παραδοσιακούς οικισμούς στη Νέα Μονή, στον Ανάβατο, και στα Μεστά.

Για την ιστορία η Οργανωτική επιτροπή ήταν ο Μανώλης Βουρνούς, Αρχιτέκτων, Πρόεδρος Τοπικής Επιτροπής Χίου και η Ειρήνη Γρατσία, Αρχαιολόγος, Υπεύθυνη Προγραμμάτων Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

επιστροφή

5.

Όμως θα διαβάσετε, ο Νομός Σάμου είναι στο κόκκινο λόγω σεισμού. Είναι προφανές ότι στον Προγραμματισμό για το Νομό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και το ζήτημα της σεισμικής επικινδυνότητας των υποδομών και των δημοσίων κτιρίων. Οι ειδικοί λένε ότι «σε όλη τη χώρα είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθούν οι πρωτοβουλίες σταδιακής προσεισμικής ενίσχυσης των πιο εύρωτων κτιρίων μεγάλου δημοσίου ενδιαφέροντος, μέσα σε έναν χρονικό ορίζοντα εικοσαετίας. Κάθε δήμαρχος θα πρέπει να διαλέξει ένα ή δύο κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος, να αναθέσει μια μελέτη ενίσχυσης και να την εφαρμόσει ανά τετραετία. Κατόπιν, πρέπει οι ίδιοι οι δημότες να ακολουθήσουν το παράδειγμα των δημοσίων κτιρίων σε ιδιωτικό επίπεδο». Άραγε, θα υπάρξει συναγερμός, ενδιαφέρον και διεκδίκηση κινήτρων από την πολιτεία από την τοπική κοινωνία της Επαρχίας; Ή θα κλαίμε θύματα και θα λέμε ότι φταίει ... «το κισμέτ και ο Αλλάχ»;

Ο Νομός Σάμου «στο κόκκινο» λόγω σεισμού– Μελέτη του ΤΕΕ που θα διανείμει το υπ. Εσωτερικών

Σε ποια περιοχή της Ελλάδας ένας ισχυρός σεισμός θα άφηνε βαθύτερα ίχνη; Ποιος νομός θα μετρούσε σημαντικότερες απώλειες στους ανθρώπους του και στις υποδομές του; Η Ευρυτανία, η Σάμος, η Φωκίδα και το Άγιο Όρος, λέει πολυετής μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, συνδυάζοντας τα χαρακτηριστικά των κτιρίων στις περιοχές αυτές με τη σεισμικότητα και τα εδάφη τους. Μια ισχυρή επίσκεψη του Εγκέλαδου θα είχε μεγάλες επιπτώσεις για τους κατοίκους και των νομών Κυκλάδων, Αρκαδίας, Λευκάδας και Λακωνίας, ενώ οι νομοί Αττικής και Θεσσαλονίκης εκτιμάται ότι είναι πιο «ανθεκτικοί» και η ζωή θα διαταρασσόταν δυσκολότερα.

Ποιο είναι το μήνυμα που βγαίνει από τη μελέτη; «Οι δήμοι πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλία και να ενισχύουν προσεισμικά τουλάχιστον ένα δημόσιο κτίριο ανά τετραετία», λένε οι ειδικοί και τονίζουν την ευεργετική επίδραση που θα έχει η κίνηση αυτή όχι μόνο στην περίπτωση ενός καταστροφικού σεισμού, αλλά και στην εκπαίδευση των πολιτών απέναντι στο φαινόμενο και τις συνέπειές του.

Κτίρια και σεισμικότητα

Το Εθνικό Πρόγραμμα Αντισεισμικής Ενίσχυσης Υφιστάμενων Κατασκευών (ΕΠΑΝΤΥΚ) ξεκίνησε περίπου πριν από μια δεκαετία από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, και σήμερα ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση του. Το πρόγραμμα μελέτησε την ταυτότητα των κτιρίων και χαρτογράφησε όλη τη χώρα ανάλογα με τον κίνδυνο που κρίνει ότι θα αντιμετωπίσει η κάθε περιοχή σε περίπτωση ισχυρού σεισμού, συσχετίζοντας χαρακτηριστικά των κτισμάτων της (όπως τα υλικά, το ύψος και η ηλικία) με τη σεισμικότητα και τα είδη των εδαφών. Σύμφωνα με τους χάρτες του ΕΠΑΝΤΥΚ, ένας ισχυρός σεισμός θα προκαλέσει μεγαλύτερες απώλειες -σε ζωές ή τραυματισμούς, απώλειες οικοσκευής, κόστος επισκευών και προσωρινής μεταστέγασης- στον κάτοικο της Ευρυτανίας και του Αγίου Όρους, της Σάμου και της Φωκίδας, ενώ ακολουθούν οι Κυκλάδες, η Αρκαδία, η Λευκάδα και η Λακωνία. Αντίθετα τις μικρότερες απώλειες θα έχουν, σύμφωνα με τη μελέτη του ΤΕΕ, η Κορινθία, η Δράμα, τα Δωδεκάνησα, ο Πειραιάς, η Βοιωτία, η Ημαθία, η Ξάνθη, η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα.

Η επίδραση στην οικονομία

Από την άλλη πλευρά, όμως, η μελέτη ερευνήσε και την επίδραση ενός σεισμού όχι στους μεμονωμένους κατοίκους, αλλά στο σύνολο, σε σχέση με την οικονομική δραστηριότητα. Τις μεγαλύτερες, λοιπόν, οικονομικές απώλειες στη χώρα θα προκαλέσει ένας ισχυρός σεισμός στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τον Πειραιά, την Αιτωλοακαρνανία, την Αχαΐα, την Ανατολική Αττική και το Ηράκλειο. Αντίθετα, μικρότερη θα είναι η επίδραση στην οικονομία της χώρας από έναν ισχυρό σεισμό στην Ευρυτανία, την Καστοριά, την Κεφαλονιά, τα Γρεβενά, τη Λευκάδα, τη

Ζάκυνθο και φυσικά το Άγιο Όρος. «Οι αντιφατικές αυτές εκτιμήσεις υποδεικνύουν ότι σε όλη τη χώρα είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθούν οι πρωτοβουλίες σταδιακής προσεισμικής ενίσχυσης των πιο εύρωτων κτιρίων μεγάλου δημοσίου ενδιαφέροντος, μέσα σε έναν χρονικό ορίζοντα εικοσαετίας», εξηγεί στην «Κ» ο ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ και επικεφαλής του ΕΠΑΝΤΥΚ κ. Θεοδόσης Τάσιος.

Όπως σημειώνει ο κ. Τάσιος, στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΤΥΚ ολοκληρώθηκε η καταγραφή των κτιρίων του κάθε δήμου ξεχωριστά και τα στοιχεία περιλαμβάνονται σε βιβλίο και CD ROM, που θα διανεμηθούν (με πρωτοβουλία και χρηματοδότηση του υπουργείου Εσωτερικών) σε όλους τους ΟΤΑ έως το φθινόπωρο.

Να δοθούν κίνητρα

«Οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους», εκτιμάει ο κ. Τάσιος. «Κάθε δήμαρχος θα πρέπει να διαλέξει ένα ή δύο κτίρια δημόσιου ενδιαφέροντος, να αναθέσει μια μελέτη ενίσχυσης και να την εφαρμόσει ανά τετραετία. Κατόπιν, πρέπει οι ίδιοι οι δημότες να ακολουθήσουν το παράδειγμα των δημοσίων κτιρίων σε ιδιωτικό επίπεδο, θωρακίζοντας μερικά από τα πιο εύρωτα από αυτά. Τέτοιες πρωτοβουλίες άλλωστε αναβαθμίζουν την αξία ενός ακινήτου. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει και το κράτος να δώσει κίνητρα στους πολίτες, οικονομικά (π.χ. άτοκα δάνεια), δημοσιονομικά (π.χ. απαλλαγές από φόρους) και άλλα».

Του Γιωργου Λιαλιου

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_100065_04/03/2007_218170

[επιστροφή](#)

6.

Αφού μιλάμε σε αυτό το Αφιέρωμα για Προγραμματισμό, και αφού στηρίξαμε την επιχειρηματολογία μας και την κριτική μας στην «εξαφάνιση» του τεχνικού ρόλου που μπορεί να παίζει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας, με πολιτική ευθύνη της ίδιας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ας δούμε τι γινόταν κάποτε (το 2000). Πολλά έγιναν, αρκετά δεν έγιναν μετά την απομάκρυνσή μου. Αλλά και ελάχιστα προγραμματίστηκαν και έγιναν μέχρι σήμερα. Η Επαρχία Ικαρίας έχει σήμερα τεχνική ανεπάρκεια να διαμορφώνει προτάσεις και να υλοποιεί έργα και προγράμματα. Και η αυτοδιοίκησή της δεν κάνει απολύτως τίποτα για αυτό. Κρίμα! Αναδημοσιεύουμε παλιότερη ανακοίνωση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Ικαρίας (Μάιος 2000) για την ενημέρωση που παρείχε σε Ικαριακούς φορείς. Η.Γ.

Τι γινόταν κάποτε στην Επαρχία μας από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας

Ενημερωτική Συνάντηση Ικαριακών Φορέων στην Αθήνα για την Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας (Μάιος 2000)

Εισηγητής: Ηλίας Γιαννίρης, Διευθύνων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Ικαρίας

Εισαγωγικά

- Η Ικαρία επιστημονικά-τεχνικά βρίσκεται πολύ κάτω από το ύψος των απαιτήσεων
- Η Ικαρία έχει ανάγκη από την ενεργοποίηση όλων. Η Ικαριακή Παροικία Αθήνας έχει ικανοποιητική δραστηριοποίηση. Αξιόλογη δουλειά του Συλλόγου Ραχιωτών (δύο χρονιές έφεραν την Ικαρία στην Πανελλήνια Επικαιρότητα), του Συλλόγου Ικαρίων Επιστημόνων (Μονοπάτι Ραχών, Ημερίδες), του Συλλόγου Νεολαίας Ικαρίας (Συναυλία και εκστρατεία Αναδάσωσης), του Συλλόγου ΠΑΠΑΣ (Λαγκάδια, Περιοδικό) της Πανικαριακής Αδελφότητας Αθήνας (συνέχιση έκδοσης Ικαριακών, Ικάρια-Ελευθέρια)
- Η ANETEI είναι παιδί μιας συνολικής δράσης που έχει ξεκινήσει από το 1995 (Συνέδριο: “Ποιο Μέλλον Ταιριάζει στην Ικαρία;”).
- Έχουν ήδη γίνει αρκετές ενημερωτικές συναντήσεις ακόμη πριν να συσταθεί η ANETEI. Προηγούμενες ενημερώσεις Αθήνας: ΣΝΙ Φεβ. 97, ΣΝΙ 18/2/98, Πανικαριακή Σεπτ. 98, Πανικαριακή Φεβ. 98.

- Κάθε χρόνο είμαστε όλο και καλύτερα. Σημαντική δουλειά από φορείς του νησιού (Σύλλογοι Κάμπου και Αγίου Κηρύκου, Κινηματογραφική Λέσχη Αγ. Κηρύκου).

Απαισιόδοξο σενάριο: Διαπιστώσεις

1. Η Ικαριακή Κοινωνία σε 10 χρόνια θα έχει καταρρεύσει. Ασυδοσία, ασυνεννοησία, αυθαιρεσία, φυγή της νεολαίας (όχι απλά ανεργία), δυστυχία της τρίτης ηλικίας (γηροκομείο)
2. Απώλεια των ικαριακών χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων από τη μεταπολεμική γενιά.
3. Άκρατη ιδιωτικοποίηση των μεταφορών-συγκοινωνιών, καταστροφική χρήση των κοινόχρηστων χώρων (βοσκοτόπια, δάση, ακτές). Οι συνεταιρισμοί φορείς εισαγωγής προϊόντων των μονοπωλίων στο νησί. Η αλιεία των Φούρνων εξαρθρώνεται. Κοινωνία που δεν παράγει ενδογενώς αλλά στηρίζεται στις εισροές πόρων από έξω (συντάξεις, επιδοτήσεις, εμβάσματα, οικοδομή, ενισχύσεις).
4. Μια ευάλωτη Ικαρία πουλιέται και αγοράζεται εύκολα
5. Η σημερινή ζωντανή Ικαρία (στον πολιτισμό, στην κοινωνική λειτουργία, στο οικιστικό πρότυπο, στις παραδόσεις) αύριο μπορεί να ανήκει σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Πεπραγμένα ενός χρόνου

1. Πορεία του TERRA/LORE.

Την Άνοιξη 1996 ο Έπαρχος Σίμος Τριπόδης υπέβαλε την πρόταση LORE. Η Επαρχία Ικαρίας είναι αρχηγός του διετούς Προγράμματος, και εταίροι οι Μεσσαρά Κρήτης, Αν. Πήλιο και Άλκαμο, Ραγκούσα από Σικελία. **Η πρόταση εγκρίθηκε από την Κομισιόν (15 εγκρίσεις σε 142 προτάσεις).** Πήραμε απόφαση για διαχείριση του Προγράμματος να γίνει στα πλαίσια της αυτοδιοίκησης της Ικαρίας με στόχο να αποκτήσει η Ικαρία την ικανότητα να κάνει τέτοια προγράμματα. Έτσι με αφορμή το TERRA/LORE προωθήσαμε την ίδρυση μιας Αναπτυξιακής Εταιρείας για την Επαρχία. Πάρθηκαν Ομόφωνες αποφάσεις για την ίδρυσή της από Αναπτ. Σύνδ., Νομαρχ. Συμβούλιο, Κοινότη. Αρέθουσας (Φθιν. 1997). Με τον Πρόεδρο του Αν. Συνδ. Απόστολο Μουσέτη εξασφαλίσαμε το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και τα 2/3 της ίδιας συμμετοχής. Το ΦΕΚ σύστασης βγήκε Ιούνιο 98. Το ΦΕΚ για τη συγκέντρωση κεφαλαίου βγήκε Ιαν. 99.

Υπογράφηκε Σύμβαση με την Ε.Ε. Έχουν γίνει οι 3 από τις 5 Επιτροπές Παρακολούθησης (Ιουλ. 98-Ικαρία: Σίμος Τριπόδης, Δεκ. 98-Ragusa: Απ. Μουσέτης, Μαρτ. 99-Αν. Πήλιο: Στεφ. Παμφίλης).

Αυτή τη περίοδο τρέχουν τα εξής:

- Μελέτες για διάφορους τομείς (οικοτουρισμός, μονοπάτια, καθούρα, συγκοινωνίες, ενέργεια, βοσκότοπος, παραδοσιακοί οικισμοί)
- Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Επαρχίας Ικαρίας. Έγινε πρώτος κύκλος επαφών με Δημάρχους Ικαρίας (Απρ. 99)
- Σεμινάρια (βιολογ. Καλλιεργειών, τοπικών υλικών, αγροτουρισμού)
- Μεταφορά εμπειρίας από συνεταιρισμό γυναικών Ζαγοράς Αν. Πηλίου (Ιούνιος 99).
- Ημέρα πληροφόρησης (Ικαρία, Καλοκαίρι 99)

2. Προτάσεις στη ΓΓΝΓ.

- Το 1997 έγινε ενημέρωση του ΣΝΙ από εμάς για τις δυνατότητες υποβολής προτάσεων. Τεθήκαμε στη διάθεση του ΣΝΙ για να βοηθήσουμε. Ο ΣΝΙ επέλεξε να υποβάλει πρόταση μόνος του. Εγκρίθηκαν 300 χιλ. δρχ. αλλά δεν τα πήρε ο Σύλλογος λόγω διαχειριστικής ανεπάρκειας.

- Η πρόταση που υποβάλαμε ως Επαρχείο Ικαρίας για τα μονοπάτια της Ικαρίας δεν εγκρίθηκε γιατί δεν υποβλήθηκε από νεολαϊστικό φορέα.

- Τον Ιανουάριο 1998 υποβάλλαμε αίτηση για τη δημιουργία ενός Σημείου Πληροφόρησης Νέων στον Εύδηλο. Η Πρόταση εγκρίθηκε. Η ΓΓΝΓ έχει καθυστερήσει το διαγωνισμό. Αναμένεται ο εξοπλισμός στους επόμενους μήνες. (σ.τ.σ. Το Σημείο Πληροφόρησης Νέων υλοποιήθηκε και λειτούργησε στο Κατσούλειο για ένα χρόνο. Από το 2002 έπαψε να λειτουργεί.. Λεπτομέρειες στο τεύχος Νο 2)

- Τον επόμενο μήνα θα υποβάλουμε νέα πρόταση για χρηματοδότηση στη ΓΓΝΓ για υποστήριξη προγραμμάτων εθελοντικής προσφοράς στην Ικαρία. Καλό είναι να συμμετέχει νεολαιίστικος φορέας.

3. Πρόγραμμα *European Voluntary Service (EVS)*

- Υποβάλαμε αίτηση ώστε ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος να συμμετέχει στο Πρόγραμμα της EVS ως φορέας υποδοχής και αποστολής εθελοντών.
- *Αποστολέας Εθελοντών*: Μέχρι σήμερα έχουν αποσταλεί 2 εθελοντές (Δανία). Η εμπειρία τους είναι πολύτιμη για τη συνέχεια. Σήμερα συνεργαζόμαστε μαζί τους για ανάπτυξη και άλλων δράσεων για την Ικαρία.
- *Υποδοχέας εθελοντών*: Φιλοξενήθηκαν 4 εθελοντές από Γαλλία, Λουξεμβούργο, Αυστρία για 6 μήνες για καταγραφή των κεντρικών μονοπατιών του Αθέρα. Για την εκτέλεση κάναμε Προγραμματική Σύμβαση ο Αναπτ. Συνδ. με το Κέντρο Ελλην. Πολιτισμού και τη ΓΓΝΓ. Τον Αύγουστο 98 έγινε έκθεση της δουλειάς τους στον Εύδηλο, όπου παρουσιάστηκαν 19 διαδρομές, φωτογραφίες, χάρτες, παρατηρήσεις, φυτολόγιο.
- Υποβάλαμε αίτηση για δύο ακόμη εθελοντικές υποδοχές: 4 εθελοντές για ένα χρόνο για την Τρίτη ηλικία, 1 εθελοντής για ένα χρόνο για το σημείο πληροφόρησης Νεολαίας. Ο εθελοντής για το σημείο πληροφόρησης Νεολαίας έχει ήδη έλθει. Οι άλλοι 4 ελπίζουμε να έλθουν μέσα στον Ιούνιο 99.
- Η ANETEI έχει αναθέσει το έργο υλοποίησης του EVS στον Γιώργο Βιτσαρά (1 χρόνος). Θα πληρώνεται από το EVS. Αυτή τη στιγμή ο Γ. Βιτσαράς είναι σε ειδικό σεμινάριο εθελοντισμού στην Κοπεγχάγη.

4. Μελέτη για τα μονοπάτια της Ικαρίας

Το καλοκαίρι 96 φιλοξενήσαμε ειδικούς για μονοπάτια, εγώ και ο Σύμβουλος του Έπαρχου Νίκος Φίλιππας, στο Καρκινάγρι και Καραβόσταμο. Περπάτησαν τα μονοπάτια και έκαναν προμελέτη. Με αυτή την προμελέτη ζητήθηκαν χρήματα από Υπ. Αιγαίου. Εγκρίθηκαν 6,5 εκατ. Έγινε προκήρυξη. Το Επαρχείο ακύρωσε το διαγωνισμό και πρόκειται να επαναπροκηρυχθεί η μελέτη μέσα στο 1999.

5. LEADER

- Η ANETEI ζήτησε να αναλάβει το LEADER για την Ικαρία. Η ΕΤΑΣ αρνήθηκε.
- Ο Αναπτυξ. Σύνδεσμος μου ανέθεσε να διατυπώσω πρόταση για 15 εκ. για την ανάδειξη των μονοπατιών της Ικαρίας. Η Πρόταση υποβλήθηκε αμισθί και εγκρίθηκε για 11 εκατ. στην ΕΤΑΣ. Ο Δήμος Ευδήλου ανέλαβε να αναμορφώσει την εγκριθείσα πρόταση και να προχωρήσει τις διαδικασίες για την υλοποίησή της στο Δήμο Ευδήλου. (σ.τ.σ. **Υλοποιήθηκε. Πρόκειται για το μονοπάτι Άρης Ποταμός-Μαυράτο**).

6. Σύνδεσμος Φίλων του Νησιού και της Θάλασσας

- Έγινε έκθεση Παιδικής Ζωγραφικής σε όλη την Ικαρία (Μαρτ-Απρ. 97)
- Έγινε Σεμινάριο για τους εκπαιδευτικούς της Επαρχίας (Μάιος 97)
- Διτέθηκαν περί τις 4 Κούτες βιβλία σε Καραβόσταμο, Δάφνη. Δόθηκαν 4 κούτες στο ΣΝΙ (Σεπτ.98) για διάθεση στο Καρκινάγρι, Κάμπο, Βρακάδες. Δεν έχω ενημέρωση για την παράδοση.
- Δωρήθηκαν 500.000 δρχ στο Σύλλογο Κάμπου (Μάιος 97)
- Προτίθενται να χρηματοδοτήσουν το μισό κόστος μιάς καριώτικης λύρας και μιάς τσαμπουνοφυλάκας, και να πληρώνουν τα ναύλα για δάσκαλο μουσικής κάθε 15 ημέρες από Αθήνα για Λαούτο, Λύρα. Αναμένουν απάντηση από την Άνοιξη 98.

7. Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

- Εκδόθηκαν 2 τεύχη. Συνεχώς βελτιωνόμαστε. Σύντομα θα κυκλοφορήσει το επόμενο (διπλό) τεύχος. (σ.τ.σ. **Εκδόθηκαν 9 τεύχη. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση διέκοψε τη χρηματοδότηση λεπτομέρειες**).
- Αναζητούνται εθελοντές, ανταποκριτές.
- Αναζητείται άτομο που θα τρέχει για διαφημίσεις και συνδρομές.

8. Ικαριακή Ραδιοφωνία

Το Σεπτ 98 έγινε κίνηση να αγοραστεί η Ικαριακή Ραδιοφωνία από μη-ικάριο. Τον Οκτ. 98 εγώ και ο Δ. Σύριγγας υποβάλαμε αμισθί οικονομική-τεχνική προμελέτη για την αγορά της Ικ. Ραδιοφ. από Ικαριακούς φορείς. Είχαμε θετικές απαντήσεις (ΠΑΠΑΣ, Σύλ. Καμπιωτών Αθήνας,

διάφοροι ΟΤΑ). Στις αρχές Μαΐου 99 θα συναντηθεί η διαδημοτική επιτροπή στην Ικαρία για διαμόρφωση τελικής πρότασης. (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση τσπίλισε την προσπάθεια αργότερα)

9. Συνέδριο για την Ανεργία και την Απασχόληση,

Ικαρία 23/1/99. Χρηματοδοτήθηκε από ΓΓΕΤ, Περιφ. Αιγαίου, Υπ. Αιγαίου, LORE. Έγινε με επιτυχία. Πρέπει να απομαγνητοφωνηθούν τα Πρακτικά και να εκδοθεί.

Στα πλαίσια του Συνεδρίου έγινε δημοσκόπηση για την κατάσταση της Ικαριακής Νεολαίας σε Αθήνα και Ικαρία. Βρίσκεται σε επεξεργασία και θα δημοσιευτεί σύντομα. (σ.τ.σ. Βλέπε Τεύχος No 2)

10. Συνέδριο για Ιδιαιτερότητες Ικαρίας.

Έχει εγκριθεί 1 εκατ. Δρχ. από Υπ. Αιγαίου. Εκκρεμεί η διοργάνωση. Στα πλαίσια του LORE.

Θα επιδιωχθεί να γίνει ευρύτερο αναπτυξιακό με τη συμβολή του ΤΕΕ. (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου και η χρηματοδότηση χάθηκε.)

11. Αναγνώριση προϊστορικών τόπων Ικαρίας

Έχει εγκριθεί 300.000 δρχ. Θα γίνει σε συνεργασία με το Παν/μιο Θράκης. Εκκρεμεί η διοργάνωση. (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου και η χρηματοδότηση χάθηκε)

12 Σεμινάριο Βιολογικών Καλλιεργειών

Έγινε ενημέρωση ελαιοκαλλιεργητών στο καφενείο Χρυσοστόμου (Νοέμβρ. 98)

Θα γίνει σεμινάριο τριήμερο 7,8,9 Μαΐου στην Ακαμάτρα. (σ.τ.σ. Υλοποιήθηκε) Στα πλαίσια του LORE. Συνχρηματοδότηση από Υπ. Αιγαίου. Θα συνταχθεί τεύχος με οδηγίες για βιοκαλλιεργητές.

13. Σεμινάριο Τοπικών Δομικών Υλικών

Τριήμερο. Εκκρεμεί η διοργάνωση. Στα πλαίσια του LORE.

14. ΕΠΠΑ

Η ANETEI υποστήριξε τους Δήμους στη σύνταξη των προτάσεών τους. Έγινε εκτεταμένη συνεργασία με το Δήμο Ευδήλου (Φεβ-Μαρτ. 99).

15. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του Γ' ΚΠΣ

Η ANETEI διαμόρφωσε και υπέβαλε τις προτάσεις της Επαρχίας, σε συνεργασία με την ΕΤΑΣ (Φεβ. 99).

16. Ενημερωτικά Σημειώματα

Για το Φράγμα στο Πέζι (Σεπτ. 97) στην Κοινότητα Ραχών και στον Έπαρχο Ικαρίας

Για την αιολική ενέργεια (Μάρτ. 99) στον Έπαρχο Ικαρίας.

17. Τουριστικές Εκθέσεις

Έγινε έγκαιρη ενημέρωση για συμμετοχή σε δύο εκθέσεις εξωτερικού. Η Ικαρία δεν αντιπροσωπεύτηκε.

Η ANETEI πρωτοβουλιακά ανέλαβε τον συντονισμό της προβολής της Ικαρίας στην Έκθεση ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ 5-9 Μαΐου, σε συνεργασία με τον ΕΟΤ Σάμου. Χρειάζονται εθελοντές. Χρειάζονται χορευτικό συγκρότημα.

18. Προτάσεις στο ΤΕΕ Τμήμα Β. Αιγαίου (σ.τ.σ. λεπτομέρειες δημοσιεύτηκαν στο τεύχος No 5)

Νέες προτάσεις

1. Παιδικό Σταθμοί Δήμων (Υπ. Εργασίας) Υποβλήθηκε (Ιαν 99). Προχώρησε σε δεύτερη φάση για έγκριση (Απρ. 99)
2. Δίκτυο ΟΔΥΣΣΕΙΑ (Πράμνιος Οίνος): Θα γίνει πρώτη συνάντηση 27/4/99. (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου)
3. ΓΓΝΓ για υποστήριξη Εθελοντισμού: Μάιος-Ιούνιος 99: (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου)
4. ΓΓΑΕ για κατασκήνωση απόδημου ελληνισμού: Πρέπει να συγκεντρωθεί ενημερωτικό υλικό: (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου)

5. Δημιουργία Πολιτιστικής Εταιρείας: Πρέπει να αναλάβει κάποιος. Έχει συγκεντρωθεί υλικό: (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου)
6. 5^ο Πρόγραμμα Έρευνας-Τεχνολογίας: Συγκέντρωση Στοιχείων και καθορισμός θέματος-Υποβολή Πρότασης-Εκκρεμεί
7. Ανάλυση απομαγνητοφώνησης Συνεδριάσεων των Δημοτ. Συμβουλίων: Πρέπει να βρεθεί άτομο στην Ικαρία: (σ.τ.σ. Δεν υλοποιήθηκε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε την πρόταση μετά την απομάκρυνσή μου)
8. Δημιουργία Ιστοσελίδας για Ικαρία στο Διαδίκτυο.
9. Δημιουργία ΚΕΚ στην Ικαρία (σ.τ.σ. Προς υλοποίηση 6 χρόνια μετά. Ακόμη δεν έχει λειτουργήσει)

Τρόπος Διαχείρισης

Σε πρώτη φάση δεν θα πρέπει να γίνει καμία πρόσληψη για εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Για Λογιστικά έγινε ανάθεση έργου ενός χρόνου.

Όλοι όσοι αναλαμβάνουν έργο πληρώνονται από τον προϋπολογισμό του κάθε έργου που υπηρετούν.

Σε δεύτερη φάση θα γίνουν συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου.

Ηλίας Γιαννίρης

Διευθύνων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Ικαρίας

Τέλος Αφιέρωματος 3: Προγραμματισμός, πραγματικές ανάγκες και ΚΠΣ

Επιστροφή

Δέκα ειδήσεις και Χρήσιμες Πληροφορίες

1.

ΤΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ οι επιβάτες όταν υπάρχουν καθυστερήσεις πλοίων

«Πλήρη» για να γνωρίσουν οι επιβάτες των ακτοπλοϊκών πλοίων τα δικαιώματά τους όταν ταξιδεύουν έβαλε, έστω και καθυστερημένα, το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, αφού η λεγόμενη «Χάρτα των Δικαιωμάτων Επιβατών και Υποχρεώσεων Ακτοπλοϊκών Εταιρειών» είχε συνταχθεί και συζητηθεί εδώ και πολλά χρόνια, αλλά, άγνωστο γιατί, μέχρι και σήμερα δεν εφαρμόστηκαν διά νόμου.

Με τη νομοθετική ρύθμιση, οι επιβάτες θα γνωρίζουν πλέον επακριβώς τι δικαιούνται όταν το δρομολόγιο του πλοίου τους καθυστερήσει από την προγραμματισμένη του ώρα, λόγω βλάβης ή ζημιάς, ή δεν εκτελεστεί.

Όπως επεσήμανε χθες ο ΥΕΝ Μανώλης Κεφαλογιάννης, η «Χάρτα Δικαιωμάτων - Υποχρεώσεων Επιβατών και Μεταφορέων στις Επιβατικές Τακτικές Θαλάσσιες Μεταφορές» θα λύσει χρόνια νομικά αλλά και τυχόν οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιβάτες των ακτοπλοϊκών πλοίων. Γνώση των υποχρεώσεών τους θα έχουν και οι πλοιοκτήτριες εταιρείες, ενώ τόνισε ότι σε όποια εταιρεία παρανομεί, θα επιβάλλεται το προβλεπόμενο πρόστιμο.

Ο υπουργός έκανε σαφές ότι σε όποια ακτοπλοϊκή εταιρεία δεν έχει πιστοποιήσει τα πλοία της σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες για τα άτομα με αναπηρία θα επιβληθούν κυρώσεις.

Η «Χάρτα», που λίαν συντόμως θα μοιραστεί σε εταιρείες και επιβατικό κοινό, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι ο επιβάτης δικαιούται επιστροφή ναύλου και αποζημίωσης όταν δεν βρει επί του πλοίου τη συμφωνηθείσα θέση και καμπίνα, την επιστροφή ολόκληρου του ναύλου όταν το πλοίο καθυστερήσει τον προγραμματισμένο του απόπλου, τη διαμονή του επί του πλοίου καθ' όλη τη διάρκεια της καθυστέρησης αλλά και παροχή τροφής. Αν η καθυστέρηση εκτείνεται πέραν των 4 ωρών, δικαιούται και κατάλυμα, ενώ αν ο απόπλους καθυστερήσει πέραν των 24 ωρών, τότε δικαιούται παραμονή σε ξενοδοχείο, χρηματική αποζημίωση 50% επί του καθαρού ναύλου ή διπλάσια αποζημίωση, εφόσον δεν προωθηθεί στον τελικό προορισμό του με υπαιτιότητα της πλοιοκτήτριας εταιρείας.

Επίσης, σε περίπτωση καθυστέρησης του ταξιδιού λόγω ζημιάς ή βλάβης του πλοίου, ο επιβάτης δικαιούται, είτε να υπαναχωρήσει οπότε και του οφείλεται ο αναλογούν ναύλος επιβάτη και τυχόν οχήματος, είτε να συνεχίσει το ταξίδι του και, σε περίπτωση καθυστερημένης άφιξης στον προορισμό του μεγαλύτερης των 3 ή 6 ωρών, να αποζημιωθεί σε ποσοστό 25% επί του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή 50% επί του καθαρού ναύλου. Σε περίπτωση διακοπής του ταξιδιού σε ενδιάμεσο λιμάνι λόγω βλάβης, δικαιούται χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% επί του καθαρού ναύλου.

Αν λόγω καιρού το πλοίο δεν αποπλεύσει για τον προορισμό του, ο επιβάτης δικαιούται να τροποποιήσει το εισιτήριό του όσον αφορά την ημερομηνία του ταξιδιού ή να παραμείνει επί του πλοίου εφόσον το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες ή να υπαναχωρήσει, οπότε και του οφείλεται ο αναλογούν ναύλος. Αν το ταξίδι ματαιωθεί υπαιτιότητα της πλοιοκτήτριας εταιρείας, τότε ο επιβάτης δικαιούται αποζημίωσης ποσού τριπλάσιου της αξίας του εισιτηρίου που πλήρωσε. Όσον αφορά τις υποχρεώσεις των ακτοπλοϊκών εταιρειών έναντι των επιβατών, αυτές είναι η παροχή υπηρεσιών χωρίς διακρίσεις στους επιβάτες, η παροχή θέσης και καμπίνας που συμφωνήθηκε, ο ακριβής προσδιορισμός πλοίου - ημερομηνίας ταξιδιού - ώρας αναχώρησης και άφιξης, ενώ, πριν από την παράδοση του εισιτηρίου, η ενημέρωση του επιβάτη για το όνομα του πλοίου, το ταξίδι, την ημερομηνία και την άφιξη στο λιμάνι προορισμού.

Υποχρέωση της πλοιοκτήτριας εταιρείας είναι επίσης να ανακοινώνει δημόσια τα δρομολόγια των πλοίων της και να πληροφορεί εγκαίρως το κοινό σχετικά με την εκτέλεσή τους, ενώ σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης δρομολογίου να ενημερώνει τηλεφωνικώς ή με SMS τους επιβάτες, σε εμφανή δε σημεία των πλοίων και στα πρακτορεία έκδοσης εισιτηρίων να αναρτάται πίνακας με τα δικαιώματα του επιβάτη.

Του ΘΑΝΟΥ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 28/03/2007

[επιστροφή](#)

2.

Δύο νέα εξωτικά είδη κάθε χρόνο στο Αιγαίο

ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ του υγρού στοιχείου είναι γνωστοί εδώ και χρόνια στους Έλληνες επιστήμονες. Περισσότερα από 500 είδη ψαριών, μαλακίων, δεκάποδων, φυκιών και άλλων οργανισμών που ζουν στις ελληνικές θάλασσες προέρχονται από τον Ατλαντικό και τον Ινδοειρηνικό Ωκεανό, την Ερυθρά Θάλασσα, ακόμη και από τον Περσικό Κόλπο. Μάλιστα οι ερευνητές έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα νερά του Αιγαίου γίνονται κάθε χρόνο η καινούργια κατοικία για τουλάχιστον δύο εξωτικά είδη.

Ο δρόμος της μετανάστευσης ξεκινάει συνήθως από τον Κόλπο του Άντεν και την Ερυθρά Θάλασσα ή ακόμη πιο μακριά, από τον Ινδικό Ωκεανό. Η Διώρυγα του Σουέζ είναι το σημαντικότερο υδάτινο πέρασμα που οδηγεί τα είδη αυτά στο Αιγαίο και το Ιόνιο. Από την άλλη πλευρά, οι υδρόβιοι κάτοικοι του Ατλαντικού χρησιμοποιούν τα Στενά του Γιβραλτάρ για να μπουκ στην Μεσόγειο και να φτάσουν ως την περιοχή μας. ΤΑ ΝΕΑ , 11/05/2007

[επιστροφή](#)

3.

Βρήκαμε στο διαδίκτυο μια ενδιαφέρουσα αναφορά για τη δουλειά που κάνει στην Ικαρία.

Αδαμάντιος Σάμπσον- Πανεπιστήμιο Αιγαίου- Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

2004-: Εθνοαρχειολογική και αρχαιολογική έρευνα στη νήσο Ικαρία. Τον πρώτο χρόνο της έρευνας εντοπίστηκαν και μελετήθηκαν δύο δεκάδες προϊστορικών θέσεων. Η επιφανειακή έρευνα διεξάγεται με τη συνεργασία φοιτητών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η έρευνα υποστηρίζεται από τους Δήμους Αγ. Κηρύκου, Ραχών και Ευδήλου της Ικαρίας. email: adsampson@rhodes.aegean.gr

[επιστροφή](#)

4.

Βρήκαμε στο διαδίκτυο ένα ενδιαφέρον βιβλίο για το Σανατόριο των Εξοριστών που λειτουργούσε στη Μονή Μουντέ.

Βιβλίο: Δημητρης Νταλιανης: 1948-1949 Το Σανατοριο εξοριστων Ικαριας

Περίληψη

Το βιβλίο περιγράφει ένα κομμάτι από τις αναμνήσεις μου κατά το περίοδο 1941-1950. Περιγράφω την πείρα μου κατά την διάρκεια της εξορίας μου στο νησί Ικαρία και την ίδρυση του Σανατορίου των εξοριστών αρρώστων στην Ικαρία 1948-1949. Θεραπεύθηκα σε ένα μοναστήρι της Ικαρίας. Σε αυτό το βιβλίο περιγράφονται αναμνήσεις μερικών αρρώστων. 'ελλα' Εκδότης, Ηπείρου 97, 412 22 Λάρισα, Ελλάδα. τηλ. 41 623 184, φαξ. 626 676.

[επιστροφή](#)

5.

Βρήκαμε στο διαδίκτυο μια ενδιαφέρουσα σύνδεση για την Ικαρία, με φωτογραφίες.

Καταστρέφοντας την Ικαρία

[Καταστρέφοντας την Ικαρία](#). Σχόλια και φωτογραφίες με κριτική ματιά. Ο δημιουργός της γράφει: Επικοινωνήστε μαζί μου στη διεύθυνση anthony@itia.ntua.gr

[επιστροφή](#)

6.

Το βρήκαμε στο διαδίκτυο

Ανασκαφές στην Ικαρία

ARXAIOLOGIKH ETAIREIA [Ανασκαφές](#) > [Νησιά Αιγαίου](#) > [Ικαρία - Σάμος](#)

1. [Νάς](#) 2. [Χριστός](#) 3. [Κάμπος](#) 4. [Ηραίο](#)

[επιστροφή](#)

7.

Το βρήκαμε στο διαδίκτυο και αφορά την συμπαθέστατη Μεσογειακή Φώκια. Η ίδια η Μομ έχει κάνει σημαντική ενημέρωση και εκθέσεις στην Ικαρία και στους Φούρνους. Άλλωστε η περιοχή προστασίας NATURA περιλαμβάνει και όλους τους Φούρνους κυρίως για τη Φώκια μας.

ΜΟμ / Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής φώκιας

Πρόγραμμα ΜΟΦΙ, Ενημερωτικό Δελτίο, τ. 3

Καλώς ήρθατε στο τρίτο ενημερωτικό δελτίο του προγράμματος ΜΟΦΙ για την αλληλεπίδραση Μεσογειακής φώκιας και αλιείας.

Στόχος του ενημερωτικού δελτίου είναι να σας πληροφορεί σχετικά με τις δράσεις, τα νέα και τα αποτελέσματα του προγράμματος και να δώσει την ευκαιρία σε εμπλεκόμενους φορείς να εκφράσουν τις απόψεις τους για το ΜΟΦΙ.

Στο τρίτο τεύχος, μιλούν εκείνοι που φέρνουν φρέσκο ψάρι στα πιάτα μας για τη σχέση τους με τα θαλάσσια θηλαστικά. Μάθετε, επίσης, πώς μαθητές μεταμορφώνονται σε δημοσιογράφους και πώς οι ψαράδες εκπαιδεύονται στο να σώζουν φώκιες.

Το ενημερωτικό δελτίο του προγράμματος ΜΟΦΙ εκδίδεται δύο φορές το χρόνο από τη ΜΟμ / Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής φώκιας.

Για περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα: www.mofi.gr

[επιστροφή](#)

8.

Περιέχει εκπληκτικές φωτογραφίες και είναι του «Αρχιπέλαγος». Δική μας υπόθεση δηλαδή. Προμηθευτείτε το.

Ημερολόγιο του 2007 "Ο Άγνωστος Θαλάσσιος Κόσμος του Αιγαίου"

Το Αρχιπέλαγος έχει εκδόσει το ημερολόγιο του 2007 "Ο Άγνωστος Θαλάσσιος Κόσμος του Αιγαίου" με στόχο να αναδείξει στο ευρύ κοινό, το μοναδικό θαλάσσιο πλούτο των ελληνικών θαλασσών. Οι φωτογραφίες του ημερολογίου συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας που υλοποιεί το Αρχιπέλαγος.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις του ημερολογίου θα διατεθούν για την υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που προσφέρει το Αρχιπέλαγος στα σχολεία των νησιών, καθώς και για την παραγωγή σχετικού εκπαιδευτικού υλικού. Για να μπορέσουμε να επιτύχουμε το σκοπό αυτό παρακλούμε τους φίλους και τους υποστηρικτές του Αρχιπέλαγους να βοηθήσουν στην προώθηση του ημερολογίου.

Το ημερολόγιο διατίθεται στην τιμή των 10 ευρώ και μπορείτε το να παραγγείλετε από τη ιστοσελίδα <http://www.archipelago.gr/gr/viewpage.asp?page=eshop/merchandise.html>

[επιστροφή](#)

9.

Άλλο ένα Ημερολόγιο. Από τον Φιλιππότη. Με λαογραφικό-λογοτεχνικό ενδιαφέρον. Και σπάνιες φωτογραφίες.

«Ημερολόγιο του Αρχιπέλαγους 2007»

Από τις εκδόσεις «ΕΡΙΝΝΗ - ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ» κυκλοφορεί για ένατη συνεχή χρονιά το «Ημερολόγιο του Αρχιπέλαγους 2007» σε επιλογή - επιμέλεια κειμένων του Στρατή Φιλιππότη. Περιέχει κείμενα λαογραφικά, ιστορικά, οδοιπορικά και λογοτεχνικά, για τα νησιά των Κυκλάδων, του Ανατολικού Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα. Κείμενα γραμμένα από αξιόλογους πεζογράφους, λαογράφους, ιστορικούς, εκπαιδευτικούς και ερευνητές. Την έκδοση κοσμούν σπάνιες φωτογραφίες από το αρχείο του εκδότη.

Ριζοσπάστης 6-7/1/2007

[επιστροφή](#)

10.

Εύπλοια: Άλλο ένα Ηλεκτρονικό περιοδικό. Αφορά το Αιγαίο και τα Αιολικά. Καλό διάβασμα και καλή ενημέρωση.

Το 12ο τεύχος της "Εύπλοιας" είναι αφιερωμένο στα αιολικά πάρκα

Αγαπητοί φίλοι,

Στην Κύθνο, είκοσι χρόνια πριν, εγκαταστάθηκε το πρώτο αιολικό πάρκο της Ευρώπης που αφέθηκε να καταστραφεί, ουσιαστικά ανεκμετάλλευτο. Σήμερα ίσα που το θυμούνται οι ντόπιοι. Τουριστικοί οδηγοί που αναφέρονται στην Κύθνο καλούν τους τουρίστες να επισκεφθούν το στοιχειωμένο αξιοθέατο.

Στη Μήλο η απόπειρα της ΔΕΗ για εκμετάλλευση της γεωθερμίας ναυάγησε μετά από μερικούς μήνες παραγωγής και το εργοστάσιο σήμερα είναι τόπος φαντασμάτων.

Ο ΟΤΕ εκμεταλλεζόμενος ένα ανάλογο πρόγραμμα, εγκατέστησε σε κάθε νησί του Αιγαίου μία ανεμογεννήτρια δίπλα στο κεντρικό κάτοπτρο που συνήθως βρίσκεται στην πιο ψηλή κορυφή. Αφέθηκαν όλες να καταστραφούν από ανυπαρξία επίβλεψης - συντήρησης.

Στα νησιά του Αιγαίου έχουν εγκατασταθεί από χρόνια εκατοντάδες επιδοτημένες ανεμογεννήτριες από Δήμους, ΟΤΕ και ιδιώτες και σήμερα στέκουν σαν σιδερένια μνημεία της ανθρώπινης ανοησίας...

Το 12ο τεύχος της "Εύπλοιας", με αφορμή τη δημοσιοποίηση του Χωροταξικού για τις Α.Π.Ε., είναι αφιερωμένο στα αιολικά πάρκα.

Θα τα ξαναπούμε... <http://eyploia.aigaio-net.gr//index.php>

ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

ΤΕΥΧΟΣ 12^ο

Περιεχόμενα

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

(*) Για όσους θέλουν να διαβάσουν αναλυτικά το σχέδιο νόμου για τις ΑΠΕ κλικ [ΕΔΩ](http://www.energyres.gr/exec.pl/press?noCache=106;1174043151):
<http://www.energyres.gr/exec.pl/press?noCache=106;1174043151>

ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ

Χωροταξικό για 2.587 ανεμογεννήτριες στην Ελλάδα έως το 2010, του Προκόπη Γιόγιακα
Τι προβλέπει το νέο χωροταξικό σχέδιο για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών σε
προστατευόμενες και τουριστικές περιοχές, του Γιώργου Λιάλιου
Σχέδιο "αξιοποίησης" των βραχονησίδων για την παραγωγή ενέργειας, του Χάρη Καρανίκα

ΘΕΣΕΙΣ ΜΑΧΗΣ

Οι 7 πληγές των αιολικών πάρκων, από την ομάδα Σύνταξης του περιοδικού "Εύπλοια"
Αλήθειες και Ψέματα, του Θωμά Δρίκου
Σχόλια επί του προτεινομένου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης του
ΥΠΕΧΩΔΕ, του Αλέξανδρου Μαβή
Σχολιασμός επί του Ειδικού Πλαίσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης του
ΥΠΕΧΩΔΕ, του Σταύρου Κοσμά
Απόψεις της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στη φάση διαλόγου για το ειδικό χωροταξικό των
Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Το σκοτεινό παρασκήνιο του συγκεντρωτισμού της ενέργειας, της Ελένης Γκίκα και του Σπύρου
Καλογερόπουλου
Ξεπούλημα, καταστροφή και καταπάτηση της Δημόσιας Γης
Κόντρες στον άνεμο, του Θοδωρή Παναγούλη

ΤΟΠΟΙ

...

ΑΙΓΑΙΟ

Κύθνος - Βραχυκύκλωμα στα αιολικά πάρκα. Η ΔΕΗ τα δημιούργησε πρώτη αλλά έπεσε σε
λήθαργο, της Μαρίας Λίλα
Λέσβος - Η "Αιολική" για την πτώση της ανεμογεννήτριας στην Κουτσουμπάρα
Νάξος - Το λιμάνι φεύγει...
Πάρος - Να προστατευτεί η φυσιογνωμία των νησιών, οι Φίλοι της Πάρου
Σέριφος - Δελτίο Τύπου της Συν - Κυκλαδικής Πρωτοβουλίας: Όχι στα υπερμεγέθη αιολικά
πάρκα στα ευαίσθητα νησιωτικά οικοσυστήματα!
Σέριφος - Πολύπλευρη ανάλυση για το θέμα του σχεδιαζόμενου Αιολικού Πάρκου Σερίφου, από
τον Ενεργό Πολίτη
Σκύρος - Οι ανεμογεννήτριες πλησιάζουν
Χίος - Με βάση τα σημερινά δεδομένα η "ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ" μπορεί να εγκαταστήσει στη νησί 7
ανεμογεννήτριες
Χίος - Η ΔΕΗ υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την "ΡΟΚΑΣ ΑΒΕΕ" για την εγκατάσταση
44 αιολικών πάρκων στα νησιά μας
Χίος - Επένδυση "Ρόκας": Υπόμνημα Αντίθεσης από Φορείς και πρόσωπα της Χίου

Επίσης, αξίζει να διαβάσετε: The Case against Wind 'Farms'

2006 edition. Copyright © Dr J. R. Etherington

Country Guardian's document "The Case Against Windfarms" was last updated in May 2000 but a great deal has happened in the intervening five years. This update printed can be downloaded from <http://www.countryguardian.net/> (about 370 kB).

επιστροφή

Καλή ανάμωση στο επόμενο τεύχος,

Στείλτε μας τη γνώμη σας για την ηλεκτρονική έκδοση. igiann@tee.gr

Στείλτε μας ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων να λαμβάνουν το ηλεκτρονικό
περιοδικό.

Στείλτε μας άρθρα ή σχόλια δικά σας για δημοσίευση.